www.awamisoach.pk

جمهوري سوچ جي ترجمان

ABC Certified

Daily AWAMI SOACH Karachi

روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي

چيف ايڊيٽر
حاجي محمد حنيف ميمڻ

(جلد 15) سومر 06 آڪٽوبر 2025ع بمطابق 12 ربيع الثاني 1447هه (شمارو 356) قيمت 20 رپيا

آگر ٽوڙڻ واري بيان کان نٿا ڊڄون، پنجاب حڪومت جو اصل ٽارگيٽ وزيراعظم آهي: شرجيل ميمڻ

پيپلز پارٽي کي ڪو چوي ته اسان اوهان جي آگر پچي چڙهنداسين ته ڇا اسان ڏهي ويندياسين. اسان ڪنهن کان به ڊڄڻ وارا نه آهيون. پنجاب حڪومت جو اصل ٽارگيٽ وزيراعظم آهي، اها سازش ڪامياب نه ٿيندي

ڪجھ ڏينهن کان پنجاب حڪومت طرفان پيپلز پارٽي جي خلاف مهم هلائي پئي وڃي. پنجاب حڪومت طرفان مسلسل تنقيد جو مقصد سمجهه کان ٻاهر آهي: سينيئر صوبائي وزير

وزيراعليٰ جو اسڪرپٽ رائٽر ڪيس غلط رستي وٺي وڃي رهيو آهي. اسڪرپٽ رائٽر وزيراعليٰ کي چيو آهي ته هاڻ پنجاب ڪارڊ کيڏو، ڪارڪردگي تي تنقيد ڪريو، اختلاف ٿي سگهن ٿا پر نفرت نه پکيڙيو

اسان وفاقي حڪومت جو حصو نه آهيون، پر مسئلن تي حڪومت جي مدد ڪندا آهيون. اسان ته اوهان سان نه پيا ڳالهايون. وفاق سان ڳالهائي رهيا آهيون

پنجاب حڪومت جو اصل ٽارگيٽ وزيراعظم آهي، اسان جي آڙ ۾ وزيراعظم کي نشانو بڻايو پيو وڃي، پنجاب حڪومت جي وفاقي حڪومت خلاف ٿيل سازش کي ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين

پيپلز پارٽي کي ڪير چوي ته اسان اوهان جي آگر پچي چڙهنداسين، اوهان کي لڳي ٿو ته اسان ڏهي ويندياسين؟ ڇا ڪوڙا ۽ ڦاهيون ڪائيندڙ اوهان جي ڌمڪين کان ڊڄي ويندا؟: پريس ڪانفرنس دوران ڳالهيون

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي اطلاعات واري وزير شرجيل ميمڻ چيو آهي ته پيپلز پارٽي کي ڪو چوي ته اسان اوهان جي آگر پچي چڙهنداسين ته ڇا اسان ڏهي ويندياسين. اسان ڪنهن کان به ڊڄڻ وارا نه آهيون. پنجاب حڪومت جو اصل ٽارگيٽ وزيراعظم آهي. اها سازش ڪامياب نه ٿيندي. ڪراچي ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي شرجيل ميمڻ چيو ته ڪجھ ڏينهن کان پنجاب حڪومت طرفان پيپلز پارٽي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

ڪراچي: سينيئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پريس ڪانفرنس ڪري رهيو آهي

سوشل ميڊيا جو صحيح استعمال ڪري
لکين رپيا ڪمائي سگهجن ٿا، بلوشي
ولاگر شاهد شهباز

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان جي نوجوانن لاءِ سوشل ميڊيا هڪ سونهري موقعو بڻجي چڪو آهي، جتي هو پنهنجي محنت ۽ تخليقي صلاحيتن ذريعي مالي خودمختياري حاصل ڪري سگهن ٿا. مشهور ڊجيٽل ميڊيا اسٽار ۽ پرينڪس ويڊيوز جا ماهر، بلوشي ولاگ جي نالي سان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

حڪومت جي ترجيح آهي ته ملڪ ۾ تعليمي نظام کي موثر ۽ جديد گهرجن سان هم آهنگ بڻايو وڃي: شهباز شريف

نئين نسل جي تعليم ۽ تربيت ۾ استادن، والدين ۽ معاشري جو مجموعي مثبت ۽ تعميري ڪردار ملڪ ۽ قوم جي ترقي ۽ خوشحالي ۽ بهترين مستقبل جو ضامن هوندو آهي

استادن جي عالمي ڏينهن تي پاڪستان دنيا سان هم آواز ٿي سڄي دنيا جي استادن کي خراج عقيدت ۽ سندن ساراهه جوڳين خدمتن تي خراج تحسين پيش ڪيون ٿا

عالمي سطح تي استادن لاءِ هڪ ڏينهن مخصوص ڪرڻ نه رڳو پاڪستان پر سڄي دنيا جي استادن جي خدمتن جي اعتراف جو موقعو فراهم ڪري ٿو

استادن جو عالمي ڏينهن تعليم کي هڪ گڏيل تعاون ۽ گڏيل پيشي طور اجاگر ڪرڻ جي عنوان سان ملهايو پيو وڃي جنهن جو مقصد سڄي دنيا جي سمورن استادن، تعليمي ادارن ۽ تعليمي نظام ۾ هم آهنگي پيدا ڪرڻ جي اهميت کي اجاگر ڪرڻ آهي

بهترين ۽ جديد تدريسي نظام ئي ملڪ ۽ قوم جي انفرادي ۽ اجتماعي سگهه ۾ واڌ ڪرڻ سان گڏوگڏ حڪومتي نظام، پاليسيز ۾ بهتري جو سبب بڻجي سگهي ٿو

فني صلاحيتن جو دارو مدار انهن جي ذهني واڌ ويجهه، عقل ۽ شعور جي معيار تي هوندو آهي جنهن کي نکارڻ ۾ استادن جي محنت فيصلاتي حيثيت رکي ٿي

اسلام آباد (رپورٽ: عرفان مختيار) وزيراعظم محمد شهباز شريف قومن جي تعمير ۾ استادن جي ڪردار کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو آهي ته حڪومت جي ترجيح آهي ته ملڪ ۾ تعليمي نظام کي موثر ۽ جديد گهرجن سان هم آهنگ بڻايو وڃي ته جيئن اسان جي نئين نسل دنيا جي علمي ۽ فني ميدان ۾ مقابلو ڪري ملڪ جو نالو روشن ڪري سگهي. نئين نسل جي تعليم ۽ تربيت ۾ استادن، والدين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

غزا ۾ جنگبندي جي حوالي سان 90 سيڪڙو معاملا طئي ٿي چڪا آهن: آمريڪي پرڏيهي وزير

اسرائيل ۽ حماس وچ ۾ معاهدي تي ڳالهيون جاري آهن، اميد ته معاملا جلد طئي ٿي ويندا

هٿيارن جي واپسي ۽ حماس جي ٽٽڻ جو مرحلو ڏکيو هوندو، غزا ۾ اهڙي حڪومت نٿي ناهي سگهجي جيڪا ان ڏينهن ۾ ٺهي وڃي

واشنگٽن (م د) آمريڪي پرڏيهي وزير مارڪو روبيو چيو آهي ته غزا ۾ اڃا جنگ ختم ناهي ٿي، وڌيڪ ڪم جي ضرورت آهي. پنهنجي بيان ۾ هن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پاڪستان جي حماس طرفان غزه جو انتظام عبوري فلسطيني انتظاميه حوالي ڪرڻ واري آڇ جي آجيان

گڏيل بيان ۾ حماس جي يرغمالن جي آزادي ۽ عملدرآمد جي طريقيڪار تي ڳالهين جي شروعات جي فيصلي جي به تعريف ڪئي وئي: پرڏيهي وزارت

لاڳاپيل ملڪن جي پرڏيهي وزيرن خطي ۾ امن جي قيام لاءِ صدر ٽرمپ جي ڪوششن جي تعريف ڪئي

بيان ۾ چيو ويو آهي ته ڪنهن به اهڙي قدم کان پاسو ڪيو وڃي جيڪو فلسطيني شهرين جي تحفظ کي خطري ۾ وجهي

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان مزاحمتي تحريڪ حماس طرفان غزه جو انتظام ماهر ٽيڪنو ڪريٽس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

لائيواسٽاڪ کاتي پنهنجو
سسٽم آن لائين منتقل
ڪري ڇڏيو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جو لائيواسٽاڪ ۽ فشريز کاتو تحرڪ ۾ اچي ويو هيڊ آفيس کي جي پي ايس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

نارووال: وفاقي وزير احسن اقبال ڳوٺ ۾ هارين ۾ مفت ڪينولا ٻج ورهائي رهيو آهي

لاهور: وزيراعظم شهباز شريف سرڪاري دوري تي ملائيشيا روانا ٿي رهيو آهي

ڀارتي فوج جي گهٽيا حرڪت، 8 ٻڪريون ماري ڇڏيون

عام طور تي ماضي ۾ جانورن جي هڪٻئي جي علائقن ۾ اچڻ تي انهن کي واپس ڪيو ويندو

ڀارتي فوج جي 7 جنگي جهازن ڪيرائڻ واري معاملي بعد ڀارتي فوج ۾ سخت تاءُ آهي

نگرپارڪر (رپورٽر) ٿرپارڪر جي ڀارتي سرحد لڳ واقع ڳوٺ سنوراٽي جي ڌنار جون ٻڪريون غلطي سان سرحد پار ڪري ڀارتي علائقي ۾ داخل ٿيون ته ڀارتي فوج 8 ٻڪريون ماري ڇڏيون ۽ 54 ٻڪريون جون ننڍون پڇي ڇڏيون. عام طور /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

8 اسلامي ملڪن پاران حماس جي مثبت رد عمل جي پليڪار

فلسطينين جي نسل ڪشي روڪڻ لاءِ حماس پاران ڳالهين لاءِ آمادگي سان جنگبندي جي اميد پيدا ٿي آهي

حماس چيو هو ته هو ٽرمپ جي منصوبي جي ڪجهه شرطن تي راضي آهي ۽ ڪجهه معاملن تي هو ڳالهين لاءِ تيار آهي

غزه جي عوام کي درپيش سنگين انساني بحران کي منهن ڏئي سگهجي: پرڏيهي کاتو ترجمان

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان سميت دنيا جي 8 مسلمان ملڪن صدر ٽرمپ جي 20 نڪاتي غزه جنگبندي واري معاهدي تي حماس جي مثبت رد عمل جي پليڪار ڪئي آهي. پاڪستان جي پرڏيهي کاتي جي ترجمان پاران جاري ڪيل بيان ۾ ٻڌايو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

غزه امن معاهدو، ڳالهين جو ٽيون دور سومر تي مصر ۾ ٿيندو

ٽنهي ڌرين جا وفد اڄ مصر پهچندا، جتي معاهدي کي حتمي شڪل ڏني ويندي

جلد سندس 20 نڪاتي امن معاهدي کي حتمي شڪل ڏيو

قاهره (م د) آمريڪا، اسرائيل ۽ حماس ۾ سيزفائر بابت معاهدي تي وڌيڪ ڳالهين سومر تي مصر جي شهر شرم الشيخ ۾ ٿينديون. سي اين اين جي رپورٽ موجب ٽنهي ڌرين جا وفد اڄ مصر پهچندا، جتي معاهدي کي حتمي شڪل ڏني ويندي، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

صدر پاران استادن جي عالمي ڏينهن جي
موقعي تي پاڪستان سميت سڄي دنيا جي
استادن کي مبارڪون

اسلام آباد (بيورو) صدر آصف علي زرداري استادن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پاڪستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

هن ڀيري ڀارت انشاءَالله پنهنجي جهازن جي ملبي ۾ دفن ٿيندو: خواجه آصف

ڀارتي فوجي ۽ سياسي قيادت جا بيان پنهنجي خاڪ ۾ مليل ساک کي بحال ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش آهي

اهڙي شڪست کان پوءِ جنهن جو اسڪور 0_6 رهيو هجي جيڪڏهن ٻيهر ڪوشش ڪئي ته اسڪور ڦيريان کان وڌيڪ بهتر هوندو

جهڙي طرح ڀارت ۾ عوامي راءِ تاريخ جي بدترين شڪست کان پوءِ حڪومت جي خلاف ٿئي

اسلام آباد (بيورو) دفاع واري وزير خواجه آصف ڀارت جي اعليٰ سيڪيورٽي اسٽيبلشمينٽ جي چڙ ڏياريندڙ بيانن تي رد عمل ڏيندي چيو آهي ته ڀارت هن ڀيري انشاءَالله پنهنجي جهازن جي ملبي ۾ دفن ٿيندو. دفاع واري وزير خواجه آصف ايڪس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

رٽائرمينٽ بعد سرڪاري گهر ڏيو، عارف علوي جي درخواست

جسٽس محمد فيصل ڪمال عالم جي سربراهي ۾ ٻه رڪني بينچ اهڙو حڪم جاري

هي ڪيس 2023 کان عدالت ۾ داخل آهي جنهن جي ٻڌڻي نه پئي ٿي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ هاءِ ڪورٽ اڳوڻي صدر عارف علوي کي رٽائرمينٽ بعد سرڪاري رهائش ڏين واري ڪيس ۾ ڌرين کي نوٽيس جاري ڪندي 9 آڪٽوبر تي جواب طلب ڪري ورتو آهي. جسٽس محمد فيصل ڪمال عالم جي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

نئون منصوبو ڪيٽرين ٽي وڏين ڪانفرنسز ۽ ميٽنگز سميت وسيع ڪنوينشن هال تي ٻڌل هئڻ گهرجي: محسن نقوي

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جي صدارت هيٺ سي ڊي اي هيڊ ڪوارٽر ۾ اجلاس منعقد ٿيو

اجلاس جي ۾ گهرو معاملن واري مملڪتي وزير طلال چوڌري ۽ گهرو سيڪريٽري محمد خرم آغا شرڪت ڪئي

اجلاس ۾ اسلام آباد ۾ جاري ترقياتي منصوبن تي اڳڀرائي جو تفصيلي جائزو ورتو

اسلام آباد (بيورو) وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جي صدارت هيٺ سي ڊي اي هيڊ ڪوارٽر ۾ اجلاس منعقد ٿيو. اجلاس جي ۾ گهرو معاملن واري مملڪتي وزير طلال چوڌري ۽ گهرو سيڪريٽري محمد خرم آغا شرڪت ڪئي. اجلاس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

بلاول پرڏيهي وزير هوندي حڪومت ۽ وزيراعظم جون پاڙون پٽي رهيو هو: عظميٰ بخاري

پنجاب جي ٻوڏ متاثرن تي گندي سياست جو توهان جو بيانيو ناڪام ٿي ويو

جيڪي پيءُ پٽ پاڻ ۾ ناهن ٺهندا اهي اسان جي معاملن ۾ مداخلت ڪري پنهنجي ڏوهن تي پردو وجهڻ چاهين ٿا

لاهور (م د) پنجاب جي اطلاعات واري وزير عظميٰ بخاري پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري کي تنقيد جو نشانو بڻائيندي چيو آهي ته هو پرڏيهي وزير هوندي وفاقي حڪومت ۽ وزيراعظم جون پاڙون پٽي رهيو هو. شرجيل ميمڻ جي پريس ڪانفرنس تي جواب ڏيندي عظميٰ بخاري چيو ته پنجاب جي ٻوڏ متاثرن تي گندي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

پسني پورٽ بابت وائيٽ هائوس يا ڪنهن آمريڪي اداري سان گفتگو ناهي ٿي: سيڪيورٽي ذريعا

پاڪستان طرفان پسني پورٽ جي ڪا آڇ ناهي ڪئي وئي نه ئي ان نوعيت جي ڪا تجويز غور هيٺ آهي

وائيٽ هائوس يا ڪنهن آمريڪي اداري سان پسني پورٽ بابت ڪنهن به قسم جي گفتگو ناهي ٿي

اسلام آباد (بيورو) اعليٰ سيڪيورٽي ذريعن واضح ڪيو آهي ته پسني ۾ ڪنهن پرڏيهي فوجي اڏي جي ڳالهه رڳو افواهه آهي، پسني پورٽ جي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

مشتاق احمد اسرائيلي فوج جي حراست ۾ ۽ خيريت سان آهي: پرڏيهي کاتو

مقامي قانوني ضابطن موجب مشتاق احمد کي عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو

عدالت مان ڊي پورٽيشن آرڊر جاري ٿيڻ کانپوءِ سندس واپسي تڪڙن بنيادن تي ممڪن بڻائي ويندي

اسلام آباد (بيورو) پرڏيهي کاتي جي ترجمان چيو آهي ته اڳوڻو سينيٽر مشتاق احمد اڃا تائين اسرائيلي فوج جي حراست ۾ آهي. پرڏيهي کاتي طرفان جاري ڪيل بيان موجب گلوبل صمود فلوٽيلا ۾ سوار پاڪستاني شهرين جي حفاظت ۽ واپسي لاءِ عالمي پائيوارن سان رابطي ۾ آهيون. ترجمان چيو ته دوست يورپي ملڪ جي سفارتي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

عورتن کي بااختيار بڻائڻ لاءِ ايس ايس ڊي پي ۽ وومن ايمپاورڊ پاڪستان وچ ۾ مفاهمت نامي تي صحيون

ايس ايس ڊي پي گذريل ڪيترن سالن کان بي سهارن، نادار ۽ ڊٻيل طبقي جي فلاح، تربيت ۽ روزگار جي فراهمي لاءِ سرگرم آهي

پاڪستان جي سماجي ۽ معاشي ترقي عورتن جي فعال شرڪت کانسواءِ ممڪن ناهي، عورتن کي معاشي بااختيار بڻائڻ وقت جي ضرورت آهي

ماڻهن کي بهتر زندگي ۽ برابري جا موقعا مهيا ڪرڻ آهي تنظيم سماجي ترقيءَ جي هر شعبي ۾ اڳيري ڪردار ادا ڪري رهي آهي

ڪراچي (رپورٽر) ملڪ ۾ عورتن جي بااختياري، بي سهارا ماڻهن جي فلاح ۽ سماجي ترقيءَ جي فروغ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 33

پاڪستان ۾ گوگل اي آءِ
پلس پروگرام پلان
متعارف

اسلام آباد (بيورو) ايس آءِ ايف سي ذريعي پاڪستان ۾ گوگل اي آءِ پلس پلان متعارف ڪرايو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 32

ڪراچي: پي اين ايس طرفان لياري ۾ منعقد فري ميڊيڪل ڪئمپ ۾ مريضن جو چيڪ ڪيو پيو وڃي

ننگرپارڪر: ڀارتي فوج جي گهٽيا حرڪت گولين هڻي ماريل ٻڪريون

رولو ڪتن جي ڏاڙهن سان شهرين ۽ ٻارن جو زخمي ٿيڻ برداشت نه جوڳو عمل آهي: مريم نواز

وزيراعليٰ صوبي ۾ 5 هزار کان وڌيڪ واٽر فلٽريشن پلانٽس جي مانيٽرنگ، سار سنڀال، مرمت يقيني بڻائڻ جو حڪم ڏنو

ڪمشنرز ۽ ڊپٽي ڪمشنرز کي اسپتالن جي اوچتن دورن ۽ پنجاب ۾ ماني جي سرڪاري قيمتن تي عمل يقيني بڻائڻ جي به هدايت ڪئي

لاهور (م د) پنجاب جي وزيراعليٰ مريم نواز شريف مختلف علائقن ۾ رولو ڪتن جي ڏاڙهڻ جي واقعن تي ڪاوڙ جو اظهار ڪندي چيو آهي ته /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

مريم نواز رڳو پنجاب ۽ اسان سڄي پاڪستان جو ڪيس وڙهي رهيا آهيون: مرتضيٰ وهاب

بلاول ڀٽو اهڙو ماحول پيدا ڪيو، جنهن سبب حڪومت ٺهي، بلاول ماضي جا اختلاف وساري شهباز حڪومت ۾ پرڏيهي وزير بڻيو

جڏهن ٻوڏ آئي ته بلاول اهو نه چيو وزيراعظم اسان جي صوبي ۾ نٿو اچي، اهي پ پ سان بغض ۾ سڀ ڪجهه ڪري رهيا آهن

پنجاب حڪومت سان مناظري لاءِ تيار آهيون، اسان چاهيون ٿا ته ملڪ ۾ سياسي پارو گهٽجي، اسان رڳو سنڌ نه سڄي ملڪ جو ڪيس وڙهي رهيا آهيون

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي جي ميئر مرتضيٰ وهاب چيو آهي ته بلاول ڀٽو اهڙو ماحول پيدا ڪيو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

سنڌ ۾ يوم عمران خان ملهائيو ويو
ملينيئم مال تي هزارين ڪارڪن
ريلي، آزاديءَ جو مطالبو

ڪراچي (رپورٽر) پاڪستان تحريڪ انصاف جي سرپرست اعليٰ عمران خان جي 73 هين سالگره جي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ڪراچي: جماعت اسلامي امير حافظ نعيم الرحمان احتجاجي مارچ کي خطاب ڪري رهيو آهي

موسميات کاتي سامونڊي طوفان شڪتي جي حوالي سان نائون الرٽ جاري ڪري ڇڏيو

سائيڪلون وارننگ سينٽر ڪراچي سسٽم جي نگراني ڪري رهيو آهي: موسميات کاتو

5 آڪٽوبر کان 7 آڪٽوبر تي سمنڊ جون بلند لهرون رڪارڊ ٿي سگهن ٿيون

اسلام آباد (بيورو) موسميات کاتي عرب سمنڊ ۾ سامونڊي طوفان شڪتي جي حوالي سان نائون الرٽ جاري ڪري ڇڏيو آهي. موسميات کاتي پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ ٻڌايو ته اتر اولهه عرب سمنڊ تي آيل سامونڊي طوفان (شڪتي) گذريل 6/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

پينشن ڪا مهرباني يا خيرات نه پر آئيني حق آهي: سپريم ڪورٽ

ڪنهن به ملازم جي پينشن ڪا مهرباني، خيرات يا رحم جو معاملو نه آهي

بلڪ اهو آئين جي آرٽيڪل 9 ۽ 14 تحت هڪ تحفظ يافته حق آهي

اسلام آباد (بيورو) سپريم ڪورٽ جي جسٽس سيد منصور علي شاهه پنهنجي تازي فيصلي ۾ چيو آهي ته ڪنهن به ملازم جي پينشن ڪا مهرباني،/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

جماعت اسلامي جي غزا مارچ ۾ عوام جو سمنڊ اٿلي پيو پاڪستان ۾ حماس جي آفيس کولڻ جو مطالبو

حماس مسلم امت جي مٿي جو ٽڪو آهي، حڪمران طبقو حماس جو نالو وٺندي پريشان ٿيڻ لڳندو آهي: حافظ نعيم الرحمان

غزا جا ماڻهو روز قربانيون ڏئي رهيا آهن، غزا جا ماڻهو مزاحمت جي علامت آهي، هيل تائين 67 هزار فلسطيني شهيد ٿي چڪا آهن

ڪراچي (رپورٽر) جماعت اسلامي جي امير حافظ نعيم الرحمان پاڪستان ۾ حماس جي آفيس کولڻ جو مطالبو ڪري ڇڏيو ڪراچي ۾ شاهراه فيصل تي غزا مارچ کي خطاب ڪندي حافظ نعيم الرحمان چيو ته حماس مسلم امت جي مٿي جو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

بلوچستان جي علائقي ڪورڪي ۾ مقامي قبائلين ۽ فتنه الهندوستان وچ ۾ ويڙهه، 4 دهشتگرد مارجي ويا، 2 زخمي

فتنه الهندوستان جي دهشتگردن بلوچستان جي علائقي ڪورڪي ۾ پرامن ماڻهن تي حملو ڪيو

ڪورڪي ۾ مقامي قبائلين ۽ فتنه الهندوستان وچ ۾ ويڙهه ۾ 4 دهشتگرد مارجي ۽ 2 زخمي ٿي پيا

مقامي قبائلين جي چوڻ باوجود دهشتگردن علائقو خالي ڪرڻ کان انڪار ڪيو

اسلام آباد (بيورو) بلوچستان جو بهادر عوام فتنه الهندوستان آڏو سيسي جي ديوار بڻجي ويو آهي. فتنه الهندوستان جي دهشتگردن بلوچستان جي علائقي ڪورڪي ۾ پرامن ماڻهن تي حملو ڪيو. ڪورڪي ۾ مقامي قبائلين ۽ فتنه الهندوستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ايمل ولي جي سيڪيورٽي واري معاملي تي پختونخواهه حڪومت ۽ پوليس وچ ۾ تڪرار

ايمل ولي خان جي سيڪيورٽي گهٽ ڪرڻ جو فيصلو وفاقي حڪومت ڪيو هو: ترجمان کي پي حڪومت

سياست ۾ اختلاف پنهنجي جڳهه پر انساني حياتين جي تحفظ تي ڪو به سمجهوتو نٿو ڪري سگهجي

پشاور (م د) عوامي نيشنل پارٽي (اي اين پي) جي مرڪزي صدر ايمل ولي خان جي سيڪيورٽي واپس ٿيڻ تي خيبرپختونخواهه حڪومت/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

مانسهره ۾ زمين جي تڪرار تان فائرنگ، 4 ڄڻا قتل، 2 زخمي، جوابدار گرفتار

صدر ٿاڻي جي حد متيال ڳوٺ ۾ زمين جي تڪرار تي فائرنگ جي نتيجي ۾ 4 ڄڻن جي قتل کان پوءِ خوف هراس پکڙجي ويو

واقعي بعد پوليس جي وڏي نفري واقعي واري هنڌ پهچي صورتحال تي ڪنٽرول ڪري ورتو ۽ فائرنگ ڪندڙ هڪ جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو

فائرنگ جي نتيجي ۾ زخمي ٿيلن ۾ سليمان ولد خدا بخش ۽ ثناءَالله ولد محمد يونس شامل آهن جن کي ايوب ميڊيڪل ڪمپليڪس ايبٽ آباد منتقل ڪيو ويو

مانسهره (م د) خيبرپختونخواهه جي ضلعي مانسهره ۾ صدر ٿاڻي جي حد متيال ڳوٺ ۾ زمين جي تڪرار تي فائرنگ جي نتيجي ۾ 4 ڄڻن جي قتل کان پوءِ خوف هراس پکڙجي ويو. رپورٽ موجب واقعي بعد پوليس جي وڏي نفري واقعي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

واره ۾ دڪاندارن کان ٿيل ڦرواردات بعد پ پ ايم پي اي مير نادر خان مگسي جاءِ وارادات تي پهتو

اسانکي جيئڻ ئي وارادات جي خبر پئي اسان آيا آهيون، هي هڪ پري پلاننگ تحت ڌاڙو لڳو آهي، پوليس تي اسانجو پريشر آهي: مير نادر خان مگسي

اسانکي ڏوهه ۾ ملوث ماڻهو کپن، جن ڏوهه ڪيو آهي، اگر اهي گرفتار نه ٿيا ته شهري ٻيهر ڦٻا اهو سلسلو جلد بند ٿيڻ گهرجي، جوابدار گرفتار ڪيا وڃن

پوليس عملدار اڄ آهن سڀاڻي نه هوندا انهن جي ڊيوٽي آهي، توهانجو تحفظ ڪرڻ آهي، انهن کي هر صورت ۾ تحفظ ڏيڻو آهي

واره (رپورٽر) واره ۾ دڪاندارن کان ٿيل ڦر وارادات بعد پ پ ايم پي اي مير نادر خان مگسي جاءِ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

عورتن کي بااختيار بڻائڻ لاءِ ايس ايس ڊي
پي ۽ وومن ايمپاورڊ پاڪستان وچ ۾
مفاهمت نامي تي صحيون

ڪراچي (رپورٽر) ملڪ ۾ عورتن جي بااختياري، بي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

ڪراچي: مرڪزي مسلم ليگ جو جوائنٽ سيڪريٽري خالد نيڪ جي اڳواڻي ۾ وفد ايم ڪيو ايم پاڪستان جي چيئرمين ڊاڪٽر خالد مقبول صديقي سان ملاقات ڪري رهيو آهي

مزاحمتي تحريڪ حماس جي خاتمي ۽ صيهوني بالادستي جو خواب ڪڏهن به پورو نه ٿيندو: ڪاشف سعيد

ڪراچي (رپورٽر) جماعت اسلامي سنڌ جي امير ڪاشف سعيد شيخ چيو آهي ته ابراهيم اڪارڊ کان ويندي ٽرمپ امن معاهدي تائين. مزاحمتي تحريڪ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

ڪراچي: ميئر بيرسٽر مرتضيٰ وهاب سفاري پارڪ ۾ جديد ٽريمولين پارڪ جو افتتاح ڪرڻ بعد ميڊيا سان ڳالهائيندي

درياهن ۽ آبي ذخيرن ۾ پاڻي جي آمد ۽ چوڙ جي صورتحال جا انگ اکر

سنڌو درياهه ۾ تربيلا وٽ پاڻي جو مٿاهون وهڪرو 80 هزار 800 ڪيوسڪ

هيٺانهون وهڪرو 80 هزار 400 ڪيوسڪ، ڪابل درياهه ۾ نوشهره وٽ پاڻي جو مٿاهون وهڪرو

اسلام آباد (بيورو) واپڊا ملڪي درياهن ۽ آبي ذخيرن ۾ پاڻي جي آمد ۽ چوڙ جا انگ اکر جاري ڪيا آهن. جاري ڪيل انگن اکرن مطابق سنڌو درياهه ۾/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

استاد قوم جي مستقبل جا معمار آهن: احسن اقبال

قوم جي تعمير ۾ استادن جو ڪردار سڀ کان بنيادي ۽ مقدس آهي: وفاقي وزير

اڄ جو ڏينهن انهن معمارن جي نالي آهي، جيڪي قوم جي مستقبل کي وائکو ڪن ٿا

استاد علم جو ڏيئو ٻارين ٿا ۽ دلين کي منور ڪن ٿا، استاد خاموشي سان هر نسل جي تقدير سنوارين ٿا

اسلام آباد (بيورو) وفاقي وزير پروفيسر احسن اقبال چيو آهي ته استاد اسان جي قوم جي مستقبل/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

پنجاب حڪومت تازي ٻوڏ ۾ فصلن جي
نقصان جي تلافي لاءِ في ايڪڙ 20 هزار رپيا
مالي امداد جي منظوري ڏني

لاهور (م د) پنجاب حڪومت تازي ٻوڏ ۾ فصلن جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

WORLD TEACHERS'

ڪراچي: سنڌ جو صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو کي بحريه آڊيٽوريم ۾ استادن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي منعقد تقريب ۾ شيلڊ پيش ڪئي پئي وڃي

جمهوري سوچ جي ترجمان
روزاني
Daily
AWAMI SOCH
KARACHI
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ

چيف ايگزيڪيوٽو
سيد شفقت حسين شاهه

هيءَ اخبار پبلشر محمد حنيف ميمڻ قيوم پرنٽنگ
پريس آءِ آءِ چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس ٽريڊ
ٽاور روم نمبر 825 مان پڌري ڪئي

چيف ايڊيٽر حاجي حنيف ميمڻ

رابطي لاءِ:
03153327758

سومر 06 آڪٽوبر 2025ع

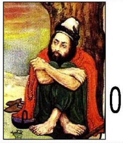

ڏنءُ ڏنءُ ڏمڻ وار، اڄ پڻ آڳڙين جي:
ٻاري مچ مجاز جو، اوتيائون اگارَ:
ڏوڏا! ٿِي مَ ڏارَ، جِمَ ڪَچو رُڪُ ڪٽيُون ٿئي.

سارين جو مناسب اگهه نه ملڻ وارو الميو

سنڌ جي زرعي معيشت حڪومتي نااهلي سبب تباهي جي ڪنڌيءَ تي آهي. هارين کي سارين جو مناسب اگهه نه ملڻ وارو مسئلو ڪا نئين ڳالهه ناهي. هر سال جڏهن پوک جو موسم ايندي آهي ته هاري ان اميدن سان پنهنجي زمين ۾ ٻج وجهندو آهي. ته هيءَ محنت کيس خوشحالي ڏياريندي، ٻارن جي تعليم لاءِ وسيلا پيدا ٿيندا، گهر ۾ خوراڪ ۽ زندگيءَ لاءِ سک ۽ آرام ايندو. پر جڏهن فصل لهي ٿو ته منڊيءَ ۾ واپاري ۽ وڏيرا گڏ ٿي، اگهه کي پنهنجن مفادن جي حساب سان مقرر ڪن ٿا. حڪومت جيڪا ڪاغذن ۾ خودڪفالت ۽ زراعت جي ترقيءَ جون ڳالهيون ڪندي آهي، اها عملي طور تي هارين لاءِ ڪو به تحفظ جو نظام نه ٺاهي سگهي آهي.

هارين جي حالت ان ڪري به وڌيڪ خراب آهي جو ساريءَ جي فصل ۾ محنت، وقت ۽ خرچ ٻين فصلن جي ڀيٽ ۾ گهڻو وڌيڪ لڳندو آهي. زمين کي تيار ڪرڻ کان وٺي ٻج وجهڻ، پوک جي سنڀال ڪرڻ، پاڻي ڏيڻ، ڀاڻ، دوا ۽ آخر ۾ لڻڻ تائين هڪ ڏکو عمل آهي، جنهن ۾ هر قدم تي خرچ آهي. پر جڏهن اها پيداوار منڊيءَ تي وڃي ٿي ته هاريءَ کي پنهنجي خرچن جي ڀيٽ ۾ به مناسب رقم نٿي ملي. هو قرضن ۾ وڌيڪ ٻڏي ٿو ڇاڪاڻ ته فصل تي خرچ ڪيل پئسا گهڻو ڪري سود تي وٺيل هوندا آهن، جيڪي واپارين ۽ پئسن وارن کان ورتل هوندا آهن. اهڙيءَ طرح هاريءَ جو جيا پو خوشحاليءَ بدران دائمي قرضن ۽ بک ڏانهن هلي ٿو وڃي. سرڪار طرفان وقت بوقت سپورٽ پرائيس جي اعلان جو واعدو ڪيو ويندو آهي، پر ان تي عملدرآمد نٿو ٿئي. سپورٽ پرائيس جو مطلب اهو آهي ته حڪومت ڪنهن به زرعي پيداوار جو گهٽ ۾ گهٽ اگهه مقرر ڪري، جيئن هاريءَ کي پنهنجي محنت جو جائز معاوضو ملي سگهي. پر سنڌ ۾ هارين لاءِ ساريءَ جي فصل ۾ اهڙو ڪو نظام عملي طور تي موجود ناهي. نتيجي ۾ واپاري هارين کي مجبور ڪري گهٽ اگهه تي فصل خريد ڪن ٿا. هاريءَ لاءِ پنهنجو فصل منڊيءَ ۾ رکي ڇڏڻ يا واپس ڪٺي وڃڻ جو ڪو به اختيار ناهي، ڇو ته ڪيس روزانه خرچن، قرضن ۽ گهر جي ضرورتن لاءِ تڪڙي رقم گهرجي. هارين جي هن بدحاليءَ جو وڏو سبب حڪومت جي بيحسي آهي. زرعي پاليسيون ڪاغذن کان اڳتي وڌي ئي ناهن سگهيون. زراعت جي ترقيءَ جي دعوائن ۾ اربين رپين جا منصوبه بنديءَ جا اعلان ٿين ٿا، پر اهي رقمون ڪڏهن به اصل هارين تائين ٿيون نه پهچن. وڏيرا ۽ واپاري جيڪي حڪومتي ڍانچن سان ڳنڍيل آهن، اهي ئي سبسڊي ۽ سهولتون حاصل ڪن ٿا، جڏهن ته اصل هاري جيڪو صبح شام زمين سان جڙيل آهي، اهو خالي هٿ رهي ٿو.

سنڌ جي سماجي ڍانچي ۾ هاريءَ جي اهميت انتهائي گهڻي آهي. هو رڳو زمين پوکڻ وارو نه آهي، پر سنڌ جي ثقافت، سنڌي گيتن ۽ سنڌي وجود جي سڃاڻپ سان جڙيل آهي. هن جي محنت مان ئي شهرن جا بازار آباد آهن، شهرين جا ٿالهه ڀرجي رهيا آهن، ۽ ملڪ جي معيشت کي سهارو ملي رهيو آهي. پر افسوس جو اهو ئي هاري پنهنجي حق لاءِ آواز اٿاري ٿو ته سندس آواز ٻڌڻ لاءِ ڪير به تيار ناهي. سندس رت ۽ پسيني سان ڀريل فصل جي قيمت ٻين جي کيسي ۾ وڃي ٿي، ۽ هو پاڻ خالي ٿانون سان گهر موٽي ٿو. ساريءَ جو مناسب اگهه نه ملڻ رڳو هارين جو مسئلو ناهي، پر اها سماجي بي انصافيءَ جي علامت آهي. جڏهن سماج ۾ محنت ڪندڙ طبقي کي سندس حق نٿو ملي ته ان جو نتيجو مايوسي، بددلي ۽ غربت جي صورت ۾ نڪري ٿو. غربت وڌڻ سان گڏ سماجي ڏوهه، بيروزگاري ۽ ماڻهن ۾ بدامني وڌندي آهي. هڪ خوشحال سماج ان وقت ئي ٺهي سگهي ٿو جڏهن هر طبقي کي سندس محنت جو منصفاڻو صلو ملندو. پر سنڌ جي هارين سان ٿيندڙ هي زيادتي سماج کي وڌيڪ عدم توازن ڏانهن ڌڪي رهي آهي.

سنڌ جي تاريخ ۾ هارين جون جدوجهدون ڪنهن کان لڪل نه آهن. هارين هميشه پنهنجن حقن لاءِ آواز اٿاريو آهي، ڪڏهن وڏيرن خلاف، ڪڏهن حڪومت خلاف ۽ ڪڏهن مارڪيٽ جي استحصالي نظام خلاف. پر انهن جدوجهدن کي هميشه طاقت، ڌمڪين ۽ سياسي رياڪاريءَ سان دٻايو ويو آهي. موجوده صورتحال ۾ به جيڪڏهن هارين کي مناسب اگهه نه ڏنو ويو ته ممڪن آهي ته هو ٻيهر وڏي احتجاجي لهر جو حصو بڻجن. اهڙي احتجاجي تحريڪ رڳو هارين جو حق نه هوندي، پر اها سنڌ جي مستقبل لاءِ هڪ وڏو سوال هوندو، ڇاڪاڻ ته زرعي معيشت ڪانسواءِ سنڌ جو تصور ئي اڌورو آهي.

اسان کي ان حقيقت کي به نه وسارڻ گهرجي ته سارين جي فصل جو بحران رڳو هارين تائين محدود ناهي. جيڪڏهن هارين کي مناسب اگهه نه ملندو ته هو ايندڙ سال ساري پوکڻ ۾ دلچسپي نه وٺندو، جنهن جو نتيجو اناج جي کوٽ جي صورت ۾ نڪرندو. جڏهن اناج جي کوٽ ٿيندي ته شهرن ۾ خوراڪ جي قيمتن ۾ واڌ ايندي، جيڪا سڌي ريت هر شهري کي متاثر ڪندي. ان جو مطلب آهي ته هارين کي اگهه ڏيڻ رڳو سندن حق جو سوال ناهي، پر اها پوري سماج جي بقا جو سوال آهي. سرڪار کي فوري طور تي هارين لاءِ ساريءَ جو سپورٽ پرائيس مقرر ڪرڻ گهرجي، ۽ ان تي سختيءَ سان عمل ڪرائڻ گهرجي. منڊيءَ ۾ واپارين جي اجاره داري ختم ڪرڻ لاءِ موثر قدم کڻڻ گهرجن. هارين کي قرضن جي بدحاليءَ مان ڪڍڻ لاءِ بغير سود وارا قرض ۽ سبسڊي فراهم ڪرڻ گهرجي. گڏوگڏ هارين لاءِ سڌي سنئين مارڪيٽ تائين رسائيءَ جو انتظام ڪرڻ گهرجي، جيئن هو پنهنجي پيداوار سڌو صارف تائين پهچائي سگهي، ۽ وچولي واپارين کان آزاد ٿي سگهي.

حڪومت کي هارين لاءِ اهڙا پاليسي قدم کڻڻا پوندا، جيڪي عملي طور تي سندن زندگيءَ ۾ بهتري آڻين. جيڪڏهن اڄ هارين کي سندن حق نه مليو ته ايندڙ نسلن کي نه رڳو بک ۽ بدامنيءَ جو منهن ڏسڻو پوندو، پر اسان جي ڌرتيءَ جو زرعي سون به هٿن مان نڪري ويندو. سنڌ جو هاري اڄ به پنهنجي پٽ ۾ ٻج وجهندي اها اميد رکي ٿو ته سندس محنت جو ملهه ضرور ملندو. سندس اکين ۾ اهو خواب اڄ به زنده آهي ته هن ڌرتيءَ تي انصاف ٿيندو، سندس ٻار بک کان بچندا، ۽ سندس ڌرتيءَ مان پيدا ٿيل اناج انصاف سان ورهايو ويندو.

سيد زين شاهه هڪ ڪاهوڙي ڪردار

غلام حسين جوڻو

سنڌ، اڻمهه موتين ۽ هيرن جي کاڻ آهي. جتي ڪيترئي سياسي، سماجي، علم دوست ۽ ڪاهوڙي شخصيتون پيدا ٿيون آهن. جن مان سيد زين العابدين شاهه المعروف زين شاهه به هڪ آهي. جيڪو سائين جي ايم سيد جي خاندان جو چشم و چراغ آهي. سندس والد بزرگوار جو نالو سيد امداد محمد شاهه آهي. جيڪو به سنو برک سياستدان، مفڪر ۽ سماج سڌارڪ هو، عوام جي خدمت ترجيحي بنيادن تي ڪندو هو. بلڪل اهڙي طرح سيد زين شاهه به پنهنجي والد صاحب جو ڏسيل گس ورتو آهي ۽ ان جي نقش قدم تي هلي پيو.

پاڻ 5 آڪٽومبر 1966ع تي ڪراچي ۾ پيدا ٿيو. هن وقت ڳوٺ مجيد ڪيريو لڳ سڪرنڊ ۾ رهائش اختيار ڪئي اٿس. اتي به پاڻ عوام جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ ڪوششون ڪندو رهي ٿو. عوام جي خدمت ۾ يقين رکي ٿو. پاڻ سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي صدر جي عهدي تي ڪم ڪري پيو. سياسي لحاظ کان ان پارٽي جي پليٽ فارم تان ڪم ڪري رهيو آهي. ۽ ڏاڍو سرگرم ۽ ڪاهوڙي شخص آهي. پاڻ ڪنهن به تعارف جو محتاج ڪونه آهي. کيس سڄي سنڌ جا ماڻهو سڃاڻين ٿا.

جڏهن به سنڌ ۾ سنڌ واسين تي ڪو ڏکيو ڏينهن اچي ويندو آهي ته. پاڻ عوام سان گڏجي ميدان تي نڪري پوي ٿو. اهڙا سندس ڪوڙ ڪارناما آهن. جن کي ڪڏهن به وساري نه ٿو سگهجي. انهن کي تاريخ ۾ سنهري لفظن ۾ لکيو ويندو. جڏهن بحريه کي لڏرايو پئي ويو. قبرستان ميسارڻا پئي ويا. تاريخي ماڳ ۽ مڪان ڊاٺا پئي ويا. تڏهن سنڌ جا هڏ ڏوکي، ساڃاهه وند ۽ سموريون قومپرست ڌريون گڏجي پيون هيون. سنڌ مان لکين ماڻهو بحريه ٽائون لڳ ڪراچي جي آڏو جمع ٿي احتجاج ڪرڻ لڳا. ان وقت حڪومت جيڪو ڪردار ادا ڪيو. سو، ڪنهن کان لڪل ڪونه آهي. ان تي ڪنهن ٻئي دفعي لکندس. هن احتجاج ۾ ٻين قومپرست ڌرين سان سيد زين شاهه به دوش بدوش ٿي. ڪلهو ڪلهي سان ملائي شرڪت ڪئي. انهن قومپرستن جي خلاف سنڌ حڪومت هر هڪ تي ٽيهارو ڪن ڪيس داخل ڪرايا. پهريائين ته. انهن عدالتن مان ضمانتون ڪرايون. پر، سيد زين شاهه جو چوڻ هو ته. اسان ڪو به نقصان ڪونه ڪيو آهي. اسان پرامن احتجاج رڪارڊ ڪرائڻ جي ڪوشش ڪئي آهي. جيڪو هر هڪ ماڻهو جو جمهوري حق آهي. پر، انتظاميه احتجاج جو رخ وڳوڙ جي طرف ڪٽي ويئي. اسان بي قصور آهيون. جنهن ڪري آئون گرفتاري پيش ٿو ڪريان ۽ جيل ۾ ويهي پنهنجو ڪيس وڙهندس ۽ پاڻ کي بيڏوهي ثابت ڪندس. حالانڪ سندس ان فيصلي تي ڪيترن ئي ماڻهن کيس روڪيو ته گرفتاري پيش نه ڪريو. پر، هن دلير ۽ بهادر اڳواڻ گرفتاري پيش ڪئي. کيس سينٽرل جيل ڪراچي ۾ قيد ڪيو ويو. تڏهن به سندس حوصلا بلند هئا. وڏي همت ۽ جرئت سان قيد جا ڏينهن گذاريا. ڪورٽن ۾ سندس ڪيس هلندا رهيا نيٺ کيس ڪيسن ۾ بي قصور ۽ بيڏوهي قرار ڏيئي باعزتتائون جي آڙ ۾، سنڌ جي زمينن تي قبضا ڪيا پئي ويا. ڳوٺاڻن آزاد ڪيو ويو. اهو، سندس وڏو ڪارنامو هو ته پاڻ وڃي گرفتاري پيش ڪئي جڏهن ته جج صاحب کيس ضمانت جو مدو وڌائي ضمانت ڏيئي رهيو هو. پر، پاڻ انڪار ڪيائين ۽ گرفتاري پيش ڪيائين. ان مان ثابت آهي ته پاڻ هڪ دلير اڳواڻ آهي. جنهن جيل جي تڪليفن، ايذائن ۽ عصوبتن جي ڪا به پرواهه ڪونه ڪئي نه همت هاري ۽ پنهنجي فيصلي تي اٽل رهيو. اها ڳالهه سنڌ واسي وساري نه ٿا سگهن. جڏهن ته پاڻ جيل مان آزاد ٿيو ته هزارين ماڻهن سندس ڀرپور ۽ گرمجوشي سان استقبال ڪيو. اهو استقبال فقيد المثال آهي.

جڏهن نواب ولي محمد لغاري جي پرسان. پنڊن ۽ زردارين جي وچ ۾ زمين جو تڪرار شروع ٿيو هو. زرداري اقتداري ڌر هئا. طاقتور هئا. حڪومت جا سڀ وسيلا ۽ اختيار انهن جي هٿن ۾ هئا. انهن کي ڪير به چوڻ وارو ڪونه هو. هو، طاقتور ۽ زوراور هئڻ ڪري پنڊن جا ڪجهه مڙس ماري وڌائون. ان ۾ هڪ پوليس اهلڪار به مارجي ويو هو. پنڊن جي ڪير به واهر ڪرڻ وارو ۽ مددگار موجود ڪونه هو. اهي مدد لاءِ واجهائي رهيا هئا. ان وقت سيد زين العابدين شاهه عرف زين شاهه سرجو سانگو لاهي، پنڊن جو مددگار ٿيو ۽ لاش روڊ تي رکي، نواب ولي محمد وٽ نيشنل هاءِ وي بند ڪري ويهي رهيو. هن ڌرڻي ۾ هزارين عورتون ۽ مرد به شامل هئا. ڌرڻي جو منظر انتهائي جذباتي هو. ضلع انتظاميا رابطو ڪيو ته احتجاج ختم ڪيو وڃي. چونڊيل نمائندن به پنهنجي ليول تي ڪوششون ڪيون. پر، ورندي ملي ته پنڊن جي زمين تان قبضو ختم ڪريو ۽ زمين جا ڪاتا مالڪن کي ڏيو. تڏهن هتان اٿنداسون ۽ لاش دفن ڪنداسون. بي حالت ۾ هتان واپس وڃڻ ناممڪن آهي. حالتون ايتريون ته خراب ٿي چڪيون هيون جو جناب آصف علي زرداري خود نوابشاهه پهچي چڪو هو ته جيئن معاملو حل ٿي سگهي ڊپٽي ڪمشنر ۽ ٻئي ضلع انتظاميه پريشان ٿي ويئي هئي. هن ڌرڻي ۾ ٻين قومپرست اڳواڻن به شرڪت ڪرڻ لاءِ اچڻ شروع ڪيو. ڊاڪٽر قادر مگسي، راشد محمود سومرو، رياض چانڊيو، حليم عادل شيخ، اسدالله ڪهڙو، امر رباب چانڊيو، سنڌو نواز گهانگهرو ۽ سنڌ جون ٻيون ڪيترئون ئي اهم شخصيتون پهچي چڪيون هيون. واڳ ڏٽي وائڙپ جو شڪار ٿي ويا. جيئن وقت گذرندو پئي ويو. تيئن ئي سنڌ مان ماڻهو ايندا رهيا ۽ انهن جو تعداد وڌندو رهيو. روڊن تي سوين گاڏيون بيهي ويون. غير يقيني ماحول پيدا ٿي پيو هو. جيترا هئا وات اوترين ئي ڳالهيون ٿي رهيون هيون. پريشاني جو عالم ڏسڻ ۾ پئي آيو. نيٺ حڪومت گوڏا کوڙيا ۽ مظاهرين جا مطالبا مڃيا ويا. تڏهن ڌرڻو ختم ٿيو ۽ ۽ لاش دفن ڪيا ويا. تنهن کان پوءِ سڀ ڪو پنهنجي گهرن ڏانهن روانو ٿي ويو. هتي اهو ذڪر ڪرڻ لازمي ٿو سمجهان ته ڪجهه وقت کان پوءِ متئين جاٽايل ٻنهي ڌرين جو فيصلو به سيد زين شاهه کيو ۽ نبيرو ڪري ٻنهي ڌرين کي ٺاهي ڇڏيائين. اهو شرعي حڪم به آهي ته ٻن ڌرين جي وچ ۾ صلح ڪريو. واضح حڪم آهي ته "فاصلحوبين اخويڪم" ان حڪم تي به عمل ڪيو ويو. بهرحال بيان ڪيل ڌرڻو حڪومتي ماڻهن لاءِ وڏو چيلينج هو.

به سال اڳ ۾ ڳوٺ ماڙي جلباڻي تعلقه سڪرنڊ ضلع شهيد بينظير آباد (جنهن جو پراڻو ۽ مشهور نالو نواب شاهه آهي) ۾ قانون نافذ ڪندڙن جي هٿان ڳوٺ ۾ اچي فائرنگ ڪري ٻه ماڻهو شهيد ڪري وڌا ۽ ڪجهه زخمي به ڪيا ويا. ان واقعي کان پوءِ سڄي علائقي ۾ خوف و هراس ڇانئجي ويو هو. ماڻهو ڊپ ۾ ورتل هئا. ان وقت مذڪوره شخصيت ڪراچي ۾ موجود هئي. جيئن ئي کيس ان واقعي جي خبر پئي ته ڳوٺ ماڙي جلباڻي ۾ هيڏو وڏو هاڃو ٿيو آهي. بيڏوهي ماڻهو گولين جو کاڄ بڻجي چڪا آهن. جنهن ڪري شهيدن جون عورتون بيواهه ۽ ٻار يتيم ٿي ويا آهن. سيد زين شاهه کي اها معلومات ملڻ سان ترت ئي ڪراچي کي ڇڏي سڌو مقتولن جي وارثن وٽ پهتو. جيڪي اڳ ۾ ئي لاش رکي روڊ بند ڪري ڌرڻو هڻيو ويٺا هئا. پوليس قاتلن تي ايف آءِ آر ڪٽڻ کان لنوائي. ٽارائي ۽ لهرائي رهي هئي. پاڻ به ان ڌرڻي ۾ ويهي رهيو. جڏهن انتظاميه ڳالهيون ڪري مسئلو حل ڪرڻ جو وچن ۽ واعدو ڪيو تڏهن اهو ڌرڻو ختم ڪيو ويو. ۽ لاش دفن ڪيا ويا. پوءِ اهو قصو هلندو رهيو. شاهه صاحب جي جدوجهد جاري رهي ته جيئن وارثن کي انصاف ملي سگهي. جنهن نيٺ ڏنگ ڪيو ۽ وارثن کي حڪومت کان معاوضو وٺي ڏنو. حڪومت جي وزيرن ۽ مشيرن ماڙي جلباڻي ۾ پهچي مقتولن سان عذرخواهي ڪئي ۽ معافي پڻ ورتي.

ڪجهه وقت اڳ ۾ ته. سيد زين شاهه صاحب راڄوٽا فيصلا ڪري امن و امان بحال ڪرڻ لاءِ ڪوششون ڪندو هو. پر، هن وقت فيصلن کي گهٽ وقت ڏيئي رهيو آهي. ان جو سبب اهو آهي ته. سندس مصروفيتون ۽ سياسي سرگرميون وڌي ويون آهن. آئون، هن مضمون جي ذريعي کيس مؤدبانه عرض ڪندس ته. ماڻهن جون ناراضگيون دور ڪرڻ لاءِ ۽ جهيڙا ختم ڪرائڻ لاءِ فيصلن تي به ڪجهه وقت صرف ڪري ته جيئن سنڌ واسين جا باهمي اختلاف ختم ٿي سگهن. ۽ هو هڪ پليٽ فارم تي متحد ۽ متفق رهن. هتي اها ڳالهه واضح ڪندو هلان ته. سنڌ جي خلاف ٿيندڙ هر سازش جي خلاف سيد زين شاهه جي اڳواڻي ۾ سکر کان ڪراچي تائين پيادل لانگ مارچ ڪيو ويو هو. جيڪو هڪ وڏو باب آهي. ان کان علاوه جڏهن وفاق زبردستي سنڌو دريا تي ڇهه نوان ڪئنال ناهڻ گهريا پئي تڏهن به سيد زين شاهه سربکف ٿي ميدان تي نڪري پيو هو ۽ جيستائين اهو فيصلو واپس نه ورتو ويو تيستائين پاڻ چين سان ڪونه ستو. روڊن ۽ رستن تي هو.

*****

وڌندڙ غربت ۽ غير مستحڪم معاشي ۽ زرعي پاليسيون

منظور ڪوسو

عالمي بئنڪ جي هڪ رپورٽ موجب وطن عزيز ۾ 44.7في سيڪڙو آبادي غربت جي لڪير کان هيٺين سطح واري زندگي گذارڻ تي مجبور آهي عالمي معيار موجب 4.20ڊالر ڏهاڙي ڪمائڻ واري ماڻهو کي غريب ترين شمار ڪيو ويندو آهي،جنهن کي چون ٿا غربت جي لڪير کان به هيٺين سطح!!پاڪستاني روپئي جو ملهه مستحڪم نه ڪين آهي ڊالر جي مقابلي ۾ ان جو قدر گهٽ وڌ ٿيندو رهي ٿو پوءِ به هي ستون لکڻ تائين اها رقم پاڪستاني روپين ۾ اٽڪل 1181.25 روپيا ٿيندي اسان وٽ حال هي آهي ته پورهيت طبقو ڪڏهن ڪمائي ٿو ته ڪڏهن ويچارو بيروزگار آهي هن سٽ جهڙو حال اٿس "اٽين ۽ چاڙهين ڏٽ ڏهاڙي سومرا"حڪومت هر سال ساليانيءَ بجيٽ ۾ گهٽ ۾ گهٽ اجوري جي رقم ته مقرر ڪندي آهي جيئن هن ڀيري وزيراعلي سنڌ سيد مراد علي شاهه 37 هزارن مان وڌائي 42هزار مقرر ڪرڻ جو اعلان ڪيو پر خانگي ادارن ۾ انهن سرڪاري اعلانن تي عمل ڪونه پيو ٿئي ۽ اهي اعلان هر سال اعلان ئي رهجي ويندا آهن مفلسيءَ ماڻهن جو جيئڻ حرام ڪري ڇڏيو آهي ڪلائيمٽ چينج جو قهر ڪڏهن برساتون ته ڪڏهن سيلاب ۽ انهن کي منهن ڏيڻ لاءِ ڪنهن اڳواٽ بندوبست جو نه هئڻ به هڪ آفت ٻٽجي ڪڙڪي ٿو.

غيرمستحڪم معاشي ۽ سياسي پاليسيون،قومي خزاني ۾ بي انتها ڪرپشن،حڪومت جي وزيرن مشيرن ۽ بيوروڪريسي جا شاهي خرچ تنهن کان سواءِ اختيارن جو ناجائز استعمال،روزگار جا نوان موقعا پيدا نه ٿيڻ،نوجوانن وٽ مارڪيٽ جي گهرجن پٽاندڙ فن ۽ تعليم جو نه هجڻ،رشوت ۽ سفارش ڪلچر انهن سڀني شين جي هوندي نه ملڪ ترقي ڪندو ۽ نه ئي مهانگائي ۽ بيروزگاري جهڙن مصيبتن سان منهن ڏئي سگهبو افرادي قوت ۾ هن وقت ڏسجي ته پاڪستان خطي جو قابل رشڪ ملڪ آهي جنهن جي 64في سيڪڙو آبادي 30 سالن کان گهٽ عمر وارن نوجوانن تي ٻڌل آهي پر الميو هي آهي ته نوجوان روزگار لاءِ پريشان آهن انهن جون صلاحيتون ۽ عمريون ضايع ٿي رهيون آهن ۽ انهن کي روزگار سان لڳائڻ لاءِ سرڪار وٽ ڪا واضح پاليسي ڪونه آهي فرد کي اٽو لٽو،اجهو،امن،انصاف،تعليم،صحت ۽ روزگار جهڙا بنيادي حق بنا ڪنهن مت ڀيد جي فراهم ڪرڻ حڪومت تي واجب آهي پر جڏهن سياسي پارٽين جي منشور ۽ حڪومتن جي طرف نظر ٿا ڪريون ته ڳالهه پڌري پٽ پئي آهي سياستدانن هر دور ۾ ماڻهن کي فقط سبزباغ ڏيکاريا آهن،ماڻهو بنيادي حقن کان محروم آهن يا محروم ڪيا ويا آهن

سرڪاري انگن اکرن موجب هلندڙ مهيني مهانگائي جي شرح 5.8في سيڪڙو ٻڌائي پئي وڃي جڏهن ته وزارت خزانه جو اندازو 3.5 کان 4.5 في سيڪڙو تائين هيو سرڪاري انگ اکر ته هر هفتي مهانگائي جي شرح گهٽ ٿيندي ٻڌائن ٿا پر ملڪ ۾ هن ڀيري ايندڙ ٻوڏن ۽ زراعت جي تباهي ڪانپوءِ ڪجهه به سستو ٿيندي نظر نه ٿو اچي اندازو آهي ته مهانگائي اڃان وڌندي ايئن سمجهو ته وڌي چڪي آهي ڪڻڪ سميت سڀئي ضرورت جون شيون ۽ تيل مهانگو ٿيندو پيو وڃي ۽ اٽو چونه مهانگو ٿيندو سرڪار فوڊ ڊپارٽمينٽ کي رزق ونڊڻ ورهائڻ جو ڪم سونپي ڇڏيو آهي ۽ کاتو چاته ذميواري نڀائي پيو ساليانو ڪروڙين روپين جي ڪڻڪ ڪوئا کايو وڃن!! خوراڪ کاتي جا آفيسر ۽ اسٽاف ڪڻڪ جي ڪوئن کان به حفاظت نه ٿا ڪري سگهن هي نه فقط قومي خزاني تي بوجهه بڻيل ساليانو ڪروڙين روپيا پگهارون پيا کڻن پر ڪوئن جي نالي تي اربين روپين جي ڪڻڪ به کائي ٿا وڃن

شڪارپور مان هڪ تازي خبر موجب نيب خوراڪ کاتي جي گودامن تي ڇاپو هنيو 2018 کان 2025 تائين هزارين ڪڻڪ جون ٻورين ۽ باردانا ڪوئا کائي ويا،ڪڻڪ ته ويا ڪوئا کائي هاڻي ماڻهو ويچارا ڇا کائيندا؟هن کان اڳ به سنڌ ۾ خوراڪ کاتي اربين روپين جي ڪڻڪ ڪوئن ۽ ڪانون کان ڪارائي پنهنجا پيٽ ڀريا آهن،اڃان سنڌ جي وڏي وزير جي خوراڪ بابت معاون عبدالجبار جو چوڻ آهي ته اٽو مهانگو ٿي سگهي ٿو پر بحران پيدا نه ٿو ٿي سگهي ڇو ته سرڪاري گدامن ۾ ٽيهه لک ڪڻڪ جون ٻوريون موجود آهن،خوراڪ کاتي جي معاون کي آفيس مان ٻاهر نڪري گدامن جو چڪر به لڳائڻ کپي ڏسي ته ٽيهه لک ٻورين مان باقي ڇا بچيو آهي؟

سرڪاري انگن اکرن کان قطع نظر زميني حقيقتن تي نظر ڪنداسين ته فقط انگ اکر ئي نظر ايندا انهن انگن اکرن جو ڪٿي به حقيقت سان ڪو واسطو وڙو نظر نه ايندو نه ئي ڪٿي به ماڻهن جي زندگي تي ڪو مثبت اثر نظر ايندو حڪومت جي منظور نظر اقتصادي ۽ معاشي ماهرن جي افلاطوني ڪانپوءِ ته اسان جي پاڙيسري ماسي به سياڻي چئي "ابا چاچي سستائي چاچي مهانگائي پئسو ليپي ئي ڪونه ڇورا بيروزگار اٽي لپ ڪاڻ پريشان،بيمار ٿيون ته سرڪاري اسپتالن ۾ ڪو دوادرمل جو آسرو ڪونه غريب ٻلي سرڪاري اسپتال جي بدبودار وارڊن ۽ بسترن تي ڇُڙهي ڇُڙهي مري يا گهر اچي ته پاڻ سان گڏ اسپتال کان به چار وڇڙندڙ بيماريون ٻيون به ڪنيون اچي پئسو هٿ ۾ هجي ته ڪا خبر پوي ته ملڪ سستو ٿيو آهي يا مهانگو" سو اصل ڳالهه پئسي ۽ قوت خريد جي آهي جيڪا ماڻهن وٽ ڪين آهي،اهي عنصر جيڪي ملي ڪري غربت پيدا ڪرڻ جا سبب بڻجن ٿا سرڪار کي انهن تي غور ڪرڻ گهرجي جيسين اهي شيون ختم نه ٿينديون نه غربت ختم ٿيندي نه ئي ماڻهو سک جو ساهه کڻي سگهندا

بقايا 01

سڃاتا ويندڙ شاهيد شهباز نوجوانن کي صلاح ڏني آهي ته هو سوشل ميڊيا پليٽ فارمز جو صحيح ۽ اثرائتو استعمال ڪن، جيئن انهن جون وڊيوز جلدي وائرل ٿين ۽ ان ذريعي ڊالرن ۾ ڪمائي ڪري پاڪستان جي معيشت ۾ حصو وجهن شاهيد شهباز ٻڌايو آهي ته اردو، سرائيڪي، سنڌي، پنجابي، پشتو، بلوچي، هندڪو ۽ ٻين مقامي ٻولين ۾ پرينڪس ۽ معلوماتي مواد ناهي نوجوان لکين رپيا ڪمائي سگهن ٿا. انهن جو چوڻ هو ته انهن جو ذاتي "بلوچي ولاگ منفرد ۽ متاثر ڪندڙ ولاگ" نوجوانن لاءِ هڪ مثال بڻجي چڪو آهي، جتي هو ٽڪ ٽاڪ جهڙن پليٽ فارمز ذريعي مشهور ٿي نه صرف مالي طور پاڻمرادو ٿي چڪا آهن شاهيد شهباز زور ڏنو آهي ته بهترين ۽ معياري مواد ناهڻ سان فالورز جي تعداد وڌي ٿي ۽ آمدني جا موقعا پڻ وڌن ٿا. هن نوجوانن کي صلاح ڏني آهي ته پنهنجي تخليقي ۽ معلوماتي وڊيوز ذريعي نه صرف تفريح پر تعليمي شعور به پهچائين، جيئن هو پنهنجي محنت سان ڪاميابي حاصل ڪري سگهن هن چيو "محنت، استقامت ۽ جديد ٽيڪنالاجي ذريعي نه صرف پاڻ کي معاشي پر ملڪ جي ترقي ۽ خوشحاليءَ ۾ به اهم ڪردار ادا ڪري ٿو شاهيد شهباز جو پيغام نوجوانن کي سوشل ميڊيا کي روزگار جو ذريعو بڻائڻ جي خواهش کي وڌيڪ وڌائي ڇڏيو آهي.

بقايا 02

جي خلاف مهم هلائي پئي وڃي. پنجاب حڪومت طرفان مسلسل تنقيد جو مقصد سمجهه کان ٻاهر آهي، وزيراعليٰ جو اسڪرپٽ رائٽر ڪيس غلط رستي وٺي وڃي رهيو آهي. اسڪرپٽ رائٽر وزيراعليٰ کي چيو آهي ته هاڻ پنجاب ڪارڊ کيڏي، ڪارڪردگي تي تنقيد ڪريو اختلاف ٿي سگهن ٿا پر نفرت نه پکڙيو، هن چيو ته اسان وفاقي حڪومت جو حصو نه آهيون، پر مسئلن تي حڪومت جي مدد ڪندا آهيون، اسان ته اوهان سان نه پيا ڳالهايون، وفاق سان ڳالهائي رهيا آهيون، پنجاب حڪومت جو اصل ٽارگيٽ وزيراعظم آهي، اسان جي آڙ ۾ وزيراعظم کي نشانو بڻايو پيو وڃي، پنجاب حڪومت جي وفاقي حڪومت خلاف ٿيل سازش کي ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين. هن چيو ته پيپلز پارٽي کي ڪير ڇوي ته اسان اوهان جي اڳ ڀرجي ڇڏينداسين، اوهان کي لڳي ٿو ته اسان ڊڄي وينداسين؟ ڇا ڪرڙا ۽ ڳاهيون ڪائيندڙ اوهان جي ڌمڪين کان ڊڄي ويندا؟ قانون وارو وزير قومي اسيمبلي جي فلور تي پنجاب جي وزيراعليٰ جي بيان تي معافي گهري، اسان اوهان سان نٿا وڙهڻ چاهيون اوهان زبردستي اسان کي ان ميدان ۾ نه لاهيو. شرجيل ميمڻ چيو ته منهنجو پاڻي، منهنجي مرضي جهڙيون ڳالهيون ڪو به آئين کي مڃڻ وارو نٿو ڪري سگهي. مان به منهنجي بجلي، منهنجي گيس، منهنجو ڪوئلو، منهنجي مرضي چئي سگهان ٿو پر مان نه چوندس. هن وڌيڪ چيو ته اسان 110 ڪم ڪيا ۽ اسان اهي ڪم ڏيکاري به سگهون ٿا. اسان اي وي بس شروع ڪئي، اسان جو ڪنهن سان به مقابلو نه آهي. ٻئي طرف پنجاب جي اطلاعات واري وزير عظميٰ بخاري سنڌ جي اطلاعات واري وزير شرجيل ميمڻ جي بيان تي رد عمل ڏيندي چيو آهي ته مون شرجيل ميمڻ جو چيلينج قبول ڪيو ۽ چيو ته اوهان پاڻ ضرور اچجو ڪنهن پراڪسي جي پٺيان نه لڪجو. پنجاب جي ٻوڏ متاثرين تي ڪُڏي سياست جو اوهان جو بيانيو ناڪام ٿي ويو. جنهن کان پوءِ عظميٰ بخاري جي بيان تي شرجيل ميمڻ چيو ته اوهان کي جنهن پوائنٽ تي بحث ڪرڻي آهي اوهان اچو جنهن پليٽ فارم تي ڪرڻي آهي اتي اچو.

بقايا 03

۽ معاشري جو مجموعي مثبت ۽ تعميري ڪردار ملڪ ۽ قوم جي ترقي ۽ خوشحالي ۽ بهترين مستقبل جو ضامن هوندو آهي. وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ مان جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف استادن جو عالمي ڏينهن جيڪو 5 آڪٽوبر 2025ع تي ملهايو پيو وڃي، جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته استادن جي عالمي ڏينهن تي پاڪستان دنيا سان هم آواز ٿي سڄي دنيا جي استادن کي خراج عقيدت ۽ سندن ساراهه جوڳين خدمتن تي خراج تحسين پيش ڪري ٿو. وزيراعظم چيو ته عالمي سطح تي استادن لاءِ هڪ ڏينهن مخصوص ڪرڻ نه رڳو پاڪستان پر سڄي دنيا جي استادن جي خدمتن جي اعتراف جو موقعو فراهم ڪري ٿو. وزيراعظم چيو ته اڄوڪو ڏينهن خاص ڪري پاڪستان جي ڪنڊڪڙڇ ۾ بي لوث خدمتون سرانجام ڏيندڙ استادن کي پاڪستان حڪومت ۽ پاڪستان جي عوام طرفان ڀرپور خراج عقيدت پيش ڪري ٿو وزيراعظم چيو ته هن سال 2025ع ۾ استادن جو عالمي ڏينهن تعليم کي هڪ گڏيل تعاون ۽ گڏيل پيشي طور اجاگر ڪرڻ جي عنوان سان ملهايو پيو وڃي جنهن جو مقصد سڄي دنيا جي سمورن استادن، تعليمي ادارن ۽ تعليمي نظام ۾ هر آهنگي پيدا ڪرڻ جي اهميت کي اجاگر ڪرڻ آهي. وزيراعظم چيو ته بهترين ۽ جديد تدريسي نظام ئي ملڪ ۽ قوم جي انفرادي ۽ اجتماعي ترقي ۾ واڌ ڪرڻ سان گڏوگڏ حڪومتي نظام، پاليسيز ۾ بهتري جو سبب بڻجي سگهي ٿو. قومن جي مجموعي تعمير ۽ ترقي ۽ ڪنهن به ملڪ جي نسلن جي انفرادي تعليم ۽ تربيت ۾ استادن جو اهم ڪردار آهي. وزيراعظم چيو ته ملڪ جي افرادي سگهه جي علمي ۽ فني صلاحيتن جو دارو مدار انهن جي ذهني واڌ ويجهه، عقل ۽ شعور جي معيار تي هوندو آهي جنهن کي نکارڻ ۾ استادن جي محنت فيصلاڪن حيثيت رکي ٿي. وزيراعظم چيو ته پاڪستان حڪومت جي ترجيح آهي ته پاڪستان ۾ تعليمي نظام کي موثر ۽ جديد دور جي گهرجن موجب بڻايو وڃي ته جيئن اسان جي نئين نسل دنيا جي علمي ۽ فني ميدان ۾ مقابلو ڪري ملڪ جو نالو روشن ڪري سگهي، وزيراعظم چيو ته نئين نسل جي تعليم ۽ تربيت ۾ استادن، والدين ۽ معاشري جو مجموعي طور مثبت ۽ تعميري ڪردار ملڪ ۽ قوم جي ترقي ۽ خوشحالي، بهترين مستقبل جو ضامن هوندو آهي. وزيراعظم چيو ته جتي استاد پنهنجون پيشوراڻيون ذميواريون ۽ نئين نسل طرف پنهنجي فرضن کي احسن انداز ۾ سرانجام ڏئي رهيا آهن اتي مجموعي طور تي معاشري جو هي فرض آهي ته استادن جي عزت، مان ۽ معاشري ۾ احترام ۾ ڪنهن به طور تي ڪا ڪوٽ نه هجي. وزيراعظم چيو ته استادن جي فني صلاحيت ۾ واڌ ۽ انهن جي معاشي آسودگي جو خيال رکڻ حڪومت ۽ صوبائي حڪومتن جي ذميوارين ۾ شامل آهي. استادن جي فرضن جي انجام ڏيڻ ۾ معاونت سان انهن جي حقن جي حفاظت کي بهرين ترجيح ۾ شامل آهي. وزيراعظم چيو ته استادن جي حقن ۽ فرضن جي تحفظ لاءِ نه رڳو قومي پر عالمي سطح تي به مجموعي ڪوشش ۽ تعاون جي ضرورت آهي ته جيئن عالمي سطح تي هن طبقي کي موثر بڻائيندي دنيا جي شاندار ۽ روشن مستقبل جي بنياد کي مضبوط ڪري سگهجي. وزيراعظم چيو ته عالمي سطح تي ملڪن وچ ۾ استادن جي متاستا ۽ شاگردن جي عالمي درسگاهن ۾ گڏيل پروگرامن ۾ شرڪت هڪ ساراهه جوڳو عمل آهي جنهن کي هٿي وٺرائڻ لاءِ ڪم ڪرڻ گهرجي.

بقايا 04

چيو ته اسرائيل ۽ حماس وچ ۾ معاهدي جي ڳالهيون جاري آهن، اميد ته معاملا جلد طئي ٿي ويندا، حماس جنگ ڪانپوءِ غزه جي قدمن تي اصولي اتفاق ڪري ورتو آهي. هن چيو ته هٿيارن جي واپسي ۽ حماس جي تنظيم جو مرحلو ڏکيو هوندو غزا ۾ اهڙي حڪومت نٿي ناهي سگهجي جيڪا ٽن ڏينهن ۾ ٿي وڃي، جلد خبر پئجي ويندي ته حماس واقعي سنجيده آهي يا نه. سندس چوڻ هو ته اسان هن وقت يرغمالين جي آزادي جي ويجهو آهيون. 90 سيڪڙو معاملا طئي ٿي چڪا آهن، اميد ته معاهدو هن ئي هفتي جي شروعات ۾ مڪمل ٿي ويندو غزا معاهدي تي 100 سيڪڙو خاطري ڪوئي نٿو ڪرائي سگهي. مارڪو روبيو اهو به چيو ته جيستائين فضائي حملا جاري رهندا، يرغمالي آزاد نه ٿيندا، تنهن ڪري بمباري جو سلسلو روڪڻو پوندو.

بقايا 05

ويو آهي ته فلسطينين جي نسل ڪشي روڪڻ لاءِ حماس پاران ڳالهين لاءِ آمادگي سان جنگبندي جي اميد پيدا ٿي آهي. گذريل جمعي تي، حماس چيو هو ته هو ٽرمپ جي منصوبي جي ڪجهه شرطن تي راضي آهي ۽ ڪجهه معاملن تي هو ڳالهين لاءِ تيار آهي. پاڪستان جي پرڏيهي کاتي جي بيان موجب: "هاشمي بادشاهت اردن، متحده عرب امارات، انڊونيشيا، اسلامي جمهوريه پاڪستان، ترڪيه، سعودي عرب، قطر ۽ مصر جي پرڏيهي وزيرن اڄ حماس پاران آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي غزه جنگ ختم ڪرڻ، سڀ قيدين (جيئرا يا فوت ٿيل) جي آزادي، ۽ نفاذ جي طريقڪار بابت ڳالهين جي شروعات بابت کنيل قدمن جي آجيان ڪئي آهي." پرڏيهي وزيرن ٽرمپ جي ان سڏ جو به آجيان ڪيو جنهن ۾ هن اسرائيل کي فوري طور غزه تي بمباري بند ڪرڻ ۽ قيدين، يرغمالين جي متاستا معاهدي تي عمل شروع ڪرڻ جو چيو هو بيان ۾ وڌيڪ چيو ويو آهي ته "انهن ٽرمپ جي علائقائي امن لاءِ واعدي جي تعريف ڪئي ۽ چيو ته اهڙيون اڳڀرائيون جامع ۽ پائيدار جنگ بندي حاصل ڪرڻ جو حقيقي موقعو آهن، جيئن غزه جي عوام کي درپيش سنگين انساني بحران کي منهن ڏئي سگهجي." پرڏيهي کاتي موجب، وزيرن حماس پاران غزه جي انتظام کي "آزاد ٽيڪنوڪريٽس تي ٻڌل عبوري فلسطيني انتظامي ڪميٽي" حوالي ڪرڻ جي تياري جي اعلان جو به آجيان ڪيو انهن تي زور ڏنو ته منصوبي جي نفاذ بابت ڳالهين جو عمل فوري طور شروع ڪيو وڃي ۽ ان جا سڀ پهلو حل ڪيا وڃن. بيان موجب: "پرڏيهي وزيرن پنهنجي گڏيل واعدي کي ورجايو ته هو منصوبي جي نفاذ لاءِ ڪوششن جي حمايت ڪندا، جيئن غزه ۾ جنگ جو فوري خاتمو، انساني امداد جي بي رڪاوٽ فراهمي، فلسطيني عوام جي بيدخلي نه ٿيڻ، شهرين جي سلامتي کي خطرو پيدا ڪندڙ ڪنهن قدم کان پاسو ڪرڻ، قيدين جي آزادي، فلسطين اٿارٽي جي غزه ۾ واپسي، غزه ۽ اولهه ڪناري جي ٻيهر اتحاد، ۽ اهڙي سيڪيورٽي نظام جي قيام لاءِ ڪم ٿيندو جيڪو سڀني ڌرين جي حفاظت يقيني بڻائي، اسرائيلي فوجي انخلا، غزه جي ٻيهر تعمير ۽ ٻن رياستن جي بنياد تي منصفاڻي امن جي راهه کولي."

بقايا 06

جي عبوري فلسطيني انتظامي ڪميٽي جي حوالي ڪرڻ واري آڇ جي آجيان ڪئي آهي. پرڏيهي وزارت چيو آهي ته اردن، متحده عرب امارات، انڊونيشيا، پاڪستان، ترڪيه، سعودي عرب، قطر ۽ مصر جي پرڏيهي وزيرن طرفان گڏيل بيان ۾ آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي غزه جنگ جي خاتمي بابت تجويز تي حماس جي مثبت رد عمل جي آجيان ڪئي آهي. پرڏيهي وزارت موجب گڏيل بيان ۾ حماس جي يرغمالين جي آزادي ۽ عملدرآمد جي طريقيڪار تي ڳالهين جي شروعات جي فيصلي جي به تعريف ڪئي وئي، آمريڪي صدر ٽرمپ جي اسرائيل کان فوري بمباري روڪڻ جي مطالبي جي به آجيان ڪئي وئي، پرڏيهي وزارت جي ترجمان جو چوڻ آهي ته لاڳاپيل ملڪن جي پرڏيهي وزيرن خطي ۾ امن جي قيام لاءِ صدر ٽرمپ جي ڪوششن جي تعريف ڪئي. گڏيل بيان موجب اها اڳڀرائي جامع ۽ پائيدار جنگبندي جي لاءِ حقيقي موقعا فراهم ڪن ٿيون. پرڏيهي وزارت جي ترجمان موجب پرڏيهي وزيرن غزه ۾ انساني بحران جي خاتمي، فوري امداد جي فراهمي جي ضرورت تي زور ڏنو ۽ گڏيل بيان ۾ حماس طرفان غزه جو انتظام ماهر ٽيڪنوڪريٽس جي عبوري فلسطيني انتظامي ڪميٽي جي حوالي ڪرڻ جي آڇ جي آجيان ڪئي. پرڏيهي وزارت تجويز تي عمل ڪرڻ جو طريقيڪار طئي ڪرڻ جي لاءِ فوري ڳالهين جي شروعات تي زور ڏيندي چيو ته جنگ جي فوري خاتمي، انساني امداد جي فراهمي کي يقيني بڻايو وڃي. بيان ۾ چيو ويو آهي ته ڪنهن به اهڙي قدم کان پاسو ڪيو وڃي جيڪو فلسطيني شهرين جي تحفظ کي خطري ۾ وجهي، سمورن ملڪن فلسطيني اٿارٽي جي غزه واپسي، غزه ۽ مغربي ڪناري جي اتحاد تي زور ڏنو انهي کان علاوه پرڏيهي وزارت سمورين ڌرين جي تحفظ جي لاءِ سيڪيورٽي مڪينزم ۽ اسرائيلي فوج جي مڪمل انخلا ۽ غزه جي نئين سري سان تعمير جي ضرورت تي زور ڏنو پرڏيهي وزارت جي ترجمان موجب پرڏيهي وزارت 2 رياستي حل جي بنياد تي منصفاڻي امن جي قيام جي حمايت ڪئي.

بقايا 07

لوڪيشن آن لائين سسٽم جي اپ ڊيٽ ٿيڻ سان صوبي جي مالوند ڌارين سميت شوق جا جانور ۽ پکي ڌاريندڙ ماڻهن ڪانسواءِ ڪڪڙين جا فارم رکندڙ ماڻهن کي سندن جانورن ۽ پکين کي موسمي بيمارين کان بچاءَ جا ٽڪا گهر جي دروازيءَ تي مهيا ٿيڻ لڳا. گوسڙو ۽ غير حاضر ملازمن جون پنهنجي آفيسن ڏانهن ڊوڙون شروع ٿي ويون. تفصيل موجب لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز جي صوبائي وزير محمد علي خان ملڪاڻي جي هدايتن تي عمل ٿيڻ ڪانپوءِ لائيو اسٽاڪ کاتي اندر چئني ونگن اندر عملي ڪم شروع ٿي ويو آهي. اينمل هيسبنڊري، اينمل بريڊنگ پولٽري پروڊڪشن ۽ ريسرچ ۽ ايڪسٽينشن جي صوبي جي سڀني ضلعن اندر مقرر ڊپٽي ڊائريڪٽرن روزاني جي بنياد تي هر هڪ اڳ ونگ جي ڊائريڪٽر کي هفتي ۾ ٽي ڏينهن ۽ هر هڪ ونگ جي ڊائريڪٽر جنرل کي هفتي ۾ هڪ فيلڊ وزٽ جو صوبائي وزير محمد علي خان ملڪاڻي حڪم ڏيندي چيو آهي ته انهن سڀني وزٽن جو روزاني جي بنياد تي هيڊ آفيس سان لاڳاپيل جي پي ايس آن لائين شروع ڪيل سسٽم تي پنهنجون تصويرون جنهن ۾ هو جانورن کي بيمارين جا ٽڪا لڳائيندي نظر اچن موڪلي ڏين جيڪو به ضلعو روزاني جي بنياد تي پنهنجي اپ ڊيٽ نه موڪليندو ان کي ضلعي جي عملي ۽ آفيسرن کي غير حاضر تصور ڪيو ويندو صوبائي وزير اينمل هيسبنڊري ونگ کي هدايتون جاري ڪيون آهن ته هو ضلعي جي ڪنهن به علائقي ۾ ڪنهن به جانورن کي بيماري اچڻ جي اطلاع تي فري وٽرني ميڊيڪل ڪئمپون لڳائين ته جيئن ان بيماري کي ڦهلجڻ کان روڪي سگهجي ۽ متاثر جانورن کي ترت علاج جي سهولت ملي سگهي. هن سلسلي ۾ صوبائي وزير محمد علي خان ملڪاڻي جو چوڻ هو ته اسان کي سڄي سنڌ مان وٽرني اسپتالن ۾ عملي جي غير موجودگي جون شڪايتون موصول ٿيون جنهن ڪري اسان اهڙو ايڪشن ورتو آهي. انشاءَالله جلد سنڌ جي ڌارين جي جانورن ۽ ايندڙ بيمارين تي مڪمل ڪنٽرول ڪيو ويندو ان لاءِ مون هر سينٽر تي دوائن جي مقدار جي کوٽ پوري ڪرڻ جو حڪم ڏنو آهي. هاڻ هر سينٽر تي عملو ۽ دوائون موجود ملنديون. هن چيو ته لائيو اسٽاڪ کاتي اندر جيڪو به پنهنجي نوڪري ايمانداري سان نه ڪندو اهو گهر ويندو ان لاءِ آئون هر مهيني هڪ سرپرائيز وزٽ ڪري سنڌ جي مالوند ڌارين جي جانورن کي مختلف بيمارين کان بچاءَ لاءِ ٿيندڙ ڪوشش جي روبرو مانيٽر ڪندس. هن چيو ته آئون سڄي سنڌ جي جانورن جو علاج معالج وارو اپ ڊيٽ ٿيل آن لائين سسٽم روزاني جي بنياد تي چيڪ ڪري رهيو آهيان ۽ هاڻ ڪنهن به غفلت کي برداشت نه ڪيو ويندو.

بقايا 08

تي ماضي ۾ جانورن جي هڪٻئي جي علائقن ۾ اچڻ تي انهن کي واپس ڪيو ويندو آهي پر مئي ۾ ٻنهي ملڪن جي فوجن ۾ جهڙپن دوران ڀارتي فوج جي 7 جنگي جهازن ڪيرائڻ واري معاملي بعد ڀارتي فوج ۾ سخت تاءُ آهي. سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه واقعي تي افسوس ظاهر ڪندي ڀارتي فوج جي گهٽيا سوچ ۽ حرڪت جي سخت مذمت ڪئي آهي.

بقايا 09

سميت سڄي دنيا جي استادن کي دلي مبارڪون ڏيندي چيو آهي ته تدريس هڪ مقدس فرض آهي، جنهن سان علم، اخلاق ۽ سماجي شعور کي هٿي وٺرائي ويندي آهي. هن ڏينهن تي اسان استادن جي عظيم خدمتن، قربانين ۽ ڪردار کي خراج تحسين پيش ڪريون ٿا جن نسل در نسل ذهنن کي روشن ڪيو ۽ معاشرن جا بنياد مضبوط ڪيا. تدريس صرف هڪ پيشو نه پر هڪ اعليٰ درجي جي انسانيت جي خدمت آهي. استاد علم ۽ قدرن جا امين هوندا آهن جيڪي نوجوانن کي سچائي، انصاف ۽ بهترين ڪردار جي راهه ڏيکارين ٿا. استادن جو اثر رسوخ ڪلاس رومن تائين محدود ناهي پر هو زندگي کي بدلائڻ ۽ معاشرن کي سنوارڻ ۾ بنيادي ڪردار ادا ڪن ٿا. ايوان صدر جي پريس ونگ مان جاري بيان موجب صدر مملڪت آصف علي زرداري استادن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته پاڪستان جا استاد هميشه قومي تعمير جي عمل ۾ پهرين قطار ۾ رهيا آهن. مشڪل حالتن ۽ محدود وسيلن باوجود اهي علم جي روشني پکيڙڻ ۾ مصروف آهن. سندن استقامت ۽ عزم فخر جوڳو آهي جيڪو نوجوان نسل کي ملڪ جي ترقي ۽ خوشحالي ۾ موثر ڪردار ادا ڪرڻ جي قابل بڻائي ٿو هن چيو ته جديد دور ۾ استادن جو ڪردار پهرين کان ڪيترائي ڀيرا وڌيڪ اهم آهي. تيزي سان بدلجندڙ ٽيڪنالاجي، معاشي چئلينجز ۽ ماحولياتي تبديلين جي روشني ۾ استاد اميد ۽ تبديلي جا علمبردار آهن. هن ان ڳالهه تي زور ڏنو ته استادن کي جديد تدريسي مهارتن، ڊجيٽل ٽولز ۽ پيشيوراڻي تربيت سان تيار ڪرڻ وقت جي ضرورت آهي ته جيئن هو شاگردن کي نه رڳو علم پر جدت، همدردي ۽ تخليقي سوچ سان به تيار ڪري سگهن. صدر مملڪت ان عزم کي ورجايو ته پاڪستان حڪومت تدريسي شعبي جي مڪمل سرپرستي جاري رکندي. هن چيو ته استادن جي تربيت، ٽيڪنالاجي جي انضمام، بهتر سهولتن ۽ استادن جي وقار جي تحفظ لاءِ قدم حڪومت جي پهرين ترجيح آهن. هن چيو ته معياري تعليم حاصل ڪرڻ ۽ علم تي ٻڌل معاشرو جوڙڻ ۾ استادن جو اهم ڪردار آهي. هن چيو ته پوري قوم خاندانن، سول سوسائٽي ۽ نجي شعبي کي استادن جي احترام ۽ سندن معاونت ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي. اها قوم جيڪا پنهنجي استادن کي عزت ڏئي ٿي اها پنهنجي مستقبل کي روشن بڻائي ٿي. هن سمورن استادن کي سندن اڻٿڪ خدمتن تي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته اچو ته اسان اهو عهد ڪريون ته اسان پنهنجي استادن جو احترام ۽ انهن جي سرپرستي جاري رکنداسين ته جيئن هو ايندڙ نسلن کي علم، دانائي ۽ ترقي جي راهه ڏيکاريندا رهن. هن دعا ڪئي ته الله تعاليٰ اسان جي استادن کي پنهنجي رحمت سان نوازي، تعليم جي نظام کي مضبوط ڪري ۽ پاڪستان کي علم، امن ۽ خوشحالي جي راهه تي گامزن ڪري.

بقايا 10

صدر ٽرمپ جو اسرائيل ۽ حماس تي زور آهي ته جلد سندس 20 نڪاتي امن معاهدي کي حتمي شڪل ڏيو جيئن ٻن سالن کان جاري غزه جنگ بند ڪرائي سگهجي. 7 آڪٽوبر 2023 تي حماس جي اسرائيل تي ڪيل حملي کي ٻه سال مڪمل ٿيڻ وارا آهن. هن وقت تائين 66 هزار کان مٿي فلسطيني شهيد ٿيا آهن ۽ هزارين لاپتا آهن. جن بابت شڪ آهي ملبي جو ڍير بڻيل غزا جي هيٺان ڪيترائي لاش دٻيل آهن. حماس 251 اسرائيلي فوجي ۽ شهري اغوا ڪيا هئا جن مان 27 اڃا سندن حراست ۾ آهن جن مان اها خبر ناهي ته ڪيترا جيئرا آهن.

بقايا 11

سربراهي ۾ ٻه رڪني بينچ اهڙو حڪم جاري ڪيو آهي. اڳوڻي صدر جي وڪيل ايڊووڪيٽ علي طاهر موجب هي ڪيس 2023 کان عدالت ۾ داخل آهي جنهن جي ٻڌڻي نه پئي ٿي. هن چيو ته 2018 کان 2023 تائين عارف علوي صدر رهيو، قانون موجب ڪيس باٿ آئيلينڊ ۾ رٽائرمينٽ بعد گهر نمبر 3 اي الاٽ ٿيو بعد ۾ هائوسنگ واري وزارت کيس گهر خالي ڪرڻ جو چيو ۽ کيس گهر نمبر 5 اي الاٽ ڪيو ويو جنهن ۾ ڪسٽم آفيسر شهاب رهائش پذير آهي، تنهن سنڌ هاءِ ڪورٽ کان عارف علوي کي ڪجهه ٻڌائڻ بنا اسٽي آرڊر ورتو جنهن خلاف ان وقت عارف علوي ڪيس داخل ڪيو وڪيل ٻڌايو ته گهر نمبر 3 اي رٽائرڊ ڪيپٽن کي الاٽ ڪيو ويو آهي جنهن قبضو به وٺي ڇڏيو ۽ گهر ۾ رکيل ڪجهه سامان به ڪٽائي ڇڏيو هو.

بقايا 12

۾ اسلام آباد ۾ جاري ترقياتي منصوبن تي اڳڀرائي جو تفصيلي جائزو ورتو ان موقعي تي وزيراعظم جي هدايت تي ايس سي او ڪانفرنس 2027ع کان اڳ نئين ڪنوينشن سينٽر جي تعمير تي مشاورت ڪئي وئي. اجلاس ۾ جناح ڪنوينشن سان گڏ ٻيو وڏو ڪنوينشن هال تعمير ڪرڻ جو اصولي فيصلو به ڪيو ويو گهرو وزير محسن نقوي ٻڌايو ته نئون منصوبو ڪيترين ئي وڏين ڪانفرنسز ۽ ميٽنگز سميت وسيع ڪنوينشن هال تي ٻڌل هئڻ گهرجي، نئين ڪنوينشن هال کي عالمي معيار ۽ جديد دور جي تقاضائن مطابق تيار ڪيو وڃي. منصوبي جي مڪمل ٿيڻ سان پاڪستان ۾ وڏين عالمي ڪانفرنسون منعقد ڪرڻ ۾ آساني ٿيندي. گهرو وزير منصوبي جي ڊيزائن لاءِ عالمي ۽ مقامي بهترين آرڪيٽيڪٽس جون خدمتون حاصل ڪرڻ جي هدايت ڪئي ۽ اسلام آباد ايڪسپريس وي جي ڪمرشلائزيشن جو جامع پلان طلب ڪيو اجلاس ۾ اسلام آباد ۾ نون پوليس ٿاڻن تي اڳڀرائي جو جائزو ورتو ويو. گهرو وزير 6 ٿاڻن جو تعميراتي ڪم 45 ڏينهن ۾ مڪمل ڪرڻ جو ٽاسڪ ڏنو ان موقعي تي سي ڊي اي جي چيئرمين محمد علي رنڌاوا، گهرو وزير کي بريفنگ ڏيندي ٻڌايو ته وڌيڪ 10 ٿاڻن جي عمارت جي تعمير لاءِ ٽينڊر جاري ڪيو ويو آهي، پارليامينٽ لاجز جي نئين بلاڪ جي تعمير جو ڪم مقرر وقت ۾ مڪمل ڪيو ويندو اجلاس ۾ ڊپٽي ڪمشنر اسلام آباد ۽ ٻين اعليٰ آفيسرن شرڪت ڪئي.

بقايا 13

تي بيان جاري ڪندي چيو ته ڀارتي فوجي ۽ سياسي قيادت جا بيان پنهنجي خاڪ ۾ مليل ساک کي بحال ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش آهي. خواجه آصف چيو ته اهڙي شڪست کان پوءِ جنهن جو اسڪور 0_6 رهيو هجي جيڪڏهن ٻيهر ڪوشش ڪئي ته اسڪور پهريان کان وڌيڪ بهتر هوندو. دفاع واري وزير چيو ته جهڙي طرح ڀارت ۾ عوامي راءِ تاريخ جي بدترين شڪست کان پوءِ حڪومت جي خلاف ٿئي، مودي ۽ انهي جو ٽولو جهڙي طرح پنهنجي ساک وڃائي ويٺو انهي جو پريشر اڳواڻن جي بيانن سان ظاهر ٿي رهيو آهي. خواجه آصف چيو ته پاڪستان الله جي نالي تي ٺهيل رياست آهي، اسان جا محافظ الله جا سپاهي آهن. هن ڀيري ڀارت انشاءَالله پنهنجي جهازن جي ملبي ۾ دفن ٿيندو (الله اڪبر) انهي کان اڳ پاڪ فوج جي ترجمان به ڀارت جي اعليٰ سيڪيورٽي اسٽيبلشمينٽ جي ڇڙ ڏياريندڙ بيانن تي رد عمل ڏنو هو پاڪ فوج جي ترجمان چيو ته ڀارتي سيڪيورٽي ادارن جي جارحانه ۽ ڇڙ ڏياريندڙ بيان انتهائي ڳڻتي جوڳا آهن. اهي غير ذميوارانه بيان جارحيت جي لاءِ هٿ ٺوڪيا بهانن جي نئين ڪوشش آهي. اهڙن بيانن سان ڏکڻ ايشيا ۾ امن کي سنگين خدشا پيش اچي سگهن ٿا.

بقايا 14

ڊيولپمينٽ ۽ ساموندي علائقن ۾ معدني وسيلن بابت مختلف ملڪن ۽ عالمي ڪمپنين طرفان سيڙپڪاري جون تجويزون وصول ٿي رهيون آهن پر فيصلي سازي ۾ قومي مفاد کي نظر ۾ رکيو ويندو سيڪيورٽي ذريعن جو چوڻ آهي ته پاڪستان طرفان پسني پورٽ جي ڪا آڇ ناهي ڪئي وئي، نه ئي ان نوعيت جي ڪا تجويز ڪنهن سرڪاري يا حڪمت عملي سطح تي غور هيٺ آئي آهي، وائيٽ هائوس يا ڪنهن آمريڪي اداري سان پسني پورٽ بابت ڪنهن به قسم جي گفتگو ناهي ٿي، واضح رهي ته عالمي رسالي فنانشل ٽائمز جي رپورٽ ۾ انڪشاف ڪيو ويو هو ته پاڪستان آمريڪا کي گوادر پرسان پسني ۾ هڪ بندرگاهه هلائڻ جي آڇ ڪئي آهي.

بقايا 15

ذريعن کان تصديق ٿي آهي ته مشتاق احمد فلسطين تي قابض اسرائيلي فورسز جي حراست ۾ آهي پر هو خيريت سان آهي. پرڏيهي کاتي جي ترجمان چيو ته مقامي قانوني ضابطن موجب مشتاق احمد کي عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو، عدالت مان ڊي پورٽيشن آرڊر جاري ٿيڻ ڪانپوءِ سندس واپسي تڪڙن بنيادن تي ممڪن بڻائي ويندي. ترجمان موجب پرڏيهي وزارت انهن ماڻهن جي واپسي به ممڪن بڻائيندي جيڪي اڳ ۾ لهي ويا هئا، پاڪستان انهن دوست ملڪن جو ٿورائتو آهي، جن ان معاملي تي سهڪار ڪيو. ترجمان چيو ته حڪومت پنهنجي سمورن شهرين جي تحفظ لاءِ پرعزم آهي، اميد ته شهرين جي واپسي جو عمل ايندڙ ڪجهه ڏينهن ۾ مڪمل ٿي ويندو.

بقايا 16

سياست جو توهان جو بيانيو ناڪام ٿي ويو. هن چيو ته بلاول ڀٽو زرداري پرڏيهي وزير هوندي به پنهنجي جماعت سميت وفاقي حڪومت ۽ وزيراعظم جون پاڙون پٽي رهيو هو جيڪي پيءُ پٽ پاڻ ۾ ناهن ٺهندا اهي اسان جي معاملن ۾ مداخلت ڪري پنهنجي ڏوهن تي پردو وجهڻ چاهين ٿا. سندس چوڻ هو ته توهان پاڻ وفاق ۽ پنجاب خلاف سازشون ڪري رهيا آهيو، توهان کان پنجاب جي ترقي برداشت نه پئي ٿئي ته سازشون ڪرڻ لڳا آهيو. جڏهن توهان کان پنهنجي ڪارڪردگي پڇي ويندي آهي ته صوبائيت ڪارڊ ڪڍڻ شروع ڪندا آهيو.

بقايا 17

جنهن سبب حڪومت ٺهي، بلاول ماضي جا اختلاف وساري شهباز حڪومت ۾ پرڏيهي وزير بڻيو، بلاول شهيد ڀٽو جو ڏوهٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو جو پٽ آهي، ڪراچي ۾ صحافين سان ڳالهائيندي مرتضيٰ وهاب چيو جڏهن ٻوڏ آئي ته بلاول اهو نه چيو وزيراعظم اسان جي صوبي ۾ نه ٿو اچي، اهي پ پ سان بغض ۾ سڀ ڪجهه ڪري رهيا آهن، پنجاب حڪومت تنقيد کان ٻاهر نڪري ماڻهن جي مدد ڪري. هن چيو ته پنجاب حڪومت سان مناظري لاءِ تيار آهيون، اسان چاهيون ٿا ته ملڪ ۾ سياسي پارو گهٽجي، اسان رڳو سنڌ نه سڄي ملڪ جو ڪيس وڙهي رهيا آهيون، مريم نواز پنهنجي بيان سان ظاهر ڪيو ته هوءَ رڳو پنجاب جو ڪيس وڙهي رهي آهي.

بقايا 18

موقعي تي سڄي سنڌ جي شهرن ۾ يوم عمران خان جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو ڪراچي ۾ مرڪزي تقريب ملينيئم مال وٽ منعقد ٿي، جتي شهر جي مختلف علائقن مان ريلين پهتيون هزارين ڪارڪنن ۽ شهرين شرڪت ڪئي تقريب رات دير تائين جاري رهي ۽ جلسي جي شڪل اختيار ڪري وئي يوم عمران خان جون تقريبون حيدرآباد، ميرپورخاص، شهيد بينظير آباد، لاڙڪاڻو، سکر ۽ ٻين ضلعن ۾ پڻ منعقد ٿيون ڪارڪن عمران خان کي خراج تحسين پيش ڪيو ۽ سندن فوري آزاديءَ جو مطالبو ڪيو مختلف هنڌن تي دعائيه اجلاس پڻ رکيا ويا، جن ۾ عمران خان جي صحت ۽ ڊگهي عمر لاءِ دعائون ڪيون ويون ان تقريبن ۾ فلسطين ۽ ڪشمير جي مظلوم عوام سان ايڪجهتيءَ جو اظهار پڻ ڪيو ويو مرڪزي تقريب ۾ پي ٽي آءِ سنڌ جي صدر حليم عادل شيخ، ڪراچي جي صدر راجا اظهر، اڳوڻي ايم اين اي فهيم خان، ارسلان خالد ۽ ٻين اڳواڻن شرڪت ڪئي اسيمبلي جي ميمبرن، ويمين ونگ، ليبر ونگ، يوٿ ونگ سميت ضلعي، ڊويزنل ۽ ٽائون عهديدارن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي شرڪت ڪندڙن عمران خان جي قيادت تي مڪمل اعتماد جو اظهار ڪيو تقريب کي خطاب ڪندي حليم عادل شيخ چيو ته اڄ قوم يوم عمران خان کي يوم وفا طور ملهائي رهي آهي عمران خان اسلامي دنيا جو عظيم اڳواڻ آهي جيڪڏهن هو قيد ۾ نه هجن ها ته اسرائيل کي غزه جي بيگناهه مسلمانن تي ظلم ڪرڻ جي جرئت نه ٿئي ها هن چيو ته قوم قائداعظم جي موقف تي قائم آهي ۽ ڪنهن به حالت ۾ اسرائيل کي تسليم نه ڪندي حليم عادل شيخ وڌيڪ چيو ته عمران خان کي سخت ترين حالتن ۾ رکيو ويو آهي، انهن کي نه ڪتب سان ملاقات جي اجازت ڏني وڃي ٿي، نه ئي وڪيلن ۽ ذاتي ڊاڪٽر تائين رسائي ملي ٿي اهو انساني حقن جي کليل ڀڃڪڙي آهي عمران خان ۽ سندن خاندان ملڪ لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون آهن ۽ هو ٻن سالن کان ناجائز قيد ۾ آهن حليم عادل شيخ چيو ته چوريل مينڊيٽ سان اقتدار ۾ آيلن ملڪ جي معيشت تباهه ڪري ڇڏي آهي مهانگائي، بيروزگاري ۽ غيريقيني صورتحال وڌي وئي آهي بين الاقوامي ڪمپنيون پاڪستان مان پنهنجو ڪاروبار بند ڪري رهيون آهن هن زور ڏنو ته سياسي استحڪام کان سواءِ معاشي استحڪام ممڪن ناهي ملڪ ۾ آئيني ۽ قانوني بالادستي ختم ٿي چڪي آهي، اظهار راءِ تي پابنديون وڌيون ويون آهن قوم کي پنهنجي حقن لاءِ ميدان ۾ لهڻو پوندو ۽ عمران خان جي قيادت ۾ حقيقي آزاديءَ جي تحريڪ جو حصو بڻجڻو پوندو حليم عادل شيخ آزاد ڪشمير جي عوام کي به خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته هنن پنهنجي حقن لاءِ تاريخي جدوجهد ڪئي ۽ پنهنجا مطالبا مڃرايا انشاءَالله عمران خان جلد آزاد ٿيندا ۽ فلسطين، ڪشمير ۽ قوم جو ڪيس پاڻ وڙهندا

بقايا 19

خيرات يا رحم جو معاملو نه آهي، بلڪه اهو آئين جي آرٽيڪل 9 ۽ 14 تحت هڪ تحفظ يافته حق آهي. آرٽيڪل 9 مطابق، "ڪنهن به شخص کي زندگي يا آزادي کان قانون مطابق ڪارروائي کان سواءِ محروم نه ٿو ڪري سگهجي"، جڏهن ته آرٽيڪل 14 انساني وقار جي تحفظ بابت آهي. هي ريمارڪس جسٽس شاهه اُن وقت ڏنا، جڏهن هو شڪيل احمد ڪياني جي داخل ڪيل درخواست تي ٻڌڻي ڪري رهيا هئا، جنهن ۾ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي 2 فيبروري 2022ع جي فيصلي کي چئلينج ڪيو ويو هو. اسلام آباد هاءِ ڪورٽ درخواست گذار جي اضافي پينشن جي استحقاق بابت درخواست رد ڪري ڇڏي هئي. سپريم ڪورٽ هي ڪيس 17 سيپٽمبر 2025ع تي ٻڌو ۽ ان جو تحريري فيصلو هن هفتي جاري ڪيو ويو جسٽس شاهه پنهنجي فيصلي ۾ لکيو ته "پينشن زندگي، وقار ۽ روزي جي حق سان ويجهو تعلق رکي ٿي، ڇو ته جيڪڏهن پوڙهائپ ۾ گذر بسر جو وسيلو نه هجي ته اهي حق بي معنيٰ ٿي وڃن ٿا." فيصلي مطابق، درخواست گذار 2 فيبروري 1995ع تي سابق آئل اينڊ گيس ڊولپمينٽ ڪارپوريشن (OGDC) ۾ اڪائونٽس اسسٽنٽ (BPS 14_طور شامل ٿيو هو ان کان اڳ هو پاڪستان ملٽري اڪائونٽس ڊپارٽمينٽ، واهه ڪينٽ ۾ خدمتون سرانجام ڏئي چڪو هو نوڪري دوران آئل اينڊ گيس ڊولپمينٽ ڪارپوريشن (تنظيم نو) آرڊيننس 2001 لاڳو ٿيو جنهن تحت ڪارپوريشن کي آئل اينڊ گيس ڊولپمينٽ ڪمپني لميٽيڊ (OGDCL) ۾ تبديل ڪيو ويو درخواست گذار قانوني طور ڪمپني جو ملازم بڻجي ويو ۽ 17 جون 2021ع تي سينيئر اڪائونٽنٽ (E_04) جي عهدي تان 40 سال ۽ 10 مهينا سروس بعد رٽائر ٿيو درخواستگذار جي وڪيل جو موقف هو ته سندس مؤڪل کي ريگيوليشن 15(1)(A تحت اضافي پينشن جو حق حاصل آهي، ڇو ته اڳوڻي OGDC ملازم طور سندس سروس جون شرطون آرڊيننس 2001 تحت محفوظ هيون. وڪيل چيو ته وفاقي حڪومت جا حڪم، جهڙوڪ فنانس ڊويزن جو 2001ع جو ميمورنڊم جنهن ۾ اضافي پينشن ختم ڪئي وئي هئي، اهو تحفظ ختم نٿو ڪري سگهي. هن 2005ع ۽ 2010ع جون ڪمپني دستاويزون پيش ڪيون ۽ چيو ته OGDC جا ملازم سول سرونٽ نه پر هڪ خودمختيار اداري جا ملازم آهن. جن تي سندن پنهنجا ضابطا لاڳو ٿين ٿا. ڪمپني 20 آگسٽ 2021ع تي هڪ آفيس ميمورنڊم ذريعي درخواستگذار جي اضافي پينشن واري دعويٰ کي رد ڪري ڇڏيو جنهن خلاف درخواست اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ۾ داخل ڪئي وئي، جيڪا 2 فيبروري 2022ع تي رد ٿي وئي. پوءِ هي اپيل سپريم ڪورٽ ۾ داخل ڪئي وئي. جسٽس شاهه فيصلي ۾ وڌيڪ چيو ته "پينشن کي انهن سرڪاري ملازمن لاءِ وڌيڪ سنجيدگيءَ سان وٺڻ گهرجي، جن لاءِ اها سالن جي وفاداراڻه خدمت جو حقيقي معاوضو آهي، جيڪو پگهر جي پورهئي، محنت ۽ ايمانداريءَ سان حاصل ڪيو ويو آهي." هن چيو ته پينشن جو تصور ان اصول تي ٻڌل آهي ته جيڪي ماڻهو رياست جي خدمت ڪن ٿا، انهن کي پوڙهائپ ۾ اڪيلو يا محروم نه ڇڏڻ گهرجي. جسٽس منصور علي شاهه چيو ته "پينشن کان انڪار ڪرڻ يا ان کي روڪڻ ڪنهن شخص کي سندس جائز تحفظ کان محروم ڪرڻ برابر آهي، جنهن سان هو محرومي، بي وسي ۽ ذلت ۾ مبتلا ٿي وڃي ٿو تنهنڪري پينشن جي حق جو تحفظ اهڙي نموني ٿيڻ گهرجي جو اهو مناسب ۽ قابل اعتماد هجي. هن وڌيڪ چيو ته پينشن ڏيندي عزت، احترام ۽ همدرديءَ جو عنصر لازمي طور برقرار رهڻ گهرجي. جيڪو آئين پاڪستان جي انهن قدرن سان مطابقت رکي ٿو جن ۾ انساني وقار کي اعليٰ ترين آئيني قدر قرار ڏنو ويو آهي. فيصلي جي آخر ۾ جسٽس منصور علي شاهه حڪم ڏنو: "مٿين سببن جي بنياد تي، اسان تڪراري فيصلي کي ڪالعدم قرار ڏيون ٿا ۽ اهو قرار ڏيون ٿا ته درخواست گذار آرڊيننس 2001 جي سيڪشن 5 ۽ پينشن ريگيوليشنز جي ريگيوليشن 15(1)(A) تحت اضافي پينشن جو حقدار آهي. ڪمپني کي حڪم ڏنو وڃي ٿو ته فيصلي جي وصولي کان 30 ڏينهن اندر درخواستگذار کي اضافي پينشن ادا ڪري ۽ سپريم ڪورٽ جي رجسٽرار کي تعميلي رپورٽ پيش ڪري." فيصلي ۾ وڌيڪ چيو ويو ته "جيڪڏهن نومبر 2025ع جي پهرين هفتي تائين تعميل رپورٽ نه ملي، ته ڪيس کي ٻيهر عدالتي ڪارروائي لاءِ پيش ڪيو ويندو."

بقايا 20

رولو ڪتن جي ڏاڙهن سان شهرين ۽ ٻارن جو زخمي ٿيڻ برداشت نه جوڳو عمل آهي، اهي واقعا هر ڀيري چوٿين رهيا آهن. انهي تي خاص ڌيان ڏنو وڃي. پنجاب جي وزيراعليٰ مريم نواز جي صدارت هيٺ 3 ڪلاڪ ڊگهي وڊيو لنڪ اجلاس ۾ ڪمشنرز ۽ ڊپٽي ڪمشنرز جي ڪارڪردگي جو جائزو ورتو ويو مريم نواز اجلاس ۾ اليڪٽرو بس لاءِ هر اسٽاپ تي مخصوص بس اسٽينڊ قائم ڪرڻ ۽ ڊپٽي ڪمشنر کي فلڊ سروي جي مانيٽرنگ جي هدايت ڪندي شفاف ۽ مستند ڊيٽا جي ضرورت تي زور ڏنو اجلاس ۾ سرڪاري اسڪولن جي سامهون روڊن تي زيبرا ڪراسنگ يقيني بڻائڻ ۽ روڊز تي نجي ۽ سرڪاري اسڪولن کان اڳ رفتار گهٽ ڪرڻ جا بورڊ لڳائڻ جي به هدايت ڏني. پنجاب جي وزيراعليٰ صوبي ۾ 5 هزار کان وڌيڪ واٽر فلٽريشن پلانٽس جي مانيٽرنگ، سار سنڀال، مرمت يقيني بڻائڻ جو حڪم ڏنو ڪمشنرز ۽ ڊپٽي ڪمشنرز کي اسپتالن جي اوچتن دورن ۽ پنجاب ۾ ماني جي سرڪاري قيمتن تي عمل يقيني بڻائڻ جي به هدايت ڪئي. پڌرائي موجب اجلاس ۾ صفائي جي لاءِ گهربل ورڪرن ڀرتي ڪرڻ جي به منظوري ڏني وئي.

بقايا 21

ٽڪو آهي، حڪمران طبقو حماس جو نالو وٺندي پريشان ٿيڻ لڳندو آهي. هن چيو ته غزا جا ماڻهو روز قربانيون ڏئي رهيا آهن، غزا جا ماڻهو مزاحمت جي علامت آهن، هيل تائين 67 هزار فلسطيني شهيد ٿي چڪا آهن، جن ۾ اڪثريت عورتن ۽ ٻارن جي آهي.

بقايا 22

واري هنڌ پهچي صورتحال تي ڪنٽرول ڪري ورتو ۽ فائرنگ ڪندڙ هڪ جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو پوليس مارجي ويلن جا لاش پوسٽ مارٽم جي لاءِ اسپتال منتقل ڪري ڇڏيا. مارجي ويلن ۾ چن زيب ولد عبدالرحمان، عبدالله ولد سلمان، رفاقت ۽ حق نواز پسران، محمد انور شامل آهن. فائرنگ جي نتيجي ۾ زخمي ٿيلن ۾ سليمان ولد خدا بخش ۽ ثناءَالله ولد محمد يونس شامل آهن جن کي ايوب ميڊيڪل ڪمپليڪس ايبٽ آباد منتقل ڪيو ويو. انهي حوالي سان ذريعن ٻڌايو ته آچر جي ڏينهن جوابدار عبدالحميد ولد يونس پنهنجي ڀائٽي سان گڏ منهال ۾ پنهنجي ويجهي مائٽ جي گهر فاتحه خواڻي جي لاءِ ويو جتي انهي جا ٻيا مائٽ به موجود هئا. ڳالهين دوران جوابدار جي اتي موجود ٻين ماڻهن سان سخت جملن جي ڏي وٺ ٿي جنهن کان پوءِ معاملو فائرنگ تائين پهچي ويو پوليس موجب صدر ٿاڻي مانسهره جو ڊي ايس پي پاڻ واقعي واري هنڌ موجود آهي جاچ کان پوءِ وڌيڪ حقيقتون سامهون اينديون.

بقايا 23

جا معمار آهن، قوم جي تعمير ۾ استادن جو ڪردار سڀ کان بنيادي ۽ مقدس آهي. گذريل ڏينهن استادن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ وفاقي وزير چيو ته اڄ جو ڏينهن انهن معمارن جي نالي آهي، جيڪي قوم جي مستقبل کي واڪو ڪن ٿا، استاد علم جو ڏيئو ٻارين ٿا ۽ دلين کي منور ڪن ٿا، استاد خاموشي سان هر نسل جي تقدير سنوارين ٿا. هن چيو ته قوم جي تعمير ۾ استادن جو ڪردار سڀ کان بنيادي ۽ مقدس آهي، اڄ جو ڏينهن صرف ٿورو مڃڻ جو نه پر غور جو لمحو به آهي، اسان کي سوچڻو پوندو ته تعليم جي ان مقدس مقصد کي ڪيئن مضبوط بڻائي سگهجي. وفاقي وزير چيو ته مان اڄ گوادر کان گلگت، نارووال کان ڪراچي استادن کي سلام پيش ڪريان ٿو.

بقايا 24

نقصان جي تلافي لاءِ في ايڪڙ 20 هزار رپيا مالي امداد جي منظوري ڏني آهي. جڏهن ته صوبي جي آفتن کي منهن ڏيڻ واري اداري جي انتظاميه (PDMA) خبردار ڪيو آهي ته ڪيترن ضلعن ۾ برساتن جي اڳڪٿي سبب ڪجهه علائقن ۾ ٻوڏ جو اڃا به امڪان آهي، ۽ ايندڙ هڪ ٻن ڏينهن ۾ ڀارت طرفان چناب، ستلج ۽ راوي دريائن ۾ ڏيڍ لک ڪيوسڪ کان وڌيڪ پاڻي ڇڏڻ جي اميد آهي. ملتان ۾ ٿيل اجلاس دوران، جتي ڪپهه، چانور، ڪمند ۽ ٻين فصلن جي صورتحال جو جائزو ورتو ويو. پنجاب جي زراعت واري سيڪريٽري افتخار علي ساهو ٻڌايو ته لڳ ڀڳ 2,000 ٽيمون ٻوڏ سبب ٿيندڙ نقصان جو جائزو وٺي رهيون آهن. جڏهن ته وڏي وزير مريم نواز اڳ ئي فصلن جي نقصان جي تلافي لاءِ في ايڪڙ 20 هزار رپيا ڏيڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي آهي. هن چيو ته ڪڻڪ جي پوک جي هدف حاصل ڪرڻ لاءِ جامع رٿا تيار ڪئي وئي آهي، ۽ ڪپهه جي پيداوار وڌائڻ لاءِ ڪاٽن پاران ورتل اپاءَ حوصلا افزا نتيجا ڏئي رهيا آهن. هن ٻڌايو ته هن سال اڄ تائين ڦٽيءَ جون 26.5 لک ڳنڍيون حاصل ٿيون آهن. جڏهن ته گذريل سال ساڳئي عرصي ۾ 18.46 لک ڳنڍيون حاصل ٿيون هيون.

بقايا 25

ترٻيلا وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 80 هزار 800 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 80 هزار 400 ڪيوسڪ، ڪابل درياهه ۾ نوشهره وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 11 هزار 100 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 11 هزار 100 ڪيوسڪ، خيرآباد پل تي پاڻي جو متاهون وهڪرو 52 هزار 800 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 52 هزار 800 ڪيوسڪ، جهلم درياهه ۾ منگلا وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 11 هزار 100 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 9 هزار ڪيوسڪ، چناب درياهه ۾ مرالا وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 22 هزار 100 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 9 هزار 700 ڪيوسڪ رڪارڊ ڪيو ويو. ٻئراجن جي صورتحال موجب گدو ٻئراج وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 1 لک 10 هزار 200 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 95 هزار 400 هزار ڪيوسڪ، سکر ٻئراج وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 1 لک 2 هزار 400 ۽ هيٺانهون وهڪرو 57 هزار 400 ڪيوسڪ، جڏهن ته ڪوٽڙي ٻئراج وٽ پاڻي جو متاهون وهڪرو 93 هزار 200 ڪيوسڪ ۽ هيٺانهون وهڪرو 79 هزار 600 ڪيوسڪ رڪارڊ ڪيو ويو. آبي ذخيرن جي صورتحال مطابق ترٻيلا ڊيم جو گهٽ ۾ گهٽ آپريٽنگ ليول 1402 فوٽ، ڊيم ۾ پاڻي جي موجوده سطح 1550.00 فوٽ ۽ پاڻي ذخيرو ڪرڻ جي انتهائي سطح 1550 فوٽ، استعمال جوڳي پاڻي جو ذخيرو 5.728 ملين ايڪڙ فوٽ، منگلا ڊيم جو گهٽ ۾ گهٽ آپريٽنگ ليول 1050 فوٽ، ڊيم ۾ پاڻي جي موجوده سطح 1241.10 فوٽ، ڊيم ۾ پاڻي ذخيرو ڪرڻ جي انتهائي سطح 1242 فوٽ ۽ استعمال جوڳي پاڻي جو ذخيرو 7.203 ملين ايڪڙ فوٽ، ۽ چشمه ٻئراج جو گهٽ ۾ گهٽ آپريٽنگ ليول 638.15 فوٽ، پاڻي جي موجوده سطح 649.00 فوٽ ۽ ٻئراج ۾ پاڻي ذخيرو ڪرڻ جي انتهائي سطح 649 فوٽ ۽ استعمال جوڳي پاڻي جو ذخيرو 0.311 ملين ايڪڙ فوٽ آهي.

بقايا 26

حماس کي ختم ۽ صيهوني بالادستي جو خواب ڪڏهن به پورو نه ٿيندو ڌرتيءَ تي ڪنهن به ڌاڙ ڪري ڏنڊي جي زور تي والار ڪندڙن جي حمايت ڪرڻ سراسر ناانصافي آهي. فلسطين فلسطينين جو آهي. ڪو به ٻه رياستي حل قابل قبول ناهي، ظالم ۽ مظلوم جي جنگ ۾ خاموش تماشائي بڻجڻ اصل ۾ ظالم جي حمايت ڪرڻ جي برابر آهي. غزه ۾ انسانيت جي قتل عام جي سرپرست ٽرمپ کي نوبل انعام لاءِ نامزد ڪرڻ شرمناڪ ۽ شهيدن جي رت سان غداري آهي. حڪومت کي هوش ۾ اچڻ گهرجي ۽ فيصلو واپس وٺڻ گهرجي، لاهور جي مينار پاڪستان ۾ جماعت اسلامي جو ٽن ڏينهن جو اجتماع عام ملڪ جي سياست ۾ هڪ اهم پيش رفت ثابت ٿيندي اجتماع عام جي پبلسٽي ۽ دعوت کي پهچائڻ لاءِ ميڊيا جا سڀئي ٽولز موثر طريقي سان استعمال ڪيا وڃن. اهڙن خيالن جو اظهار هن اجتماع جي تيارين جي حوالي سان قبا آڊيٽوريم ۾ ڪرايل ميڊيا ڪميٽي جي اجلاس کي خطاب ڪندي ڪيو. صوبائي جنرل سيڪريٽري محمد يوسف، اطلاعات سيڪريٽري مجاهد چنا ۽ ٻيا پڻ موجود هئا. صوبائي امير وڌيڪ چيو ته ورلڊ بينڪ جي سامهون سنڌ حڪومت جو اهو اعتراف ته سنڌ جي ڳوٺاڻي آباديءَ جو 90 سيڪڙو گدلو پاڻي استعمال ڪري ٿي. اهو اصل ۾ سنڌ تي سترهه سالن کان حڪمران پيپلز پارٽي جي ناڪامي جو اعتراف آهي، صاف پيئڻ جو پاڻي عياشي نه پر ماڻهن جو بنيادي انساني حق آهي، جنهن جي فراهمي رياست جي ذميواري آهي، گدلو پاڻي واپرائڻ جي ڪري مختلف بيماريون پکڙجي رهيون آهن. حڪومت جو اعتراف نه رڳو ناڪامي ثابت ڪري ٿو پر اهو به ثابت ڪري ٿو ته حڪومتي پاليسين ۽ ترجيحن ۾ ماڻهن جي صحت ۽ زندگين جي ڪا به اهميت ناهي. صوبائي امير زور ڏنو ته ماڻهن کي صاف پاڻي فراهم ڪرڻ ۽ انهن کي جيئڻ جو حق ڏيڻ لاءِ ڪرپشن کان پاڪ قدم کنيا وڃن.

بقايا 27

۽ صوبائي پوليس ۾ واضح تڪرار سامهون اچي ويو آهي. خيبرپختونخواهه جي وڏي وزير جي ترجمان فراز مغل موجب ايمل ولي خان جي سيڪيورٽي گهٽ ڪرڻ جو فيصلو وفاقي حڪومت ڪيو هو پر وزيراعليٰ علي امين گنڊاپور انهي فيصلي کان اختلاف ڪندي آءِ جي خيبرپختونخواهه کي هدايت ڏني ته ايمل ولي خان جي سيڪيورٽي هر صورت ۾ برقرار رکي وڃي. ترجمان چيو ته سياست ۾ اختلاف پنهنجي جڳهه پر انساني حياتين جو تحفظ ڪو به سمجهوتو نٿو ڪري سگهجي. ايمل ولي خان جي خاندان کي اڳ به نشانو بڻايو ويو آهي انهي لاءِ سيڪيورٽي ۾ ڪنهن به قسم جي گهٽتائي ممڪن نه آهي. اي اين پي جي مرڪزي ترجمان انجنيئر احسان الله خان موجب آءِ جي خيبرپختونخواهه وزيراعليٰ جي هدايتن کي ٽاريندي سيڪيورٽي اهلڪارن کي واپس گهرائي ورتو احسان الله موجب اڄ صبح سمورن پوليس اهلڪارن کي يڪدم ڊيوٽي تان لاٿو ويو آهي وڏي وزير سيڪيورٽي برقرار رکڻ جو يقين ڏياريو هو پر انهي بيان کي هوا ۾ اڏائي ڇڏيو. اسان وڏي وزير جا ٿورائتا آهيون ته هن موقف واضح ڪيو پر اهو به آءِ جي سامهون بي وس نظر اچي ٿو اي اين پي جي مرڪزي ترجمان جو چوڻ هو ته هائبرڊ رجيم جي پارٽنر وڏي وزير کي به يرغمال بنائي رکيو آهي. اي اين پي اڄ ايمل ولي خان جي سيڪيورٽي جي حوالي سان نئون لائحه عمل طئي ڪندي.

بقايا 28

سهارن ماڻهن جي فلاح ۽ سماجي ترقيءَ جي فروغ لاءِ "بي سهارن جي مدد ڪندڙ انجمن" (SSDP) ۽ "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" جي وچ ۾ مفاهمت نامي (MoU) تي صحيون ڪرڻ جي هڪ پروقار تقريب ڪراچي جي هڪ مقامي هوٽل ۾ منعقد ٿي تقريب ۾ ايس ايس ڊي پي جي چيئرمين غلام سرور ڪهڙو تنظيم جا ميمبر سهيل اڪبر شاهه، فاضل شاهه ۽ غلام مصطفيٰ عبده سميت سماجي اڳواڻن، ڪاروباري شخصيتن ۽ عورتن جي نمائندن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي مفاهمت نامي تي صحيون ڪرڻ کان پوءِ خطاب ڪندي چيئرمين غلام سرور ڪهڙو چيو ته ايس ايس ڊي پي گذريل ڪيترن سالن کان بي سهارن، نادار ۽ ڏٻرن طبقي جي فلاح، تربيت ۽ روزگار جي فراهمي لاءِ سرگرم آهي هن چيو ته پاڪستان جي سماجي ۽ معاشي ترقي عورتن جي فعال شرڪت ڪانسواءِ ممڪن ناهي، تنهن ڪري عورتن کي معاشي ۽ فني لحاظ سان بااختيار بڻائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي هن وڌيڪ چيو ته "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" سان شراڪت ذريعي عورتن جي هٿن سان تيار ڪيل شين ۽ دستڪاري کي قومي ۽ بين الاقوامي سطح تي متعارف ڪرائڻ جا منصوبا تيار ڪيا پيا وڃن، جن سان نه رڳو عورتن لاءِ نوان روزگار جا در کلي سگهندا پر ملڪ جي معيشت کي به هٿي ملندي ان موقعي تي "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" جي نمائندن چيو ته سندن تنظيم جو بنيادي مقصد عورتن، ٻارن ۽ بي سهارن ماڻهن کي بهتر زندگي ۽ برابري جا موقعا مهيا ڪرڻ آهي تنظيم سماجي ترقيءَ جي هر شعبي ۾ اڳڀرو ڪردار ادا ڪري رهي آهي ۽ ايس ايس ڊي پي سان گڏجي عورتن جي ترقي ۽ خودمختياريءَ لاءِ نوان منصوبا شروع ڪيا ويندا مفاهمت نامي سان ٻنهي ادارن وچ ۾ گڏيل سهڪار، هم آهنگي ۽ عملي استحڪام ۾ وڌيڪ واڌ ايندي، جنهن جا مثبت اثر نه صرف عورتن پر سڄي سماج تي ظاهر ٿيندا

بقايا 29

واردات تي پهچي متاثرن کان معلومات ورتي. مير نادر خان مگسي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسانکي جيئن ئي واردات جي خبر پئي اسان آيا آهيون، هي هڪ پري پلاننگ تحت ڏاڙو لڳو آهي، پوليس تي اسانجو پريشر آهي، اسانکي ڏوهه ۾ ملوث ماڻهو کپن، جن ڏوهه ڪيو آهي. اگر اهي ڏوهاري گرفتار نه ٿيا ته شهري ٻيهر ڪريا. پوليس عملدار اڄ آهن سڀاڻي نه هوندا انهن جي ڊيوٽي آهي، توهانجو تحفظ ڪرڻ آهي، انهن کي هر صورت ۾ تحفظ ڏيڻو آهي. هُن چيو ته آءٌ پوليس جي ڪا به سفارش نه ڪندو آهيان. اسانکي اسانجي ضلعي ۾ رزلٽ کپي، جيڪي به ڏوهن ۾ ملوث آهن انهن کي جلد گرفتار ڪري رزلٽ ڏني.

بقايا 30

وچ ۾ ويڙهه ۾ 4 دهشتگرد مارجي ۽ 2 زخمي ٿي پيا. ذريعن موجب مقامي قبائلين جي چوڻ باوجود دهشتگردن علائقو خالي ڪرڻ کان انڪار ڪيو، ڪلي آدم زئي ڪورڪي جي عورتن قرآن پاڪ جا واسطا ڏئي دهشتگردن کي وڃڻ جو چيو، دهشتگردن ڪورڪي ۽ مقامي عورتن کي مسلسل هراسان ڪيو، دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي نظر ۾ رکندي مقامي قبائلين پنهنجي دفاع جو فيصلو ڪيو، دهشتگردن سان ويڙهه دوران مقامي قبيلي جو هڪ شخص شهيد ۽ 2 زخمي ٿي پيا. ذريعن مطابق ڪورڪي جي مقامي قبائلين عهد ڪيو آهي، ته هو پنهنجي پرامن علائقي کي دهشتگرد سرگرمين ۾ استعمال نه ٿيڻ ڏيندا. بلوچستان جي بهادر عوام تي فتنه الهندوستان جو اصل چهرو ظاهر ٿي چڪو آهي، عورتن کي هراسان ڪرڻ وارن واقعن مان واضح آهي ته فتنه الهندوستان جو اسلام ۽ بلوچ روايتن سان ڪو به تعلق ناهي.

بقايا 31

ڪلاڪن جي دوران ڏکڻ، اوڀر طرف وڌي رهيو آهي، هاڻ انهي جو مرڪز ڪراچي کان تقريبن 700 ڪلو ميٽر ڏکڻ اوڀر ۾ آهي. 6 آڪٽوبر تائين طوفان ڏکڻ اوڀر اولهه طرف وڌڻ جو امڪان آهي. انهي کان پوءِ اهو اوڀر ۽ وڌندو ۽ ڪمزور ٿي ويندو انهي جي اثر هيٺ اڄ سنڌ ۽ بلوچستان جي ساموندي علائقن ۾ برسات جو امڪان آهي، سنڌ جي ساموندي هنڌن جي پرسان 55 ڪلو ميٽر في ڪلاڪ جي تيز هوائون هلڻ سان سمنڊ ۾ چاڙهه جو امڪان آهي. ماهيگيرن کي مشورو ڏنو ويو آهي ته هو 5 آڪٽوبر تائين اونهي سمنڊ ۾ نه وڃن بيان موجب اڄ ٻنپهرن تائين سسٽم جي مرڪز جي چوڌاري هوا جي رفتار 135 ڪلو ميٽر في ڪلاڪ تائين پهچي سگهي ٿي اتر اوڀر ۽ ڏکڻ ۾ سمنڊ جون لهرون وڏيون ٿيڻ جي اميد آهي. 5 آڪٽوبر کان 7 آڪٽوبر تي سمنڊ جون بلند لهرون رڪارڊ ٿي سگهن ٿيون. موسميات کاتي ٻڌايو ته سائيڪلون وارننگ سينٽر ڪراچي سسٽم جي نگراني ڪري رهيو آهي.

بقايا 32

ويو آهي. پلان ڊيجيٽل ترقي ۾ نوان موقعا فراهم ڪندو تفصيلن مطابق پاڪستان ۾ گوگل اي آءِ پلس پلان متعارف ڪرايو ويو آهي جنهن سان ڊيجيٽل ترقي ۽ تعليمي موقعن ۾ اضافو ٿيندو ان منصوبي جو مقصد اي آءِ ٽولز تائين آسان پهچ ۽ تخليقي صلاحيت ۾ اضافو آهي. گوگل اي آءِ پلس ۾ پرو 2.5 جيمناءِ، فاسٽ 3 ويو ويڊيو ماڊل ۽ جيمناءِ انٽيگريشن شامل آهي. 200 جي بي اسٽوريج ۽ ٻيون خاصيتون هڪ ئي پلان تحت پنجن ماڻهن سان شيئر ڪري سگهجن ٿيون. حڪومت پاران پاڪستان ۾ اي آءِ کي هٿي ڏيڻ ۽ تعليمي ۽ پيشيوراڻي تربيت تي ڌيان ڏنو آهي، اهي پاڪستان ۽ گوگل جي شراڪت سان تعليمي شعبي جي ڊيجيٽل انقلاب جا قدم هوندا. ايس آءِ ايف سي جي سهڪار سان پاڪستان ۾ ڊيجيٽل ترقي، تعليم ۽ تخليقي صلاحيت کي هٿي ڏيڻ ۾ اهم قدم جاري آهن.

بقايا 33

لاءِ "بي سهارن جي مدد ڪندڙ انجمن" (SSDP) ۽ "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" جي وچ ۾ مفاهمت نامي (MoU) تي صحيون ڪرڻ جي هڪ پروقار تقريب ڪراچي جي هڪ مقامي هوٽل ۾ منعقد ٿي تقريب ۾ ايس ايس ڊي پي جي چيئرمين غلام سرور ڪهڙو تنظيم جا ميمبر سهيل اڪبر شاهه، فاضل شاهه ۽ غلام مصطفيٰ عبده سميت سماجي اڳواڻن، ڪاروباري شخصيتن ۽ عورتن جي نمائندن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي مفاهمت نامي تي صحيون ڪرڻ کان پوءِ خطاب ڪندي چيئرمين غلام سرور ڪهڙو چيو ته ايس ايس ڊي پي گذريل ڪيترن سالن کان بي سهارن، نادار ۽ ڏٻرن طبقي جي فلاح، تربيت ۽ روزگار جي فراهمي لاءِ سرگرم آهي هن چيو ته پاڪستان جي سماجي ۽ معاشي ترقي عورتن جي فعال شرڪت ڪانسواءِ ممڪن ناهي، تنهن ڪري عورتن کي معاشي ۽ فني لحاظ سان بااختيار بڻائڻ وقت جي اهم ضرورت آهي هن وڌيڪ چيو ته "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" سان شراڪت ذريعي عورتن جي هٿن سان تيار ڪيل شين ۽ دستڪاري کي قومي ۽ بين الاقوامي سطح تي متعارف ڪرائڻ جا منصوبا تيار ڪيا پيا وڃن، جن سان نه رڳو عورتن لاءِ نوان روزگار جا در کلي سگهندا پر ملڪ جي معيشت کي به هٿي ملندي ان موقعي تي "وومن ايمپاورڊ پاڪستان" جي نمائندن چيو ته سندن تنظيم جو بنيادي مقصد عورتن، ٻارن ۽ بي سهارن ماڻهن کي بهتر زندگي ۽ برابري جا موقعا مهيا ڪرڻ آهي تنظيم سماجي ترقيءَ جي هر شعبي ۾ اڳڀرو ڪردار ادا ڪري رهي آهي ۽ ايس ايس ڊي پي سان گڏجي عورتن جي ترقي ۽ خودمختياريءَ لاءِ نوان منصوبا شروع ڪيا ويندا مفاهمت نامي سان ٻنهي ادارن وچ ۾ گڏيل سهڪار، هم آهنگي ۽ عملي استحڪام ۾ وڌيڪ واڌ ايندي، جنهن جا مثبت اثر نه صرف عورتن پر سڄي سماج تي ظاهر ٿيندا

بقايا ---- 01

پ قيادت نبيرو نہ ڪرڻ ڪري ايم پي اي ارباب لطف الله ۽ ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ جو پاڻ ۾ سياسي ناهہ ٽيڻ جو اثر ڪالهوڪي سياسي ريلي تي پڻ نظر آيو ۽ ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ ۽ ارباب لطف الله جو ڪوبہ حامي ملاڻي جي هن ريلي ۾ نظر ڪونہ آيو تہ ٻئي پاسي وري مينگهواڙ برادري جو تعداد بہ نہ هجڻ جي برابر هو تہ ٺڪر برادري جا ماڻهو بہ آڱرين تي ڳڻڻ جيترا نظر اچي رهيا هئا. پ پ ايم اين اي ضلعي صدر مير منور علي ٽالپر پاران ميرپورخاص ڊويزنل صدر ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي، جنرل سيڪريٽري ۽ صوبائي وزير مير طارق ٽالپر جي منتخت ٿيڻ جي خوشي ۾ آجياڻي جي حوالي سان مٺي مان پ پ جي ايم اين اي ڊويزنل صدر ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي، سينيٽر پونجو مل ڀيل، ايم پي اي فقير شير محمد بلالاڻي، وائيس چيئرمين ڪملا ڀيل، پ پ ضلع ٿرپارڪر جو اطلاعات سيڪريٽري ۽ اسپيشل اسسٽنٽ وڪيل ويرجي ڪولهي جي اڳواڻي ۾ ريلي جيئي ڀٽو جي نعرن سان ڪڍي وئي، ريلي مٺي ملاڻي پمپ کان جيئن ئي نئون ڪوٽ قلعي ۽ نئون ڪوٽ پهتي تہ اتي گلن جي ورکا ۽ جيئي ڀٽو جي نعرن سان آجيان ڪري قافلا اڳتي روانا ڪيا ويا. ريلي ۾ مينگهواڙ برادري سان تعلق رکندڙ ڪوبہ اڳواڻ توڙي پ پ ايم پي اي ۽ عهديدار نظر نہ آيا.

بقايا ---- 02

جيلاني جماعت جي گادي نشين پير سائين امير علي شاهہ جيلاني صاحب جماعت کي روحاني خطاب ڪندي چيو اسان ۽ توهان جو رشتو صدين کان قائم آهي جيڪو منافقن جي چال بازين کان ٽٽي نٿو سگهي توهان جي محبت هر سال کان وڌندي پئي اچي اسان هر وقت هر ويلي اوهان ساڻ هي هونداسين جيڪڏهن سنڌ جي ڪنهن بہ ڪنڊ ڪڙڇ ۾ منهنجي مريدين منهنجي چاهيندڙن سان ڪا انصافي ٿي تہ هتي مان ٿوري دير پلين ٿئي پر پهچندس ضرور منهنجو ماڻهو منهنجو مريد غريب ضرور هوندو پر هو اڪيلو ناهي وڌيڪ خطاب ڪندي چيو تہ توهان پنهنجي ڳوٺ پاڙي ۾ محبتون امن عام ڪيو هر ڪنهن سان انسانيت اولين خدمت ڪندي پيش اچو پنهنجي نياڻين اولاد کي ديني دنياوي تعليم ڏياريو نماز قائم ڪيو صدارتي تقرير کانپوءِ جماعت جي يارهين مک خليفن جي چونڊ ڪئي وئي هن کي جيلاني جماعت جي گادي نشين پير امير علي شاهہ جيلاني صاحن پير غلام دستگير جيلاني پير امداد شاهہ جيلاني پير غلام محي الدين جيلاني پير گل محمد شاهہ جيلاني پير فهد جيلاني پير شان شاهہ جيلاني طرفان پڳ جاور ڏنا ويا جماعت جا مک خليفن جا نالا 1 سميجا قبيلي خليفو حاجي صديق محمد سميجو مسڻ ۽ خليفو رحيم عطائي سميجو 2. سمان قبيلي لاءِ خليفو انور سمون اڇڙو تہ ۽ خليفو لاکو سمون 3. سومرا قبيلي لاءِ خليفو علي شير سومرو 4 آريسر قبيلي لاءِ خليفو سيٺ رضا محمد آريسر 5. ڪنڀار قبيلي لاءِ خليفو پنهل ڪنڀار 6. گجو قبيلي لاءِ خليفو مشتاق گجو 7. راڄڙ قبيلي لاءِ خليفو علي اڪبر راڄڙ 8. ٻجير قبيلي لاءِ خليفو الهجايو ٻجير 9. نهڙي قبيلي لاءِ خليفو نعيم نهڙي 10. منگريا قبيلي لاءِ محمد سليم منگريو 11. عمراڻي حجام قبيلي لاءِ خليفو ارباب علي عمراڻي مقرر ڪيا ويا هن ڪانسواءِ هي جماعت سان وابسط هر مريد جي مسئلي ۾ سڏ سان سڏ ملائي ويهندا آخر ۾ دعا ڪئي وئي

بقايا ---- 03

لزام لڳائيندي ٻڌايو تہ اسان جي چاچي مسمات امتياز خاتون ۽ ان جي ڌي شائستا خاتون فحاش عورتون آهن هنن وٽ غير محرم مرد گهر ايندا ويندا آهن اسان جا گهر ۽ فحاش عورت جا گهر هڪ ئي ڳوٺ ۾ گڏيل آهن ۽ وچ ۾ صرف ديوارون آهن اسان جي چاچي مسمات امتياز جي گهر ايندڙ ٻاهران غير محرم مرد اسان جي گهرن اندر پڻ جهاتيون پائيندا آهن جن کي اسان اچڻ کان منع ڪئي تہ اسان جي چاچي مسمات امتياز تنيو ۽ ان جي ڌي مسمات شائستا تنيو اسان تي مڇرجي پيا ۽ اسان جي گهر ۾ نامعلوم غير محرم مردن کي ساڻ ڪري گهڙي اسان زال مڙس کي تشدد جو نشانو بنايو ۽ ڌمڪيون ڏنيون تہ منهنجا بالا آفيسرن ۽ بااثر وڏيرن ۽ سياسي ماڻهن سان تعلقات آهن اوهان کي اهڙو سبق سيکاريندس جو ياد رکندئو ڌمڪيون ڏئي هلي وئي اڌ ڪلاڪ بعد سوڀوديرو پوليس کي گهرائي منهنجي مڙس نوشاد تنيو کي گرفتار ڪرائي پاڻ ٿاڻي تي سخت تشدد ڪرايو هاڻي چئي ٿي تہ توهان منهنجا گراهڪ ڀڄايا آهن مون کي ڏهہ هزار ڏيو تہ ڏيڻ جي صورت ۾ اوهان خلاف ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائيندس متاثر ڳوناڻن آءِ جي سنڌ، آءِ جي سکرايس ايس پي خيرپور کان مطالبو ڪيو تہ ڳوٺ مان فحاش چاچي مسمات امتياز خاتون جي چال چلت جي جاچ ڪري اسان کي فحاش عورت جي ظلمن کان نجات ڏياري تحفظ ڏئي انصاف فراهم ڪيو وڃي

بقايا ---- 04

تفصيل موجب پ پ ايم پي اي عادل الطاف حسين انڙ جي ڀاءُ عدنان الطاف حسين انڙ پنهنجي رهائشگاهہ علي آباد باقراڻي تي سومرا، مشوري، پٽي ۽ ٻين مختلف ذاتين جي ماڻهن جا معاملا مسئلا ٻڌا ۽ سندن وچ ۾ سڱاوتي تڪرار، ذريعي زمين، پلاٽن جي ڏيتي ليتي سبب پيدا ٿيل ڇڪتاڻ کي ختم ڪيو ويو آهي ان ڏس ۾ مظفر سومرو ۽ شهزادو سومرو ۽ ٻين جا معاملا مسئلا ٻڌا آهن ۽ پاڪ ڪتاب تي ڌرين کي ڪير ڪنڌ ڪيو ويو آهي مجموعي طور ڌرين مٿان 30 لک کان وڌيڪ رقم ڏنڊ رکي ڌرين کي پاڪ ڪتاب تي ڪير ڪنڌ ڪيو ويو آهي. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي پ پ اڳواڻ عدنان الطاف حسين انڙ چيو آهي تہ مختلف علائقن واسين جي ماڻهن جا معاملا مسئلا ٻڌا آهن ۽ ڪين پاڻ ۾ پاڪر پرائي ڪير ڪنڌ ڪري ڇڏيو آهي هن وڌيڪ چيو تہ عوامي خدمت لاءِ ڏينهن رات ڪوششون ڪري رهيا آهيون پنهنجي تڪ جي عوام کي سهولتون فراهم ڪرڻ کي عبادت سمجهون ٿا ڏک سک ۾ ڏوڪري ۽ باقراڻي جي عوام کي اڪيلو نہ ڇڏيو ويندو، مظفر علي چانڊيو، سڪندر علي چنو موجود هئا.

بقايا ---- 05

ڪرڻ لاءِ بي مثال ڪوششون ڪيون ويون. هن دور ۾ شاگردن جي تربيت ۽ ڪاميابي لاءِ نيون حڪمت عمليون اختيار ڪيون ويون ۽ تعليمي ماحول کي بهتر بڻائڻ ۾ نمايان ڪردار ادا ڪيو ويو. استادن جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي، سڀني استادن کي سرخ سلام جيڪي نہ رڳو علم جا امين آهن، پر قوم جي جوهري سرمايي کي تراشيندڙ بہ آهن. استاد اهو شمع آهي، جيڪو پاڻ سڙي ٻين لاءِ روشني پيدا ڪري ٿو انهن جي محنت، قرباني ۽ اخلاص کي هر لفظ ۾ هر سلام سلام پيش ڪري ٿو

بقايا ---- 06

خليفو جي گهر تي چڙهائي ڪري سرچ آپريشن ڪيو پر پوليس وٽان منشيات فروش عاشي خليفو ڪسڪي ويو. باقي ان جي هڪ ملازم کي پوليس پاران گرفتار ڪرڻ جا اطلاع آهن. جنهن جو پوليس نالو ظاهر ڪرڻ لاءِ تيار ناهي. جڏهن تہ هن کان ڪجهہ ڏينهن اڳ بہ پوليس عاشي خليفي جي گهر تي چڙهائي ڪئي هئي. تڏهن بہ عاشي خليفو پوليس کي هٿ اچي نہ سگهيو هو. جڏهن تہ نئون پوليس ڪجهہ ڏينهن اڳ منشيات فروش سرفراز ڪونياڻي ولد رفيق ڪونياڻي بہ گرفتار ڪيو ويو هو. پر انهن مٿان اهڙا قلم ٿي نٿا لڳن جو انهن کي ڪا سخت سزا ملي سگهي. هتان جي شهرين گهر ڪئي آهي تہ منشيات فروشن ۽ انهن جي ساٿارين خلاف سخت ڪاروائي ڪري نوجوان نسل جون زندگيون بچايون وڃن.

بقايا ---- 07

مان ڪنهن غير مقامي هنڌ تي ٽرڪن ذريعي منتقل ڪيو پيو وڃي ۽ مقامي ملاحن کي امداد کان محروم رکيو پيو وڃي، ڪينجهر ڪنزرويشن نيٽ ورڪ جو صدر انيس هيلايو، جنرل سيڪريٽري ارشاد علي گندرو، عبدالرئوف پالاري ۽ ٻين اڳواڻن چيو تہ امدادي سامان ۾ آئيس بڪس، سائيڪلون، ٻيڙين جون مشينون، ٽف، ٿيلا، رڇ ۽ ٻيا قيمتي سازو سامان شامل هو. جيڪو مڪلي جي ويئر هائوس ۾ تالن هيٺ رکيل هو. اڳواڻن جو چوڻ آهي تہ اهو سامان زبون ٿي رهيو هو پر مقامي ملاحن کي ڪو بہ سامان فراهم نہ ڪيو ويو. ڪينجهر اڳواڻن حڪومتِ سنڌ، فشريز کاتي ۽ اعليٰ ادارن کان مطالبو ڪيو آهي تہ فوري طور مڪلي ويئر هائوس مان اهم امدادي سامان جي غير قانوني منتقلي ۽ چوري جو جائزو وٺي، ذميوارن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ گڏوگڏ اصل امداد فوراً ڪينجهر جي ملاحن تائين پهچائي وڃي، ٻي صورت ۾ نيٽورڪ ۽ ملاحي برادري احتجاج ۽ وسيع تحريڪ جو حق محفوظ رکي ٿي. انيس هيلايو ٻڌايو: "پرويز مشرف جي دور ۾ ڪينجهر سميت پوري سنڌ جي ملاحن لاءِ امداد آئي هئي ، اهو سامان مڪلي ويئر هائوس ۾ محفوظ ڪيو ويو هو. هاڻي اهو ئي سامان هڪ هفتي کان غائب ڪيو پيو وڃي. اسان اهو هر گز برداشت نہ ڪنداسين."

بقايا ---- 08

سان مڪمل ڪئي وئي، جنهن ۾ مختلف ڳوٺن جا 36 نوجوان مرد ۽ عورتون شرڪت ڪئي، PYLIهڪ ٽي سالہ تبديلي آڻيندڙ قومي پروگرام آهي، جيڪو برٽش ڪائونسل پاڪستان جي اڳواڻي ۾ ۽ ايجوڪيشن ابوو آل فائونڊيشن جي ريچ آئوٽ ٽو آل (ROTA) پروگرام جي سهڪار سان عمل هيٺ آهي. هن پروگرام کي وزيراعظم يوٿ پروگرام، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، واٽرايڊ، يو اين ڊي پي، ۽ سول سوسائٽي تنظيمن جي پائيواري حاصل آهي. PYLIجو بنيادي مقصد ملڪ جي مختلف علائقن مان 90 هزار نوجوانن کي گلوبل سٽيزن شپ ايجوڪيشن، قيادت ۽ ڪلائميٽ ايڪشن بابت تربيت ڏيڻ آهي. جيئن اهي نوجوان پائيدار ترقي ۽ ماحولياتي تحفظ ۾ اڳڀرا ٿي سگهن. چار ڏينهن تي مشتمل هن تربيت دوران نوجوانن کي قيادت ۽ سماجي خدمت جا اصول، ماحولياتي ذميواري، ڪميونٽي ليڊرشپ ۽ گلوبل سٽيزن شپ جا عملي سبق سيکاريا ويا. تربيت مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، شرڪت ڪندڙ نوجوان پنهنجي علائقن ۾ يوٿ ليڊ ايڪشنز (YLAs)شروع ڪندا، جن ۾ فضلي (ڪچري) جو منظم انتظام، پاڻي جي بچت ۽ تحفظ، قابلِ تجديد توانائي جي واڌاري، اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ ماحولياتي آگاهي پروگرام شامل آهن. سيو دي لائوز فائونڊيشن جي نمائندن چيو تہ اسان جو مقصد نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ، انهن ۾ قيادت ۽ ماحولياتي شعور پيدا ڪرڻ آهي. جيئن هو پنهنجي ڪميونٽيز ۾ مثبت تبديلي آڻي سگهن. فائونڊيشن جو چوڻ آهي تہ PYLIذريعي تربيت حاصل ڪندڙ نوجوان مستقبل ۾ پاڪستان جي ماحولياتي استحڪام ۽ پائيدار ترقي ۾ مرڪزي ڪردار ادا ڪندا.

بقايا ---- 09

۽ ڪرپشن خلاف دادو پريس ڪلب تائين مارچ، ڪچهري روڊ تي ڌرڻو هنيو ويو دادو : ان موقعي تي عوامي فورم جي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو تہ هي انهن کي نام نهاد آفيسرن لاءِ ريفرنڊم آهي هي اڳواڻي عوام جي اڳواڻي آهي دادو ضلعي ۾ امن امان جي صورتحال انتهائي خراب ٿي وئي آهي ڪورٽون آهن انصاف نہ آهي صحت آهي اسپتالون نہ آهن تعليم آهي اسڪول بند آهن سرڪار جا وانون ڪن ڪليل ٻڌي ڇڏيو هاڻي انقلاب اچي ويو آهي دادو شهر جو آهي امن نہ ٿيندو تہ گهيرو ٿيندو دادو ،، احتجاج ۾ سوين عورتون شريڪ ، منشيات، بدامني خلاف نعريبازي

بقايا ---- 10

علي انور عسڪري، ڪامريڊ اصغر نوناري، عالم بروهي، مولا بخش قلپوٽو، مرتضيٰ گوپانگ، بابر علي سومرو، محمد صفر مغيري، احمد خان زهري، غلام شبير حيدري، گل منير قلپوٽو، اصغر بروهي، حسين نوناري، قاسم چنہ، محمد امين سيال، طاهر نور هيسباڻي، سرائي سوڍو سولنگي، فهد ميراڻي ۽ علي زهري سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري ٻاڍهہ تعلقي جي حاصلات لاءِ زوردار نعريبازي ڪئي، ان موقعي تي اڳواڻن مظاهرين کي خطاب ڪندي چيو تہ "رڍن اڳيان رباب وڄائيندي ورهيہ ٿيا" واري مثال جيان گذريل ستن سالن کان لڳاتار احتجاج ڪري سنڌ حڪومت توڙي مقامي چونڊيل نمائندن کي سندن ڪيل واعدا ياد ڏياري رهيا آهيون پر هو اقتدار جي نشي ۾ ڌت ٻڌجي شهرين جي ديرينہ مطالبي کي نظرانداز ڪري رهيا آهن، هنن چيو تہ شهر ۾ هڪ اڌ روڊ تعمير ڪرائڻ يا شهرين سان پيارن جي فوتگي تي تعزيت ڪرڻ سان شهر ترقي نہ ڪندو جيڪڏهن توهان واقعي حقيقت ۾ ٻاڍهہ جي ترقي ۽ شهرين جي خوشحالي چاهيو ٿا تہ فوري طور ٻاڍهہ تعلقي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري شهرين ۾ ڦهليل بيچيني ختم ڪيو، ڇاڪاڻ تہ ٻاڍهہ کي تعلقي جو درجو ملڻ سان ئي شهر ترقي ڪري سگهي ٿو. وڌيڪ هنن پيپلزپارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، وزيراعليٰ سنڌ سيد مراد علي شاهہ، پ پ ايم اين اي نظير احمد بگهيو ۽ ايم پي اي عادل الطاف انڙ کان مطالبو ڪندي چيو تہ ٻاڍهہ شهر کي بنادير تعلقي جو درجو ڏنو وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا ---- 11

صرافا يونين جي صدر سميع الله سرهيو پاران مڪمل صرافا بازار بند ڪري صراف چوڪ تي ڌرڻو هنيو ويو جنهن ۾ سونارا وڏي تعداد ۾ شريڪ ٿيا. ان موقعي تي صراف يونين جي صدر سميع الله سرهيو، مزدور شهري اتحاد جي صدر حاجي غلام نبي رند، بابو مهيش ڪمار لاڪاڻي سميت ٻيا شريڪ ٿيا. ان دوران اڳواڻن چيو تہ جيڪب آباد پوليس واپارين سان ٻٽو معيار رکيو آهي، وڌيڪ چيو تہ شهر اندر جوا، فحاشي اڏا، ڪروڙن جي سامان جي اسمگلنگ روز جا معمول آهن پر اهڙي عمل جي خلاف ڪيس داخل نہ ٿا ٿين. هنن چيو تہ اٽڪل ويہ ڏينهن اڳ سونارو عمر ميمڻ جيڪو پنجاهہ تولن کان مٿي سون ڪٽي ڪروڙين روپين جو فراڊ ڪري فرار ٿيل آهي جنهن خلاف ڌار ڌار 3 ڪيس داخل ٿيل آهن انهي کي گرفتار ڪرڻ لاءِ پوليس بيوس بڻيل آهي، جڏهن تہ هندو واپاري هريش ڪمار ڏيتي ليتي جي معاملن تان سيوهڻ ويل هو جنهن بعد سندس وارثن هريش ڪمار جي اغوا ٿيڻ جو شڪ ظاهر ڪندي سوشل ميڊيا اڳيان اهڙو اظهار ڪيو جنهن بعد پوليس هريش ڪمار کي هٿ ڪري ٿاڻي تي پهچايو واپاري توڙي گهرڀاتين کي هريش ڪمار کي ڇڏڻ جا دلاسا ڏيندي رات دير سان هريش ڪمار خلاف ڪوڙو ڪيس داخل ڪري ڇڏيو هوڏانهن ڌرڻي ۾ ڊي ايس پي نياز احمد فاروقي پهچي مظاهرين سان ڳالهيون ڪندي چيو تہ ايس ايس پي جيڪب آباد محمد ڪليم ملڪ موڪل تي ويل آهن موڪل کان واپس اچڻ بعد مسئلي جو ازالو ڪنداسين. هن موقعي تي صراف بازار جو صدر سميع الہ سرهيو چيو تہ جيڪڏهن ازالو نہ ڪيو ويو تہ اهڙي تحريڪ جاري رهندي.

بقايا ---- 12

پبلڪ اسڪول ڳوٺ رب رکيو پنيرو ۾ ٿي گنڌري گڏجاڻي جي ڪاروائي شاخ جي سيڪريٽري محمد بخش مسافر هلائي گڏجاڻيءَ ۾ شاخ جي ميمبرن ڀرپور شرڪت ڪئي شريڪ سائين صوفي شاعر حضرت ولي محمد تراب کي ڀيٽا پيش ڪندي سندس فن ۽ فڪر تي روشني وڌي ان موقعي سندن چوڻ هو تہ تراب وڏي پائي جو شاعر هو جنهن جو مثال سندس شاعري موجود آهي سندس شاعري جو گڇ وقت اڳ آڏان عشق جي نالي سان ڪتاب شايع ٿيو پر ان ۾ سندس شاعري مڪمل نہ اچي سگهي ۽ گهڻي تعداد ۾ اڻ ڇپيل آهي سندس شاعريءَ جو رنگ نہ صرف صوفي رنگ سان رڇيل آهي بلڪ امن، محبت ۽ پيار جي پرچار جو وڏو خزانو آهي پاڻ بهترين موسيقار بہ هئا وٽس فنڪار ڳائڻ جي سکيا بہ وٺڻ ايندا هئا سندن شاعري ملڪ جي نالي وارن فنڪارن ڳائي وڏو نالو ڪمايو آهي آخر ۾ گڏيل راءِ سان ثقافت کاتي ۽ لاڳاپيل ادارن کان گهر ڪئي وئي تہ ولي محمد تراب جي شاعري سرڪاري طور تي شايع ڪرائي وڃي ۽ شاهہ عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور ۾ ولي محمد تراب چيئر قائم ڪئي وڃي جيئن تراب سائينءَ جي فن فڪر ۽ فلسفي تي وڌيڪ تحقيق ٿي سگهي آخر ۾ صوفي ولي محمد تراب جي شاعريءَ مان خوبصورت اسم فنڪار غلام نبي ملاح پنهنجي خوبصورت ۽ مڌر آواز ۾ ڳائي ڀرپور داد حاصل ڪيو.

بقايا ---- 13

اختيار ڪري وئي احمدپور جي ڳوٺ پلي ڏنو ميتلو جو رهواسي ٻن مهينن جو معصوم ٻارڙو عبدالصمد پٽ سرور ميتلو گيسٽرو وگهي خيرپور جي اسپتال ۾ فوت ٿي ويو جڏهن تہ ڪيترائي مرد عورتون توڙي معصوم ٻارڙا گيسٽرو جي وبا ۾ مبتلا ٿي ويا سرڪاري اسپتالن ۾ دوائون ۽ علاج اڻلڀ ٿي ويو ان ڏس ۾ گيسٽرو وگهي فوت ٿي ويل ٻارڙي جي وارثن جو چوڻ هو تہ اسپتال ۾ ڪي بہ سهولتون ناهن جنهن ڪري اسان جو ٻن مهينن جو ٻارڙو فوت ٿي ويو آهي پر تنهن باوجود بہ انتظاميا خاموش ٻڌيل آهي جڏهن تہ ڪيترائي مرد عورتون توڙي معصوم ٻارڙا هن گيسٽرو جي موذي مرض ۾ مبتلا ٿي ويا آهن ان موقعي تي هنن صحت کاتي خيرپور جي اعلي اختيارين کان مطالبو ڪيو تہ جلد نوٽيس وٺي اسپتال ۾ مريضن کي سهولتون ڏئي پريشاني ختم ڪئي وڃي.

بقايا ---- 14

عرس پالاري اسان کي بلاجواز تنگ ڪري اسانجي زمين تي قبضي جون ڪوششون ڪري نقصان ڪرائڻ ٿو چاهي، جنهن خلاف اسان نوري اباد ٿاڻي تي اين سي داخل ڪرائي اسان پنهنجي زمين جا ڪاغذ پڻ نوري اباد ٿاڻي تي پوليس وٽ جمع ڪرايا اهن، هنن چيو تہ جيڪڏهن عرس پالاري وٽ زمين جا اصل ڪاغذ آهن تہ ظاهر ڪري باقي اسانکي پريشان ڪرڻ وارو عمل بند ڪري، ڇاڪاڻ جو اسان پنهنجي زمين ۾ پڪيون جڳهيون نهرايون ٿا، ان تي بہ هو بلاجواز اعتراض ڪري اسانکي پريشان ڪري رهيو آهي، جنهن زمين تي هن جي اعتراض ڪرڻ جو ڪوبہ جواز ناهي، هنن ٺٽو ۽ ڄامشورو ضلعن جي ڊي سي ايز، ايس ايس پيز سميت چونڊيل نمائندن کي اپيل ڪئي تہ هن معاملي جي جانچ ڪرائي ساڻن انصاف ڪري سندن سروي زمين تي قبضي جون ڪوششون ڪري ڪين پريشان ڪندڙ عرس پالاري خلاف ڪاروائي ڪري ڪين امڪاني نقصان کان بچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو.

بقايا ---- 15

جي اسپيشلسٽ ڊاڪٽرن مريضن جو مفت علاج ڪيو. ان موقعي تي ذيابيطس جي ٽيسٽ سان گڏ CBC ۽ ٿيليسيميا جون اسڪريننگ ٽيسٽ پڻ ڪيون ويون. مريضن کي مفت دوائون پڻ ڏنيون ويون. ڪئمپ جي نگراني سگا جي سينٽرل ايگزيڪيوٽو ڪميٽيءَ جي ميمبر ۽ روشن تارا سيڪنڊري اسڪول سچل ڳوٺ جي چيئرمين تاج محمد وساڻ، سگا سچل ڳوٺ شاخ جي صدر علي اڪبر مغيري، نائب صدر سيد منظور احمد شاهہ، جنرل سيڪريٽري محمد سليمان وساڻ ۽ فنانس سيڪريٽري شبير احمد ميمڻ ڪئي. ڪئمپ تي سچل ڳوٺ ريزيڊنٽس ائسوسيئيشن جو چيئرمين محمد يعقوب سولنگي، سيڪريٽري جنرل محمد رفيق کهڙو، جنرل ڪائونسلر غلام سرور پتو، حاجي مينهن چنو، علي ڏنو ٿانوري ۽ ٻيا دوست پڻ پهتا. ان موقعي تي مريضن کي بلڊ پريشر ۽ ذيابيطس کان بچڻ جا اپاءَ ۽ تدبيرون پڻ ٻڌايون ويون.

بقايا ---- 16

صدر عبدالحئي پتوگورنمينٽ بوائز هائير سيڪنڊري اسڪول ماتيلو مومل جي ماڙي جو وائيس پرنسپال غلام مرتضي شيخ ۽ استادن امانت علي لغاري لطف الله منگي محمد عارف گهوٽو عبدالفتاح ڪڪڙو شعيب احمد مغل فياض احمد ميمڻ محمد علي ڪلوڙ محمد قاسم پتافي حماد الله پتو احسان علي جهتيال محمد عارف پتافي ڪامران حسين مغل اسرار احمد پناڻ عبدالغفور ميراڻي حسين احمد چاچڙ عبدالڪريم مهر عمران علي مهر غلام مجتبي شيخ سيد حاڪم علي شاهہ حزب الله منگي غلام حسين شيخ کان علاوه گلن جهڙن اسڪولي ٻالڪن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي جڏهن تہ اسڪولي ٻارڙن پنهنجن استادن کي تقريرن ۽ شاعري ذريعي خوبصورت لفظن جي ڀيٽا پيش ڪندي عقيدت جا گل نڇاور ڪيا آخر ۾ سيد اسرار احمد بخاري عبدالحئي پتو غلام مرتضي شيخ لطف الله منگي امانت علي لغاري محمد عارف گهوٽو عبدالفتاح ڪڪڙو احسان علي جهتيال ۽ ٻين ڳالهائيندي چيو تہ استاد ئي معاشري کي سنواريندڙ ۽ سڌاريندڙ هوندو آهي استاد قومن جا سفير ۽ رهنما هوندا آهن سماج ۾ انهن استادن جي عزت مان ۽ مرتبو هوندو آهي جيڪي پنهنجي قوم جي ٻالڪن کي ايمانداري ۽ سچائي سان تعليم ڏين ٿا سنڌ جو استاد اڄ بہ سڄاڳ آهي جيڪو ديس جي گلن جهڙن ٻارڙن کي بهتر ۽ سٺي تعليم ڏيڻ لاءِ جاکوڙي پيو هن وڌيڪ چيو تہ بهترين عظيم ۽ پڙهائيندڙ استادن کي تعليم کاتو ۽ استادن جون تنظيمون بيسٽ ٽيچر ايوارڊ ۽ مڃتا سرٽيفڪيٽ ڏين جيئن اهي استاد وڌيڪ ٻارڙن کي تعليم ڏين اسان جي مٿان اهو فرض عائد ٿئي ٿو تہ پنهنجي قوم جي عظيم استادن جو ادب ۽ احترام ڪريون اڄ اسين استادن جي عالمي ڏينهن تي پنهنجن پڙهائيندڙ ۽ ايماندار استادن کي محبت ڀريو سلام پيش ڪيون ٿا

بقايا ---- 17

واحد بخش عرف واڏل سيال ڳوٺ پرسان هلنڊ ڊاٽسن تان روڊ تي ڪري فوت ويو ان ڏس ۾ پيرسن جي وارثن جو چوڻ هو تہ پيرسن هڪ ڏينهن اڳ درگاهہ جيلاني تي يارهين شريف جي سلسلي ۾ ويل هو جتان واپسيءَ تي ڳوٺ ڏانهن اچي رهيو هو ۽ ڊاٽسن جي مٿان ويٺل هو جتان اوچتو روڊ تي ڪري پوڻ سبب هن کي منهن ۽ مٿي ۾ ڌڪ لڳڻ سبب هو ٿڏي تي ئي فوت ٿي ويو آهي جنهن جو لاش اوچتو گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو آهي.

بقايا ---- 18

سنڌي انور پنهور ڪاشف پنهور آچر ساند ،باغي مجاهد تهيم شفيع محمد ساند فقير محمود وساڻ وڏيرو محمد يوسف بروهي عبد سلام ، مير امان الله بروهي احمد دين، تعزيت ڪئي مرحوما جي لاءِ خصوصي دعا گهري الله پاڪ مشتاق بروهي جي والده مرحوما کي جنت الفردوس ۾ اعلي مقام عطاء ڪري آمين

بقايا ---- 19

طور معطل ٿي وئي هئي. علائقي جي رهواسين کي سخت مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پيو ايها ڳالهہ پڻ قابلِ ذڪر آهي تہ درگاهہ حضرت جنگشاهي پير رحمت الله عليہ جو ساليانو عرس مبارڪ 13 ربيع الثاني تي منعقد ٿيڻ وارو آهي. ۽ اهو ئي رستو زائرين ۽ عقيدتمندن جي گذرڻ جو اهم ذريعو آهي. رستي جي بندش جي ڪري نہ صرف عام ماڻهن جي آمد و رفت متاثر ٿي رهي هئي پر عرس مبارڪ جي انتظامن ۽ زائرين جي سهولتن ۾ بہ وڏي رڪاوٽ پيدا ٿي رهي هئي جنگشاهي جي سياسي ۽ سماجي اڳواڻن پاران سوشل ميڊيا تي آواز اٿارڻ بعد سائين جاويد خليفو ۽ ارشاد خليفو عبدالڪريم صورتحال جو ترت نوٽيس وٺي، ريلوي پل هيٺان عرس مبارڪ جي زائرين لاءِ رستي جي مرمتي ڪم جي شروعات ڪرائي ڇڏي.

بقايا ---- 20

جوابدارن پاران حراسان ڪرڻ جي خلاف رهبر چوڪ وٽ احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو.مظاهرين پوليس جي خلاف سخت نعريبازي ڪئي. مظاهرين محمد رحيم نوناري،فيض محمد نوناري ۽ ٻين چيو تہ ٽي سال اڳ حافظ معظم نوناري کي ڦر جي واردات جي دوران پتي خور جوابدارن پاران قتل ڪري ڇڏيو پر پوليس اسان سان انصاف نہ ڪري سگهي آهي گرفتار ڪيل جوابدارن کي پڻ ضمانتون ملي ويون آهن پوليس ڪيس ۾ ڪا بہ اڳڀرائي نہ ڪري سگهي آهي،هنن چيو تہ الٽو جوابدار اسان کي ڪيس تان هٿ کڻڻ جي لاءِ حراسان ڪري رهيا آهن.پوليس اسان جي ڪا بہ مدد ڪرڻ لاءِ تيار ناهي، هنن مطالبو ڪيو تہ مقتول حافظ معظم نوناري جي ڪيس سان انصاف ڪندي جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي، ٻئي صورت ۾ اسان جو احتجاج جاري رهندو.

بقايا ---- 21

نماز ۾ سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻ شهرين وڏي انگ شرڪت ڪئي تڏو بخاري هائوس خدا جي بستي ڪوٽڙي ۾ وڇايو ويو آهي تعزيت جو سلسلو جاري آهي ان سلسلي ۾ مشهور درگاهہ سيد جميل شاهہ سخي ڏاتار جي سجاده نشين سائين ديدار حسين شاهہ ڏاتاري سائين شاهہ خالدشاهہ ڏاتاري سائين منارعلي شاهہ ڏاتاري محمد عرس ملاح لاکو ڪوٽڙي ۾ سيد غلام شاهہ بخاري جي همشيره جي فوتگي تي ڪوٽڙي پهچي تعزيت ڪئي ڏک جو اظهار ڪندي چيو تہ اسان ڏک ۾ برابر جا شريڪ آهيون

بقايا ---- 22

جوڪر ڪوهستان جي معزز شخصيت بشير احمد جوکيو، سماجي اڳواڻ بخت علي جوکيو ۽ يونين ڪائونسل ڪوهستان 7/4 جي چيئرمين بابو غلام مصطفيٰ جوکيو جي ذاتي دلچسپي، انتهڪ ڪوشش ۽ عوامي خدمت جي جذبي سان شروع ڪرايو ويو آهي تفصيل موجب، واضح رهي تہ تازين برساتن سبب مٿيون رستو مڪمل طور تي تباهہ ٿي ويو هو، جنهن جي نتيجي ۾ ٻنهي يونين ڪائونسلن جي رهاڪن کي آمد و رفت ۾ انتهائي مشڪلاتن ۽ تڪليفن کي منهن ڏيڻو پئي رهيو هو مقامي ماڻهن جي شڪايتن ۽ خدشن کي سنجيدگيءَ سان وٺندي بشير احمد جوکيو پاڻ موقعي تي پهچي صورتحال جو تفصيلي جائزو ورتو ۽ رستي جي بحالي جو ڪم فوري طور تي شروع ڪرايو. ان موقعي تي سماجي اڳواڻ عبدالقادر شيخ، عبدالحفيظ جاکرو، منير احمد بروهي، قادر بخش پيرڙاڻي، رانا حفيظ راجپوت ۽ شنڪر لال لونچواڻي سميت ٻين معزز شخصيتن بشير احمد جوکيو ۽ بخت علي جوکيو جي عوامي خدمت، ذميواري ۽ جذبن جي واکاڻ ڪندي کين دل جي گهراين سان خراج تحسين پيش ڪندي چيو تہ اسان کي پوري اميد آهي تہ هوءِ ايندڙ وقت ۾ بہ ساڳئي عزم، جذبي ۽ ذميواري سان علائقي جي ترقي، بهتري ۽ عوامي ڀلائي لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندا رهندا.

بقايا ---- 23

جي نتيجي ۾ فوت ٿي ويو وارثن کي اطلاع ڏنو ويو نوجوان جو لاش حسن ابدال اسپتال ۾ پيل ان ڏس ۾ نوجوان جي وارثن جو چوڻ هو تہ سندن نوجوان ڪافي عرصي کان ڪي پي ڪي واري علائقي هريپور هزاره ۾ مذدوري ڪندو هو جتان هو گذريل رات دير سان بس تي روانو ٿي ڳوٺ ڏانهن اچي رهيو هو تہ رستي ۾ بس ڪلٽي ٿيڻ جي نتيجي ۾ فوت ٿي ويو آهي جنهن جو شناختي ڪارڊ ۽ تصويرون موڪليون ويون آهن جنهن جي سڃاڻپ نديم ولد غلام جعفر ڪلهوڙو طور ڪئي وئي آهي جنهن جو لاش کڻڻ لاءِ موڪليل ايڊريس ۽ اسپتال ڏانهن وڃي رهيا آهيون.

بقايا ---- 24

2019 جي پراڻي ويڊيو جي ترديد ڪندي چيو آهي تہ مخالف ڌر پراڻيون ويڊيوز رکي حيراسان ڪري رهيا آهن ، حيسڪو جي بااعلي' آفيسرن سميت وس وارن کي اپيل ٿو ڪريان تہ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو پراڻي آهي ۽ ويڊيو ۾ پيسا ڏيندڙ شخص ڪاڻ واسي زميندار قربان مري آهي جيڪو 2019 ۾ پنهنجي ڳوٺ جي 5 بلن جي رقم پوسٽ آفيس ۾ جمع ڪرائڻ لاءِ ڏئي رهيو آهي ۽ اهي بل جمع ڪرائڻ بعد ڪنزيومر کي واپس ڏنا جيڪي اڄ تائين علائقي جي معزز زميندار قربان مري وٽ موجود آهن منهنجي مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي آئون هڪ مسڪين شخص ۽ حيسڪو ۾ لائين مين طور پنهنجي ايمانداري سان زميواريون نڀائي رهيو آهيان غريب ۽ شريف هئڻ ڪري ڪيس حيراسان ڪيو پيو وڃي ، جنهن سبب سخت پريشانيءَ واري زندگي گذارڻ تي مجبور ٻڌيل آهيان تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي ، هوڏانهن ڪاڻ واسي زميندار ۽ حيسڪو جي ڪنزيومر قربان مري بہ پريس ڪانفرنس دوران سموري معاملي جي تصديق ڪندي چيو تہ ٻهراڙي ۾ رهڻ ۽ سهولتون نہ هئڻ ڪري بلن جي ادائگي واري رقم سدائين حيسڪو جي ملازمن کي ڏئي بل جمع ڪرائيندا آهيون لائين مين ممتاز جروار هڪ شريف ۽ نفيس انسان آهي سندس مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي ۽ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو مون پاڻ پنهنجي رڪارڊ لاءِ لائين مين ممتاز جرواري جي سامهون پري هئي .

بقايا ---- 25

جتوئي ۽ ٻين سان ترن جي فصل جي پيل تان تڪرار ٿيو هو ان دوران انهن سان هٿاپائي پڻ ٿئي هئي ان جي ڪري ظلمن جو سلسلو جاري رکيو آهي عورتن جو وڌيڪ چوڻ هو تہ جتوئي برادري بااثر هجڻ سبب حاجي هوت ولد آري جام تي ڪارنهن جو ڪوڙو الزام لڳائي ڪيس سوڀوديرو پوليس کان گرفتار ڪرايو سوڀوديرو پوليس مبينا طور ڳري رشوت عيوض ڪيس آزاد ڪيو متاثر عورتن جو چوڻ هو تہ سوڀوديرو پوليس جو ايس ايڇ او پيار علي جتوئي پنهنجي برادري جي ماڻهن خلاف ڪا بہ شڪايت ٻڌڻ لاءِ تيار نہ آهي اسان مسڪينن خلاف رڻ ٻاري ڏنو آهي ڪوڙين شڪايتن تي گرفتار ڪري رشوت وٺي آزاد ڪرڻ جو سلسلو چالو ڪري ڏنو آهي احتجاج ڪندڙن قرآن پاڪ کڻي انصاف لاءِ آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي خيرپور کان اپيل ڪئي تہ واقعي جي شفاف جاچ ڪرائي بااثر ماڻهن ۽ سوڀوديرو ٿاڻي جي ايس ايڇ او خلاف قانوني ڪارروائي ڪري متاثرن کي تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي ٻئي طرف نادر جتوئي غفور جتوئي ۽ معشوق جتوئي ميڊيا وارن کي ٻڌايو تہ مخالفن جا الزام ڪوڙا آهن آري جام هوت جي پٽ اسان جي عورت سان ناجائز تعلقات آهن

بقايا ---- 26

مرتضيٰ ناريجو، جسقم جي نور محمد مري، جسم جي عابد ڪوري، امن ويلفيئر جي بشير الاهي، محمدي درواڙ اتحاد جي فقير شيوا ڪچي، تاج فائونڊيشن جي يوسف رند، عوامي ورڪر پارٽي جي علي حسن لغاري، سول سوسائٽي جي شير محمد سولنگي، ذوالفقار خاصخيلي، وڪيل وحيد لاشاري، وڪيل عمير ڏونڪائي، ايس يو پي جي لعل محمد، سمير لغاري، بلال ڪوسو، مشتاق ۽ ٻين شرڪت ڪئي گڏجاڻي ۾ تفصيلي بحث بعد گڏيل فيصلا ڪيا ويا تہ اسڪولن، ڪاليجن ۽ يونيورسٽي ڪئمپس ۾ منشيات بابت آگاهي مهم هلائي ويندي جنهن لاءِ الڳ الڳ ڪميٽيون قائم ڪيون ويون ديني عالمن سان ملاقاتون پڻ ڪيون وينديون، جڏهن تہ جمعي نماز کانپوءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويندو گڏجاڻي ۾ فيصلو ڪيو ويو تہ شارٽ مارچ جو پهريون مرحلو 26 آڪٽوبر تي مڪڙ سمون کان پريس ڪلب ميرپورخاص تائين ۽ ٻيو مارچ 9 نومبر تي پراڻي ميرپور کان پريس ڪلب ميرپورخاص تائين ڪيو ويندو واضح ڪيو ويو تہ آل پارٽيز ايڪشن ڪميٽي جي احتجاجن ۾ ڪنهن بہ پارٽي جا جهنڊا شامل نہ هوندا گڏجاڻي ۾ وڌيڪ طئي ڪيو ويو تہ ڳوناڻين ڪچهرين ذريعي پڻ آگاهي مهم هلائي ويندي ۽ ثقافتي ڏهاڙي جي موقعن تي هر مڇ، ڪچهري ۽ پروگرام "منشيات بچايو، نسل بچايو" جي عنوان سان منعقد ڪيا ويندا آخر ۾ شرڪت ڪندڙن ايس ايس پي ميرپورخاص ۽ ڊي ايڇ او ميرپورخاص کي هٽائڻ جو مطالبو ڪيو

بقايا ---- 27

جو سهارو وٺي گشت پيو ڪرائي پيو موٽرسائيڪلن تي گشت جي تيل جي پيئسا اسان پوليس اهلڪار گهران ڀريندا آهيون پوليس کاتي طرفان تيل نہ ڏنو ويندو آهي ۽ پوليس موبائيل خراب ٿيندي آهي تہ اسان پنهنجي پگهارون مان ٺهرايندا آهيون (پوليس ذريعا) دادو : نہ تيل نہ موبائيلن جي مرمت پوليس موبائيلون ٿاڻن ۽ پوليس هيڊ ڪوارٽر تائين محدود ٿيڻ واريءَ معاملي تي دادو جي سياسي سماجي شهري حلقن ايس ايس پي دادو جي اهڙي جي سخت مذمت ڪري ڇڏي

بقايا ---- 28

. هڪ سوال جي جواب ۾ هن چيو پ پ پ اختلاف شخصيتن سان ٿي سگهن ٿا پر پارٽي سان منهنجو ڪوبہ اختلاف ڪونهي. پ پ پ ضلع ٿرپارڪر جي اڳوڻي اطلاعات سيڪريٽري ڪامريڊ تندلال مالهي چيو تہ مون کي توڙي منهنجي پٽ ڪندن مالهي کي جيڪو پ پ پ ٿرپارڪر جو ڊپٽي اطلاعات سيڪريٽري آهي، اسان ٻنهين کي ميزبانن توڙي پ پ پ ٿرپارڪر جي قيادت پاران ريلي ۾ هلڻ لاءِ ڪنهن بہ نہ چيو ۽ نہ ئي صلاح ڪئي جنهن ڪري اسان خاموش تي گهر ويٺا آهيون.

بقايا ---- 29

عليم ميمڻ تفصيل موجب:_ شهيد سينيئر اينڪر پرسن صحافي امتياز مير جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ اولہ پريس ڪلب جي صحافين هٿن ۾ پلي ڪارڊ کڻي سخت نعريبازي ڪري سهتاڻي اسٽاپ کان اولہ پريس ڪلب تائين احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهري ۾ اولہ پريس ڪلب جي صحافين . چيئرمين اصغر پاٽي، صدر عبدالعليم ميمڻ نائب صدر آدم سريلو جنرل سيڪريٽري محمدعلي وگهيو جوائنٽ سيڪريٽري نجيب احمد خاصخيلي، پريس سيڪريٽري منصور چانڊيو خزانچي مير موسي چنہ. يار محمد رند. سردارعلي مگسي. ۽ ٻين شرڪت ڪئي جڏهن تہ اولہ پريس ڪلب جي صدر عبدالعليم ميمڻ جو چوڻ هيو تہ ڇهن مهينن دوران 11 صحافي شهيد ٿي ويا آهن افسوس سان چوڻو ٿو پوي تہ اڄ ڏينهن تائين قاتلن کي ڪا سزا ناهي ملي اهي آزادي سان گهمي رهيا آهن پاڪستان اندر صحافي غير محفوظ آهن ٻہ هفتا گذرڻ باوجود شهيد صحافي ۽ اينڪر پرسن امتياز مير جي قاتلن کي گرفتار نہ ڪيو ويو آهي جڏهن تہ شهيد سينيئر اينڪر پرسن امتياز مير پاڻ قاتلن جو نالو ٻڌائي ويو آهي ۽ ايف آءِ آر ۾ نالا آهن تنهن هوندي بہ پوليس ڪک ڪٽي ٻيٺو ناهي ڪيو چيئرمين اصغر پاٽي جنرل سيڪريٽري محمدعلي وگهيو جو چوڻ هيو تہ هڪ پاسي صحافين کي گوليون هڻي شهيد ڪيو پيو وڃي ٻئي پاسي پوليس صحافين مٿان ڪڙڪي پئي آهي چار ڏينهن پهريان اسلام آباد جي نيشنل پريس ڪلب ۾ پوليس داخل ٿي پريس ڪلب جي صحافين تي حملو ڪيو جيڪو پريس جي آزادي تي حملو آهي، اسلام آباد پوليس جي هن قدم نہ رڳو صحافي برادري کي ڪاوڙائي ڇڏيو آهي پر ملڪ ۾ قانون ۽ آئين جي حڪمراني بابت سنگين سوال بہ اٿاريا آهن. اهڙا واقعا صحافين جي آواز کي دٻائڻ جي ڪوشش آهن. پريس ڪلب ڪنهن هڪ پارٽي يا طبقي جي نہ پر پوري سماج جي آواز آهي. پوليس جو هي عمل ناقابل برداشت آهي اسين قلم ڏٽي اهڙي پوليس گردي جي سخت لفظن ۾ مذمت ٿا ڪيون ۽ ان جي ڪيتري بہ مذمت ڪجي اها گهٽ آهي. اهڙين حرڪتن کي استعمال ڪندي هڪ جمهوري حڪومت ۾ انتشار پکيڙڻ جي ڪوشش ڪئي پئي وڃي، هن چيف آف آرمي اسٽاف، چيف جسٽس آف پاڪستان، وزيراعظم پاڪستان کان ازخود نوٽيس وٺڻ ۽ قاتلن جي فوري گرفتاري جو مطالبو ڪيو اهو پڻ چيو تہ صحافين جي جان ۽ مال جي حفاظت لاءِ حڪومت کي فوري قدم کڻڻ گهرجي نہ تہ ٻي صورت ۾ پوري ملڪ اندر قلم ڏٽي احتجاجي مظاهرو ڪندا

بقايا ---- 30

، غلام شبير لوهر، طارق علي ابڙو ۽ ٻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. مظاهرين جي هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کنيل هئا جن تي متاثر استاد جون پگهارون جاري ڪرڻ جا نعرا لکيل هئا. ان موقعي تي استاد اعجاز موريو ميڊيا اڳيان دانهيندي چيو تہ گذريل 12 سالن کان منهنجون پگهارون بند ڪري مون سان ظلم ڪيو ويو آهي، منهنجا معصوم ٻچا فاقاڪشي ڪاٽڻ تي مجبور آهن، روزاني گهرو خرچن ۽ بيماري جي حالت ۾ دوائون وٺڻ لاءِ بہ ڪافي پريشانين سان منهن ڏئي رهيا آهيون. هن چيو تہ دنيا جي سڌريل ملڪن ۾ هڪ استاد کي عزت جي نگاهہ سان ڏٺو ويندو آهي هتي اسان گذريل ڪيترن ئي سالن کان سراپا احتجاج ٻڌيل آهيون پر اسان کي پنهنجي جائز پگهار بہ نہ ٿي ڏني وڃي. هن چيو تہ منهنجو رڪارڊ چيڪ ڪيو وڃي آئون باقاعدگي سان پنهنجون ذميواريون ادا ڪندو پيو اچان. 12 سالن کان بند پگهارن جي باوجود بہ مان روزاني جي بنياد تي اسڪول وڃي ٻارڙن کي تعليم ڏئي رهيو آهيان. وڌيڪ هن سنڌ حڪومت، تعليم کاتي واري وزير ۽ سيڪريٽري سميت ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪندي چيو تہ منهنجي بند آئيڊي کولي 12 سالن جون رهيل پگهارون جاري ڪري مون کي ۽ منهنجي ڪٽنب کي فاقاڪشي کان بچايو وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا ---- 31

تي ڪوٽ غلام محمد لڳ ڏهون ميل تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي اهڙو اظهار ڪيو سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان ڪيو سنڌي هاري تحريڪ سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي رٿيل ريلي کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ مرڪزي اڳواڻن ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي محبوب ننداڻي پاران ڏهون ميل موري ميرواهہ گورچاڻي ۽ ناصر موڙ تي هاري تحريڪ جي شاخن سان ميٽنگ ڪري هارين کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏني اڳواڻن ميٽنگ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان ۽ سنڌ جي حڪران ٽولي زرعي ملڪ جي زراعت کي مڪمل تباهہ ڪري ڇڏيو آهي جيئن آبادگار ۽ هاري زمينون ڇڏي ڀڄي وڃن ۽ زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ وڏين ڪمپنين حوالي ڪري سگهن هنن اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ هن وقت جڏهن سارين جو فصل لهڻ شروع ٿيو آهي تڏهن سيئين حڪمرانن جي سهولتڪاري سان سارين جو اگهہ گهٽائي 3500 سئو مان 2200 ڪري ڇڏيو آهي جيڪو هارين ۽ آبادگارن سان وڏو ظلم آهي اڳواڻن چيو تہ حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪڻڪ جي قيمت گهٽائي وئي جيڪا آبادگارن ۽ هارين کان 1800 کان 2400 سئو في مڻ وٺي هاڻ 5000 روپيا في مڻ وڪرو ڪئي پئي وڃي اهڙوئي حال هنن بصرن ٽماٽن ڦٽي ۽ ٻين فصلن سان ڪيو جڏهن زرعي پاڻ زرعي ٻج زرعي دوائن جا اگهہ هر مهيني وڌايا وڃن ٿا ان کان اڳ فيبروري مارچ ۾ پاڻي جي هٽرادو ڪوٽ ڪري ڪڻڪ انب ڪيلي جي فصل کي ڪاپاري ڌڪ ڏنو ويو سنڌي هاري تحريڪ حڪمرانن جي اهڙي هاري ۽ زراعت دشمن عملن جي سخت مذمت ڪري ٿي هن زراعت ۽ هاري دشمن پاليسين ڪارپوريٽ فارمنگ نون ڪئينالن خلاف سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي گل سينٽر حيدرآباد کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب تي سخت احتجاج ڪيو ويندو اڳواڻن سنڌ جي هارين آبادگارن اديبن دانشورن شاگردن وڪيلن صحافين ۽ ٻين سنڌ دوست عوام کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندي شرڪت جي اپيل ڪئي

بقايا ---- 32

۽ قسم جي پارٽي جي پروگرام جي دعوت نہ ڏني وئي هئي جنهن ڪري پروگرام توڙي ريلي ۾ شريڪ نہ ٿيا آهيون اسان جا اختلاف هجن اهي پنهنجي جاءِ تي پر پارٽي پروگرام جي دعوت نہ ٿي ڏني وڃي تنهن ڪري شرڪت نہ ٿا ڪيون. هن چيو تہ منهنجي بابا ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ سان بہ ڳالهہ ٻولهہ ٿي هئي هن بہ اهو چيو تہ دعوت ناهي، هي پارٽي جو پروگرام هو جنهن ۾ هنن مناسب نہ سمجهيو ۽ دعوت نہ ڏني انڪري اسان توڙي ظاهر آهي سان جا حامي شريڪ نہ ٿيا هوندا. هن چيو تہ اسان پارٽي سان آهيون ۽ زميني تڪرار توڙي ٻيا اختلاف آهن جنهن جي ڪري ڪير بہ اڳواڻ اختلاف رکي دعوت نہ ٿو ڏي تہ اسان کي پرواهہ ناهي

بقايا ---- 33

۾ ايندڙ ليڊيز مريضن لاءِ تيمداري جو مرڪز ٻڌيل هوندي آهي سا هڪ خوف جي علامت ٻڌجي وئي ڊاڪٽرياڻي ڪملاءِ مهيشوري ۽ ان جي نرس صبح جي ٽائيم ڊيوٽي تي موجود هيون تہ اچانڪ ٽي نامعلوم ڏوهاري اسپتال ۾ داخل ٿيا چند لمحن ۾ پرامن واري فضا بدلجي وئي ۽ دهشت ۽ خوف واري عالم ۾ اسپتال اندران عورتن جا زوردار رڙين جا آواز اچڻ لڳا ۽ ڏوهاري واردات ڪري فرار ٿي ويا. زوردار رڙين جي آواز تي اسپتال جي ٻاهر آسپاس جا ماڻهو گڏ ٿي ويا ۽ پوليس بہ واقعي واري هنڌ پهچي اسپتال ۾ داخل ٿي اسپتال ۾ موجود ڊاڪٽرياڻي ۽ ڪم ڪندڙ ڇوڪري جا بيان قلمبند ڪيا ۽ ابتدائي تفتيش ۾ اسپتال جي اندر لڳل سي سي ٽي وي فوٽيج ۽ آسپاس جي دوڪانن تي لڳل ڪيمرائن جي ريڪارڊنگ بہ حاصل ڪئي آهي مگر 12 ڏينهن گذري وڃڻ باوجود ڪابہ خاطر خواهہ نتيجو سامهون نظر ناهي اچي سگهيو جڏهن تہ پوليس پاران هٿ ڪيل سي سي ٽي وي ڪيمر ۾ ڏوهارين جا فوٽيج صاف نظر اچي رهيا آهن واقعو جيئن ميڊيا ۾ رپورٽ ٿيو تہ عوامي رد عمل بہ گردش ڪرڻ لڳو آهي تہ اسپتال جهڙي جڳهہ تي ڦرجي واردات ٿي سگهي ٿي تہ پوءِ ٻيا ڪاروباري ماڻهو ڪٿي ٿا محفوظ رهي سگهن اهو سوال هر شهري جي زبان تي گردش ڪري رهيو آهي ۽ پوليس جي ڪارڪردگي تي ڪڙي تنقيد ڪري رهيا آهن ڏنو وڃي تہ هي ڪيس پوليس لاءِ صرف ڦرجو ناهي پر ان جي ساک بچائڻ جو سوال بہ ٻڌجي چڪو آهي هاڻي ڏسڻو اهو آهي تہ پوليس واقعي هن ڪيس ۾ ڏوهارين کي گرفتار ڪري عوام جو اعتماد بحال ڪري سگهندي يا ڏوهارين جا هٿ ڪيل فوٽيج سوشل ميڊيا تي وائرل ڪري کين گرفتار ڪرائڻ لاءِ عوام کان مدد طلب ڪري پنهنجي جان ڇڏائي ڪئي نامڪمل ڪيسن وانگر هن ڪيس کي بہ سرد خاني جي نظر ڪري ڇڏيندي.

بقايا ---- 34

ڪرائڻ بعد واپس ڳوٺ وڃي رهيا هئاسين تہ 4 چار نامعلوم نقابپوش ون فائيو موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن هٿيارن جي زور ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي تہ مزاحمت تي هڪ ڦورو جو نقاب لهي پيو جيڪو نويد پٽ بجار جمالي سڃاڻڻ بعد هٿياربند تشدد ڪري موٽرسائيڪل سميت ٻيون قيمتي سامان ڦر ڪري فرار ٿي ويا دادو : متاثر ڌر ڦر واقعي جي اين سي داخل ڪرائڻ لاءِ واهي پانڌي ٿاڻي تي وياسين تہ اسان جي نہ اين سي داخل ڪئي ۽ نہ وري جاءِ واردات تي هليو الٽو ايس ايڇ او واهي پانڌي اسان کي ٿاڻي تان ڌڪا ڏئي ڪڍي ڇڏيو دادو : متاثرن آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي حيدرآباد ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو تہ ڦورو گرفتار ڪري ڦر ٿيل سامان واپس ڪرايو وڃي

بقايا ---- 35

سان مڪمل ڪئي وئي، جنهن ۾ مختلف ڳوٺن جا 36 نوجوان مرد ۽ عورتون شرڪت ڪئي، PYLIهڪ ٽي سالہ تبديلي آڻيندڙ قومي پروگرام آهي، جيڪو برٽش ڪائونسل پاڪستان جي اڳواڻي ۾ ۽ ايجوڪيشن ابوو آل فائونڊيشن جي ريچ آئوٽ ٽو آل (ROTA) پروگرام جي سهڪار سان عمل هيٺ آهي. هن پروگرام کي وزيراعظم يوٿ پروگرام، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، واٽرايڊ، يو اين ڊي پي، ۽ سول سوسائٽي تنظيمن جي پائيواري حاصل آهي. PYLIجو بنيادي مقصد ملڪ جي مختلف علائقن مان 90 هزار نوجوانن کي گلوبل سٽيزن شپ ايجوڪيشن، قيادت ۽ ڪلائميٽ ايڪشن بابت تربيت ڏيڻ آهي. جيئن اهي نوجوان پائيدار ترقي ۽ ماحولياتي تحفظ ۾ اڳڀرا ٿي سگهن. چار ڏينهن تي مشتمل هن تربيت دوران نوجوانن کي قيادت ۽ سماجي خدمت جا اصول، ماحولياتي ذميواري، ڪميونٽي ليڊرشپ ۽ گلوبل سٽيزن شپ جا عملي سبق سيکاريا ويا. تربيت مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، شرڪت ڪندڙ نوجوان پنهنجي علائقن ۾ يوٿ ليڊ ايڪشنز (YLAs)شروع ڪندا، جن ۾ فضلي (ڪچري) جو منظم انتظام، پاڻي جي بچت ۽ تحفظ، قابلِ تجديد توانائي جي واڌاري، اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ ماحولياتي آگاهي پروگرام شامل آهن. سيو دي لائوز فائونڊيشن جي نمائندن چيو تہ اسان جو مقصد نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ، انهن ۾ قيادت ۽ ماحولياتي شعور پيدا ڪرڻ آهي. جيئن هو پنهنجي ڪميونٽيز ۾ مثبت تبديلي آڻي سگهن. فائونڊيشن جو چوڻ آهي تہ PYLIذريعي تربيت حاصل ڪندڙ نوجوان مستقبل ۾ پاڪستان جي ماحولياتي استحڪام ۽ پائيدار ترقي ۾ مرڪزي ڪردار ادا ڪندا.

بقايا ---- 36

2019 جي پراڻي ويڊيو جي ترديد ڪندي چيو آهي تہ مخالف ڌر پراڻيون ويڊيوز رکي حيراسان ڪري رهيا آهن ، حيسڪو جي بااعلي' آفيسرن سميت وس وارن کي اپيل ٿو ڪريان تہ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو پراڻي آهي ۽ ويڊيو ۾ پيسا ڏيندڙ شخص ڪاڻ واسي زميندار قربان مري آهي جيڪو 2019 ۾ پنهنجي ڳوٺ جي 5 بلن جي رقم پوسٽ آفيس ۾ جمع ڪرائڻ لاءِ ڏئي رهيو آهي ۽ اهي بل جمع ڪرائڻ بعد ڪنزيومر کي واپس ڏنا جيڪي اڄ تائين علائقي جي معزز زميندار قربان مري وٽ موجود آهن منهنجي مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي آئون هڪ مسڪين شخص ۽ حيسڪو ۾ لائين مين طور پنهنجي ايمانداري سان زميواريون نڀائي رهيو آهيان غريب ۽ شريف هئڻ ڪري ڪيس حيراسان ڪيو پيو وڃي ، جنهن سبب سخت پريشانيءَ واري زندگي گذارڻ تي مجبور ٻڌيل آهيان تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي ، هوڏانهن ڪاڻ واسي زميندار ۽ حيسڪو جي ڪنزيومر قربان مري بہ پريس ڪانفرنس دوران سموري معاملي جي تصديق ڪندي چيو تہ ٻهراڙي ۾ رهڻ ۽ سهولتون نہ هئڻ ڪري بلن جي ادائگي واري رقم سدائين حيسڪو جي ملازمن کي ڏئي بل جمع ڪرائيندا آهيون لائين مين ممتاز جروار هڪ شريف ۽ نفيس انسان آهي سندس مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي ۽ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو مون پاڻ پنهنجي رڪارڊ لاءِ لائين مين ممتاز جرواري جي سامهون پري هئي .

بقايا ---- 37

تي ڪوٽ غلام محمد لڳ ڏهون ميل تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي اهڙو اظهار ڪيو سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان ڪيو سنڌي هاري تحريڪ سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي رٿيل ريلي کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ مرڪزي اڳواڻن ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي محبوب ننداڻي پاران ڏهون ميل موري ميرواهہ گورچاڻي ۽ ناصر موڙ تي هاري تحريڪ جي شاخن سان ميٽنگ ڪري هارين کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏني اڳواڻن ميٽنگ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان ۽ سنڌ جي حڪران ٽولي زرعي ملڪ جي زراعت کي مڪمل تباهہ ڪري ڇڏيو آهي جيئن آبادگار ۽ هاري زمينون ڇڏي ڀڄي وڃن ۽ زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ وڏين ڪمپنين حوالي ڪري سگهن هنن اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ هن وقت جڏهن سارين جو فصل لهڻ شروع ٿيو آهي تڏهن سيئين حڪمرانن جي سهولتڪاري سان سارين جو اگهہ گهٽائي 3500 سئو مان 2200 ڪري ڇڏيو آهي جيڪو هارين ۽ آبادگارن سان وڏو ظلم آهي اڳواڻن چيو تہ حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪڻڪ جي قيمت گهٽائي وئي جيڪا آبادگارن ۽ هارين کان 1800 کان 2400 سئو في مڻ وٺي هاڻ 5000 روپيا في مڻ وڪرو ڪئي پئي وڃي اهڙوئي حال هنن بصرن ٽماٽن ڦٽي ۽ ٻين فصلن سان ڪيو جڏهن زرعي پاڻ زرعي ٻج زرعي دوائن جا اگهہ هر مهيني وڌايا وڃن ٿا ان کان اڳ فيبروري مارچ ۾ پاڻي جي هٽرادو ڪوٽ ڪري ڪڻڪ انب ڪيلي جي فصل کي ڪاپاري ڌڪ ڏنو ويو سنڌي هاري تحريڪ حڪمرانن جي اهڙي هاري ۽ زراعت دشمن عملن جي سخت مذمت ڪري ٿي هن زراعت ۽ هاري دشمن پاليسين ڪارپوريٽ فارمنگ نون ڪئينالن خلاف سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي گل سينٽر حيدرآباد کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب تي سخت احتجاج ڪيو ويندو اڳواڻن سنڌ جي هارين آبادگارن اديبن دانشورن شاگردن وڪيلن صحافين ۽ ٻين سنڌ دوست عوام کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندي شرڪت جي اپيل ڪئي

بقايا ---- 38

پبلڪ اسڪول ڳوٺ رب رکيو پنيرو ۾ ٿي گنڌري گڏجاڻي جي ڪاروائي شاخ جي سيڪريٽري محمد بخش مسافر هلائي گڏجاڻيءَ ۾ شاخ جي ميمبرن ڀرپور شرڪت ڪئي شريڪ سائين صوفي شاعر حضرت ولي محمد تراب کي ڀيٽا پيش ڪندي سندس فن ۽ فڪر تي روشني وڌي ان موقعي سندن چوڻ هو تہ تراب وڏي پائي جو شاعر هو جنهن جو مثال سندس شاعري موجود آهي سندس شاعري جو گڇ وقت اڳ آڏان عشق جي نالي سان ڪتاب شايع ٿيو پر ان ۾ سندس شاعري مڪمل نہ اچي سگهي ۽ گهڻي تعداد ۾ اڻ ڇپيل آهي سندس شاعريءَ جو رنگ نہ صرف صوفي رنگ سان رڇيل آهي بلڪ امن، محبت ۽ پيار جي پرچار جو وڏو خزانو آهي پاڻ بهترين موسيقار بہ هئا وٽس فنڪار ڳائڻ جي سکيا بہ وٺڻ ايندا هئا سندن شاعري ملڪ جي نالي وارن فنڪارن ڳائي وڏو نالو ڪمايو آهي آخر ۾ گڏيل راءِ سان ثقافت کاتي ۽ لاڳاپيل ادارن کان گهر ڪئي وئي تہ ولي محمد تراب جي شاعري سرڪاري طور تي شايع ڪرائي وڃي ۽ شاهہ عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور ۾ ولي محمد تراب چيئر قائم ڪئي وڃي جيئن تراب سائينءَ جي فن فڪر ۽ فلسفي تي وڌيڪ تحقيق ٿي سگهي آخر ۾ صوفي ولي محمد تراب جي شاعريءَ مان خوبصورت اسم فنڪار غلام نبي ملاح پنهنجي خوبصورت ۽ مڌر آواز ۾ ڳائي ڀرپور داد حاصل ڪيو.

بقايا ---- 39

سان مڪمل ڪئي وئي، جنهن ۾ مختلف ڳوٺن جا 36 نوجوان مرد ۽ عورتون شرڪت ڪئي، PYLIهڪ ٽي سالہ تبديلي آڻيندڙ قومي پروگرام آهي، جيڪو برٽش ڪائونسل پاڪستان جي اڳواڻي ۾ ۽ ايجوڪيشن ابوو آل فائونڊيشن جي ريچ آئوٽ ٽو آل (ROTA) پروگرام جي سهڪار سان عمل هيٺ آهي. هن پروگرام کي وزيراعظم يوٿ پروگرام، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، واٽرايڊ، يو اين ڊي پي، ۽ سول سوسائٽي تنظيمن جي پائيواري حاصل آهي. PYLIجو بنيادي مقصد ملڪ جي مختلف علائقن مان 90 هزار نوجوانن کي گلوبل سٽيزن شپ ايجوڪيشن، قيادت ۽ ڪلائميٽ ايڪشن بابت تربيت ڏيڻ آهي. جيئن اهي نوجوان پائيدار ترقي ۽ ماحولياتي تحفظ ۾ اڳڀرا ٿي سگهن. چار ڏينهن تي مشتمل هن تربيت دوران نوجوانن کي قيادت ۽ سماجي خدمت جا اصول، ماحولياتي ذميواري، ڪميونٽي ليڊرشپ ۽ گلوبل سٽيزن شپ جا عملي سبق سيکاريا ويا. تربيت مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، شرڪت ڪندڙ نوجوان پنهنجي علائقن ۾ يوٿ ليڊ ايڪشنز (YLAs)شروع ڪندا، جن ۾ فضلي (ڪچري) جو منظم انتظام، پاڻي جي بچت ۽ تحفظ، قابلِ تجديد توانائي جي واڌاري، اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ ماحولياتي آگاهي پروگرام شامل آهن. سيو دي لائوز فائونڊيشن جي نمائندن چيو تہ اسان جو مقصد نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ، انهن ۾ قيادت ۽ ماحولياتي شعور پيدا ڪرڻ آهي. جيئن هو پنهنجي ڪميونٽيز ۾ مثبت تبديلي آڻي سگهن. فائونڊيشن جو چوڻ آهي تہ PYLIذريعي تربيت حاصل ڪندڙ نوجوان مستقبل ۾ پاڪستان جي ماحولياتي استحڪام ۽ پائيدار ترقي ۾ مرڪزي ڪردار ادا ڪندا.

بقايا ---- 40

2019 جي پراڻي ويڊيو جي ترديد ڪندي چيو آهي تہ مخالف ڌر پراڻيون ويڊيوز رکي حيراسان ڪري رهيا آهن ، حيسڪو جي بااعلي' آفيسرن سميت وس وارن کي اپيل ٿو ڪريان تہ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو پراڻي آهي ۽ ويڊيو ۾ پيسا ڏيندڙ شخص ڪاڻ واسي زميندار قربان مري آهي جيڪو 2019 ۾ پنهنجي ڳوٺ جي 5 بلن جي رقم پوسٽ آفيس ۾ جمع ڪرائڻ لاءِ ڏئي رهيو آهي ۽ اهي بل جمع ڪرائڻ بعد ڪنزيومر کي واپس ڏنا جيڪي اڄ تائين علائقي جي معزز زميندار قربان مري وٽ موجود آهن منهنجي مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي آئون هڪ مسڪين شخص ۽ حيسڪو ۾ لائين مين طور پنهنجي ايمانداري سان زميواريون نڀائي رهيو آهيان غريب ۽ شريف هئڻ ڪري ڪيس حيراسان ڪيو پيو وڃي ، جنهن سبب سخت پريشانيءَ واري زندگي گذارڻ تي مجبور ٻڌيل آهيان تحفظ ۽ انصاف فراهم ڪيو وڃي ، هوڏانهن ڪاڻ واسي زميندار ۽ حيسڪو جي ڪنزيومر قربان مري بہ پريس ڪانفرنس دوران سموري معاملي جي تصديق ڪندي چيو تہ ٻهراڙي ۾ رهڻ ۽ سهولتون نہ هئڻ ڪري بلن جي ادائگي واري رقم سدائين حيسڪو جي ملازمن کي ڏئي بل جمع ڪرائيندا آهيون لائين مين ممتاز جروار هڪ شريف ۽ نفيس انسان آهي سندس مٿان لڳايل الزامن ۾ ڪا بہ صداقت ناهي ۽ سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو مون پاڻ پنهنجي رڪارڊ لاءِ لائين مين ممتاز جرواري جي سامهون پري هئي .

بقايا ---- 41

تي ڪوٽ غلام محمد لڳ ڏهون ميل تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي اهڙو اظهار ڪيو سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان ڪيو سنڌي هاري تحريڪ سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي رٿيل ريلي کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ مرڪزي اڳواڻن ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي محبوب ننداڻي پاران ڏهون ميل موري ميرواهہ گورچاڻي ۽ ناصر موڙ تي هاري تحريڪ جي شاخن سان ميٽنگ ڪري هارين کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏني اڳواڻن ميٽنگ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان ۽ سنڌ جي حڪران ٽولي زرعي ملڪ جي زراعت کي مڪمل تباهہ ڪري ڇڏيو آهي جيئن آبادگار ۽ هاري زمينون ڇڏي ڀڄي وڃن ۽ زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ وڏين ڪمپنين حوالي ڪري سگهن هنن اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ هن وقت جڏهن سارين جو فصل لهڻ شروع ٿيو آهي تڏهن سيئين حڪمرانن جي سهولتڪاري سان سارين جو اگهہ گهٽائي 3500 سئو مان 2200 ڪري ڇڏيو آهي جيڪو هارين ۽ آبادگارن سان وڏو ظلم آهي اڳواڻن چيو تہ حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪڻڪ جي قيمت گهٽائي وئي جيڪا آبادگارن ۽ هارين کان 1800 کان 2400 سئو في مڻ وٺي هاڻ 5000 روپيا في مڻ وڪرو ڪئي پئي وڃي اهڙوئي حال هنن بصرن ٽماٽن ڦٽي ۽ ٻين فصلن سان ڪيو جڏهن زرعي پاڻ زرعي ٻج زرعي دوائن جا اگهہ هر مهيني وڌايا وڃن ٿا ان کان اڳ فيبروري مارچ ۾ پاڻي جي هٽرادو ڪوٽ ڪري ڪڻڪ انب ڪيلي جي فصل کي ڪاپاري ڌڪ ڏنو ويو سنڌي هاري تحريڪ حڪمرانن جي اهڙي هاري ۽ زراعت دشمن عملن جي سخت مذمت ڪري ٿي هن زراعت ۽ هاري دشمن پاليسين ڪارپوريٽ فارمنگ نون ڪئينالن خلاف سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي گل سينٽر حيدرآباد کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب تي سخت احتجاج ڪيو ويندو اڳواڻن سنڌ جي هارين آبادگارن اديبن دانشورن شاگردن وڪيلن صحافين ۽ ٻين سنڌ دوست عوام کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندي شرڪت جي اپيل ڪئي

بقايا ---- 42

تي ڪوٽ غلام محمد لڳ ڏهون ميل تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي اهڙو اظهار ڪيو سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان ڪيو سنڌي هاري تحريڪ سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي رٿيل ريلي کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ مرڪزي اڳواڻن ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي محبوب ننداڻي پاران ڏهون ميل موري ميرواهہ گورچاڻي ۽ ناصر موڙ تي هاري تحريڪ جي شاخن سان ميٽنگ ڪري هارين کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏني اڳواڻن ميٽنگ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان ۽ سنڌ جي حڪران ٽولي زرعي ملڪ جي زراعت کي مڪمل تباهہ ڪري ڇڏيو آهي جيئن آبادگار ۽ هاري زمينون ڇڏي ڀڄي وڃن ۽ زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ وڏين ڪمپنين حوالي ڪري سگهن هنن اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ هن وقت جڏهن سارين جو فصل لهڻ شروع ٿيو آهي تڏهن سيئين حڪمرانن جي سهولتڪاري سان سارين جو اگهہ گهٽائي 3500 سئو مان 2200 ڪري ڇڏيو آهي جيڪو هارين ۽ آبادگارن سان وڏو ظلم آهي اڳواڻن چيو تہ حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪڻڪ جي قيمت گهٽائي وئي جيڪا آبادگارن ۽ هارين کان 1800 کان 2400 سئو في مڻ وٺي هاڻ 5000 روپيا في مڻ وڪرو ڪئي پئي وڃي اهڙوئي حال هنن بصرن ٽماٽن ڦٽي ۽ ٻين فصلن سان ڪيو جڏهن زرعي پاڻ زرعي ٻج زرعي دوائن جا اگهہ هر مهيني وڌايا وڃن ٿا ان کان اڳ فيبروري مارچ ۾ پاڻي جي هٽرادو ڪوٽ ڪري ڪڻڪ انب ڪيلي جي فصل کي ڪاپاري ڌڪ ڏنو ويو سنڌي هاري تحريڪ حڪمرانن جي اهڙي هاري ۽ زراعت دشمن عملن جي سخت مذمت ڪري ٿي هن زراعت ۽ هاري دشمن پاليسين ڪارپوريٽ فارمنگ نون ڪئينالن خلاف سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي گل سينٽر حيدرآباد کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب تي سخت احتجاج ڪيو ويندو اڳواڻن سنڌ جي هارين آبادگارن اديبن دانشورن شاگردن وڪيلن صحافين ۽ ٻين سنڌ دوست عوام کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندي شرڪت جي اپيل ڪئي

بقايا ---- 43

سان مڪمل ڪئي وئي، جنهن ۾ مختلف ڳوٺن جا 36 نوجوان مرد ۽ عورتون شرڪت ڪئي، PYLIهڪ ٽي سالہ تبديلي آڻيندڙ قومي پروگرام آهي، جيڪو برٽش ڪائونسل پاڪستان جي اڳواڻي ۾ ۽ ايجوڪيشن ابوو آل فائونڊيشن جي ريچ آئوٽ ٽو آل (ROTA) پروگرام جي سهڪار سان عمل هيٺ آهي. هن پروگرام کي وزيراعظم يوٿ پروگرام، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، واٽرايڊ، يو اين ڊي پي، ۽ سول سوسائٽي تنظيمن جي پائيواري حاصل آهي. PYLIجو بنيادي مقصد ملڪ جي مختلف علائقن مان 90 هزار نوجوانن کي گلوبل سٽيزن شپ ايجوڪيشن، قيادت ۽ ڪلائميٽ ايڪشن بابت تربيت ڏيڻ آهي. جيئن اهي نوجوان پائيدار ترقي ۽ ماحولياتي تحفظ ۾ اڳڀرا ٿي سگهن. چار ڏينهن تي مشتمل هن تربيت دوران نوجوانن کي قيادت ۽ سماجي خدمت جا اصول، ماحولياتي ذميواري، ڪميونٽي ليڊرشپ ۽ گلوبل سٽيزن شپ جا عملي سبق سيکاريا ويا. تربيت مڪمل ٿيڻ کانپوءِ، شرڪت ڪندڙ نوجوان پنهنجي علائقن ۾ يوٿ ليڊ ايڪشنز (YLAs)شروع ڪندا، جن ۾ فضلي (ڪچري) جو منظم انتظام، پاڻي جي بچت ۽ تحفظ، قابلِ تجديد توانائي جي واڌاري، اسڪولن ۽ ڪاليجن ۾ ماحولياتي آگاهي پروگرام شامل آهن. سيو دي لائوز فائونڊيشن جي نمائندن چيو تہ اسان جو مقصد نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ، انهن ۾ قيادت ۽ ماحولياتي شعور پيدا ڪرڻ آهي. جيئن هو پنهنجي ڪميونٽيز ۾ مثبت تبديلي آڻي سگهن. فائونڊيشن جو چوڻ آهي تہ PYLIذريعي تربيت حاصل ڪندڙ نوجوان مستقبل ۾ پاڪستان جي ماحولياتي استحڪام ۽ پائيدار ترقي ۾ مرڪزي ڪردار ادا ڪندا

بقايا ---- 44

تي ڪوٽ غلام محمد لڳ ڏهون ميل تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي اهڙو اظهار ڪيو سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان ڪيو سنڌي هاري تحريڪ سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي رٿيل ريلي کي ڪامياب ڪرڻ لاءِ مرڪزي اڳواڻن ڊاڪٽر دلدار لغاري ڪامريڊ شگن ڪولهي محبوب ننداڻي پاران ڏهون ميل موري ميرواهہ گورچاڻي ۽ ناصر موڙ تي هاري تحريڪ جي شاخن سان ميٽنگ ڪري هارين کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏني اڳواڻن ميٽنگ ۾ خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان ۽ سنڌ جي حڪران ٽولي زرعي ملڪ جي زراعت کي مڪمل تباهہ ڪري ڇڏيو آهي جيئن آبادگار ۽ هاري زمينون ڇڏي ڀڄي وڃن ۽ زمينون ڪارپوريٽ فارمنگ جي نالي ۾ وڏين ڪمپنين حوالي ڪري سگهن هنن اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ هن وقت جڏهن سارين جو فصل لهڻ شروع ٿيو آهي تڏهن سيئين حڪمرانن جي سهولتڪاري سان سارين جو اگهہ گهٽائي 3500 سئو مان 2200 ڪري ڇڏيو آهي جيڪو هارين ۽ آبادگارن سان وڏو ظلم آهي اڳواڻن چيو تہ حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪڻڪ جي قيمت گهٽائي وئي جيڪا آبادگارن ۽ هارين کان 1800 کان 2400 سئو في مڻ وٺي هاڻ 5000 روپيا في مڻ وڪرو ڪئي پئي وڃي اهڙوئي حال هنن بصرن ٽماٽن ڦٽي ۽ ٻين فصلن سان ڪيو جڏهن زرعي پاڻ زرعي ٻج زرعي دوائن جا اگهہ هر مهيني وڌايا وڃن ٿا ان کان اڳ فيبروري مارچ ۾ پاڻي جي هٽرادو ڪوٽ ڪري ڪڻڪ انب ڪيلي جي فصل کي ڪاپاري ڌڪ ڏنو ويو سنڌي هاري تحريڪ حڪمرانن جي اهڙي هاري ۽ زراعت دشمن عملن جي سخت مذمت ڪري ٿي هن زراعت ۽ هاري دشمن پاليسين ڪارپوريٽ فارمنگ نون ڪئينالن خلاف سنڌي هاري تحريڪ پاران 8 آڪٽوبر تي گل سينٽر حيدرآباد کان پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي پريس ڪلب تي سخت احتجاج ڪيو ويندو اڳواڻن سنڌ جي هارين آبادگارن اديبن دانشورن شاگردن وڪيلن صحافين ۽ ٻين سنڌ دوست عوام کي ريلي ۾ شرڪت جي دعوت ڏيندي شرڪت جي اپيل ڪئي

بقايا ---- 45

۽ قسم جي پارٽي جي پروگرام جي دعوت نہ ڏني وئي هئي جنهن ڪري پروگرام توڙي ريلي ۾ شريڪ نہ ٿيا آهيون اسان جا اختلاف هجن اهي پنهنجي جاءِ تي پر پارٽي پروگرام جي دعوت نہ ٿي ڏني وڃي تنهن ڪري شرڪت نہ ٿا ڪيون. هن چيو تہ منهنجي بابا ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ سان بہ ڳالهہ ٻولهہ ٿي هئي هن بہ اهو چيو تہ دعوت ناهي، هي پارٽي جو پروگرام هو جنهن ۾ هنن مناسب نہ سمجهيو ۽ دعوت نہ ڏني انڪري اسان توڙي ظاهر آهي

www.awamisoach.com
ABC Certified
جمهوري سوچ جي ترجمان
Daily AWAMI SOACH Karachi
روزاني عوامي سوچ ڪراچي
چيف ايڊيٽر حاجي محمد حنيف ميمڻ

نمائندا گهرجن

سنڌ جي نالي واري اخبار
مسلسل 15 سال کان شايع ٿيندڙ
روزاني عوامي سوچ ڪراچي
کي سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ نمائندن جي ضرورت آهي، صحافت سان
دلچسپي رکندڙ اداري سان هيٺ ڏنل نمبر تي رابطو ڪري سگهن ٿا..
رابطي لاءِ: 03072308754

احمدپور ۽ پرپاسي وارن جي علائقن ۾ گيسٽرو پکڙجي وئي، هڪ معصوم ٻارڙو فوت

ڪيترائي مرد عورتون توڙي معصوم ٻارڙا مبتلا، سرڪاري اسپتالن ۾ علاج جون سهولتون اڻلڀ

پرپاسي وارن جي علائقن ۾ گذريل برساتن ڪانپوءِ گيسٽرو جي بيماري وبائي صورت اختيار ڪري وئي

اسپتال ۾ ڪي به سهولتون ناهن جنهن ڪري اسان جو ٻن مهينن جو ٻارڙو فوت ٿي ويو آهي: وارثن جون ڳالهيون

احمدپور(رپورٽ سرفراز علي ميتلو) احمدپور ۽ پرپاسي وارن جي علائقن ۾ گيسٽرو پکڙجي وئي، هڪ معصوم ٻارڙو فوت ٿي ويو، ڪيترائي مرد عورتون توڙي معصوم ٻارڙا مبتلا، سرڪاري اسپتالن ۾ علاج جون سهولتون اڻلڀ صحت کاتي جون اختياريون خاموش رپورٽ موجب احمدپور ۽ پرپاسي وارن جي علائقن ۾ گذريل برساتن ڪانپوءِ گيسٽرو جي بيماري وبائي صورت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

سِگا سچل ڳوٺ شاخ پاران سماجي تنظيم جي سهڪار سان ڪئمپ لڳائي وئي

بيمارين جي ماهر ڊاڪٽرن، سان گڏ مختلف بيمارين جي اسپيشلسٽ ڊاڪٽرن چڪاس ڪئي

ڊايابيطس جي ٽيسٽ سان گڏ CBC ۽ ٿيليسيميا جون اسڪريننگ ٽيسٽ پڻ ڪيون ويون آهن: عملدار

محمد رفيق کهڙو، جنرل ڪائونسلر غلام سرور پٽو، حاجي مينهن چنو، علي ڏنو ٽانوري ۽ ٻيا دوست پڻ پهتا

ڪراچي (منصور چانڊيو) سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن (سِگا) سچل ڳوٺ شاخ پاران سماجي تنظيم ''راستا'' جي سهڪار سان مفت طبي ڪئمپ روشن تارا اسڪول سچل ڳوٺ ۾ لڳائي وئي، ڪئمپ ۾ ماهر ڊاڪٽرن 375 مريضن جو مفت طبي چڪاس ڪئي ۽ مفت مشورا ڏنا. ان موقعي تي ماهر جنرل فزيشنز ٻارن جي بيمارين جي ماهر ڊاڪٽرن، سان گڏ مختلف بيمارين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

روشن تارا سيڪنڊري اسڪول
FREE MEDICAL CAMP
ڪراچي: سِگا سچل ڳوٺ شاخ پاران سماجي تنظيم جي سهڪار سان ڪئمپ لڳائي وئي آهي

گورنمينٽ بوائز هائير سيڪنڊري اسڪول ماٿيلو مومل جي ماڙي ۾ ٻالڪ ادبي فورم پاران تقريب

گهوٽڪي(رپورٽر) گورنمينٽ بوائز هائير سيڪنڊري اسڪول ماٿيلو مومل جي ماڙي ۾ ٻالڪ ادبي فورم سنڌ پاران استادن جو عالمي ڏهاڙو گورنمينٽ بوائز هائير سيڪنڊري اسڪول ماٿيلو مومل جي ماڙي جو پرنسپال سيد اسرار احمد بخاري جي صدارت ۾ وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو جنهن ۾ ٻالڪ ادبي فورم سنڌ جو مرڪزي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي ٽريڪ خراب

ملائيندڙ واحد ريلوي هيٺيان گذرندڙ رستو تازين برساتن سبب انتهائي خراب حالت اختيار ڪري چڪو هو

13 ربيع الثاني تي منعقد ٿيڻ وارو آهي، ۽ اهو ئي رستو زائرين ۽ عقيدتمندن جي گذرڻ جو اهم ذريعو آهي:شهري

سوشل ميڊيا تي آواز اٿارڻ بعد سائين جاويد خليفو ۽ ارشاد خليفو عبدالڪريم صورتحال جو ترت نوٽيس وٺي: ڳالهيون

جنگشاهي (ذوالفقار علي) يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي هيٺيان گذرندڙ رستو تازين برساتن سبب انتهائي خراب حالت اختيار ڪري چڪو هو، جنهن سبب گاڏين جي آمد و رفت مڪمل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي ٽريڪ خراب آهي

ٺل ۾ اڍائي سال اڳ ڦر جي دوران قتل ٿي ويل حافظ معظم نوناري جي جوابدارن خلاف احتجاج

ٺل (رپورٽر) ٺل ۾ اڍائي سال اڳ ڦر جي دوران قتل ٿي ويل حافظ معظم نوناري جي جوابدارن جي گرفتاري جي لاءِ احتجاجي مظاهرو ڊرٽو،سخت نعريبازي جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو،خبر موجب ٺل جي اي سيڪشن ٿاڻي جي حد بٿراج پل وٽ اڍائي سال اڳ ڦر دوران قتل ٿي ويل حافظ معظم نوناري جي جوابدارن جي گرفتاري ۽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

احمدپور لڳ ڳوٺ ڪتي ڪلهوڙا جو رهواسي پورهيت ڪي پي ڪي ۾ حادثي ۾ فوت

نوجوان ڪي پي ڪي جي هريپور هزاره واري علائقي ۾ بس ڪلٽي ٿيڻ جي نتيجي ۾ فوت ٿي ويو

سڃاڻپ نديم ولد غلام جعفر ڪلهوڙو طور ڪئي وئي، واقعي بعد نوجوان جي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو

احمدپور (سرفراز علي ميتلو) احمدپور لڳ ڳوٺ ڪتي ڪلهوڙا جو رهواسي پورهيت ڪي پي ڪي ۾ بس ڪلٽي ٿيڻ سبب فوت ٿي ويو. لاش اسپتال پيل وارثن کي اطلاع، پورهيت جا وارث لاش وصول ڪرڻ لاءِ ڪي پي ڪي روانا رپورٽ موجب احمدپور لڳ ڳوٺ ڪتي ڪلهوڙا جو رهواسي مذدوري تي ويل پورهيت نوجوان ڪي پي ڪي جي هريپور هزاره واري علائقي ۾ بس ڪلٽي ٿيڻ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

سوڀوديرو ٿاڻي جي حد ڳوٺ علي بخش هوت جي رهواسين پاران بااثرن خلاف احتجاجي مظاهرو

مسمات منظوران،مسمات ڪشمير، وزيران خاتون، مسمات سسئي ۽ فوزيا خاتون هوت مظاهرو ڪيو

بااثر مخالف ڌر جا ماڻهو نادر جتوئي، عبدالغفور، عبدالشڪور، معشوق جتوئي ۽ ٻين سان تڪرار ٿيو آهي

ايس ايچ او پيار علي جتوئي پنهنجي برادري جي ماڻهن خلاف ڪا به شڪايت ٻڌڻ لاءِ تيار نه آهي: ڳالهيون

سوڀوديرو (رپورٽر) سوڀوديرو ٿاڻي جي حد ڳوٺ علي بخش هوت جي رهواسين منظورهوت، منار هوت، مسمات شاهل،مسمات جاميل،مسمات منظوران،مسمات ڪشمير، وزيران خاتون، مسمات سسئي ۽ فوزيا خاتون هوت پنهنجي ننڍڙن ٻارن سميت قرآن پاڪ کڻي ميڊيا اڳيان دانهون ڪندي الزام لڳايو آهي ته بااثر مخالف ڌر جا ماڻهو نادر جتوئي، عبدالغفور، عبدالشڪور، معشوق /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

ميرپورخاص ۾ آل پارٽيز ايڪشن ڪميٽي جي گڏجاڻي ڪوٺائي وئي، اهم معاملن تي ڳالهيون

ڊپٽي ڪنوينر واجد لغاري، جنرل سيڪريٽري مرتضيٰ ناريجو، جسقم جي نور محمد مري ۽ ٻين جي شرڪت

محمدي درواز اتحاد جي فقير شيوا ڪڇي، تاج فائونڊيشن جي يوسف رند، عوامي ورڪر پارٽي جي علي حسن شريڪ

ديني عالمن سان ملاقاتون پڻ ڪيون وينديون، هر جمعي نماز ڪانپوءِ پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪيو ويندو: مظاهرين

ميرپورخاص (سومارسميجو) اڄ تاريخ 5 آڪٽوبر 2025 تي آل پارٽيز ايڪشن ڪميٽي ميرپورخاص جي گڏجاڻي ڪوٺائي وئي، جنهن جي صدارت ڪنوينر لالا اظهر پٺاڻ ڪئي، جڏهن ته ڊپٽي ڪنوينر واجد لغاري، جنرل سيڪريٽري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

ميرپورخاص ۾ آل پارٽيز ايڪشن ڪميٽي جي گڏجاڻي ڪوٺائي وئي آهي

دادو اي سيڪشن ٿاڻي جي پوليس موبائيل هلندي ٿي خراب وچ روڊ تي بيهي وئي

دادو (رپورٽر) دادو اي سيڪشن ٿاڻي جي پوليس موبائيل هلندي ٿي خراب وچ روڊ تي بيهي وئي دادو : ويڊيو ۾ ڏسي سگهو ٿا ته اي سيڪشن ٿاڻي جي پوليس موبائيل وچ روڊ تي خراب ٿيڻ جا منظر دادو : پوليس موبائيلون خراب هئڻ سبب گشت ڪئين ڪيون چور ۽ ڦورو به فرار ٿي وڃن ٿا ايس ايس پي دادو پرائيويٽ موٽرسائيڪلن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

باڊهہ ذڪريا ڪالوني جي رهواسي پرائمري استاد اعجاز موريو پاران احتجاجي مظاهرو

معصوم ٻچن افسر خان موريو ۽ مائرا موريو سان گڏ 12 سالن کان بند پگهارن جي بحالي لاءِ مظاهرو ڪيو

وحيد ڪانڌڙو، حڪيم جهتيال، مرتضيٰ گوپانگ، غلام شبير لوهر، طارق علي ابڙو ۽ ٻين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

روزاني گهرو خرچن ۽ بيماري جي حالت ۾ دوائون وٺڻ لاءِ به ڪافي پريشانين سان منهن ڏئي رهيا آهيون: حڪيم جهتيال

باڊهہ (رپورٽر)؛ باڊهہ ذڪريا ڪالوني جي رهواسي پرائمري استاد اعجاز موريو پنهنجي معصوم ٻچن افسرخان موريو ۽ مائرا موريو سان گڏ 12 سالن کان بند پگهارن جي بحالي لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو. احتجاجي مظاهري ۾ شهر جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن زيب علي ساريو، ڪامريڊ اصغر نوناري، مولا بخش قلپوٽو، وحيد ڪانڌڙو، حڪيم جهتيال، مرتضيٰ گوپانگ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

ڪوٽ غلام محمد سيٽ مافياءِ حڪمرانن جي مدد سان پهرين ڪٽڪ ڦٽي جا ريٽ ڪيرائي ڇڏيا

3500 روپيا في مڻ وڪامڻ واري ساري جو اگهه ڪيرائي 2200 روپيا في مڻ ڪيو ويو آهي: آبادگار

8 آڪٽوبر تي حيدرآباد ۾ گل سينٽر کان پريس ڪلب تائين هارين جي وڏي احتجاجي ريلي ڪڍڻ جو اعلان

آبادگارن سان وڏو ظلم آهي، حڪمرانن جي زراعت دشمن پاليسين سبب پهرين ڪٽڪ جي قيمت گهٽائي وئي

ڪوٽ غلام محمد (عبدالحميد ڪوسو) ڪوٽ غلام محمد سيٽ مافياءِ حڪمرانن جي مدد سان پهرين ڪٽڪ ڦٽي جا ريٽ ڪيرائڻ ڪانپوءِ سارين جو اگهه ڪيرائي ڇڏيو 3500 روپيا في مڻ وڪامڻ واري ساري جو اگهه ڪيرائي 2200 روپيا في مڻ ڪيو ويو آهي جنهن جو سنڌي هاري تحريڪ سخت مذمت ڪندي چيو ته هن عمل کي آبادگارن ۽ هارين جو معاشي قتل سمجهي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

ڪوٽ غلام محمد ۾ سنڌي هاري تحريڪ جي اجلاس جو ڏيک

پيپلزپارٽي مينارٽي ونگ جي ڊويزنل جنرل سيڪريٽري راهول جيوڻ دعوت نه هجڻ پروگرام ۾ شرڪت نه ڪئي

مٺي (رپورٽر) پيپلزپارٽي مينارٽي ونگ جي ڊويزنل جنرل سيڪريٽري راهول جيوڻ دعوت نه هجڻ ڪري پارٽي جي پروگرام ۾ شرڪت نه ڪئي آهي. رابطي ڪرڻ تي پيپلزپارٽي جي ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ جي پٽ راهول جيوڻ چيو ته اسان کي پيپلزپارٽي جي ڊويزنل صدر توڙي جنرل سيڪريٽري يا وري ضلعي صدر پاران ڪنهن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

ڪلو ڪوهر جي رهواسين پاران بااثرن جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

اسان جون ڪاغذن واريون پڪيون زمينون ڪلو ڪوهر ۾ آهن: الهڏنو جاڪرو ۽ ابو جاڪرو

اين سي داخل ڪرائي اسان پنهنجي زمين جا ڪاغذ پڻ نوري اباد ٿاڻي تي پوليس وٽ جمع ڪرايا آهن

ٺٽو(واحدشورو) ڪلو ڪوهر جي رهواسي الهڏنو جاڪرو ۽ ابو جاڪرو ٺٽي ۾ صحافين سان ڳالهائيندي چيو اهي ته اسان جون ڪاغذن واريون پڪيون زمينون ڪلو ڪوهر ۾ آهن، جن ۾ اسانجا گهر به لڳل اهن، پر ڪجھ وقت کان وٺي جهمپير واسي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

احمدپور لڳ ڳوٺ منگي پايا سيال جو رهواسي پيرسن هلندڙ ڊاٽسن مان روڊ تي ڪري فوت

پنجاه سالن جو پيرسن واحد بخش عرف واڌل سيال ڳوٺ پرسان هلندڙ ڊاٽسن تان روڊ تي ڪري فوت ٿي ويو

پيرسن هڪ ڏينهن اڳ درگاه جيلاني تي يارهين شريف جي سلسلي ۾ ويل هو واپسيءَ تي حادثي جو شڪار ٿيو

احمدپور (سرفراز علي ميتلو) احمدپور لڳ ڳوٺ منگي پايا سيال جو رهواسي پيرسن هلندڙ ڊاٽسن مان روڊ تي ڪري فوت ٿي ويو. لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو رپورٽ موجب احمدپور لڳ ڳوٺ منگي پايا سيال جو رهواسي پنجاه سالن جو پيرسن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

ٽنڊوآدم جي سينئر صحافي مشتاق بروهي جي والده جي انتقال تي ساجاهه وندن پاران تعزيت

سنڌي انور پنهور ڪاشف پنهور آچر ساند ،باغي مجاهد ٿهيم شفيع محمد ۽ ٻين تعزيت ڪئي

دعا گهري الله پاڪ مشتاق بروهي جي والده مرحوما کي جنت الفردوس ۾ اعلي مقام عطاءَ ڪري آمين

ٽنڊوآدم (رپورٽر) ٽنڊوآدم جي سينئر صحافي مشتاق بروهي جي والده جي انتقال تي سندس ڳوٺ مولا بخش بروهي پهچي صحافي جانڻ سنڌي رزاق /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

صدر سنڌ سيد ايسوسيئيشن حيدرآباد ڊويزن سيد غلام شاه جي ڀيڻ لاڏاڻو ڪري وئي

شهرين وڏي انگ شرڪت ڪئي تڏو بخاري هائوس خدا جي بستي ڪوٽڙي ۾ وڇايو ويو آهي

سائين شاه خالدشاه ڏاتاري سائين منتارعلي شاه ڏاتاري محمد عرس ملاح لاکو پهچي تعزيت ڪئي

گهوڙاٻاري (شاه خالدڏاتاري) صدر سنڌ سيد ايسوسيئيشن حيدرآباد ڊويزن ۽ صدر جعفريہ الائنس پاڪستان ضلع ڄامشورو سيد غلام شاه بخاري جي ننڍي ڀيڻ جو حيدر آباد جي نجي اسپتال ۾ گذريل رات وفات ڪري وئي جنهن جي جنازي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي ٽريڪ خراب

ملائيندڙ واحد ريلوي هيٺيان گذرندڙ رستو تازين برساتن سبب انتهائي خراب حالت اختيار ڪري چڪو هو

13 ربيع الثاني تي منعقد ٿيڻ وارو آهي، ۽ اهو ئي رستو زائرين ۽ عقيدتمندن جي گذرڻ جو اهم ذريعو آهي:شهري

جنگشاهي (ذوالفقار علي) يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي هيٺيان گذرندڙ رستي جي بحاليءَ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

يونين ڪائونسل جنگشاهي ڪي يونين ڪائونسل ڪوهستان سان ملائيندڙ واحد ريلوي ٽريڪ خراب آهي

سوشل ميڊيا تي هلندڙ من گهڙت 2019 جي پراڻي ويڊيو جي ترديد ڪريون ٿا: ممتاز جروار/ قربان مري

سوشل ميڊيا تي هلندڙ ويڊيو پراڻي آهي ۽ ويڊيو ۾ پيسا ڏيندڙ شخص ڪاڻ واسي زميندار قربان مري آهي

آئون هڪ مسڪين شخص ۽ حيسڪو ۾ لائين مين طور پنهنجي ايمانداري سان زمهواريون نڀائي رهيو آهيان

ميرپورخاص(بيوروچيف سومارسميجو ڳوٺ گل محمد سيال جي رهواسي ممتاز جروار ۽ ڪاڻ واسي قربان مري سٽي پريس ڪلب ميرپورخاص ۾ هنگامي پريس ڪانفرنس ڪندي سندس خلاف گذريل ڏينهن کان سوشل ميڊيا تي هلندڙ من گهڙت /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

MIRPURKHAS
CITY PRESS CLUB
ميرپورخاص: ڳوٺ گل محمد سيال جي رهواسي ممتازجروار ۽ ڪاڻ واسي قربان مري پريس ڪانفرنس ڪندي

پ پ ٿرپارڪر جي اڳوڻي صدر انجنيئر گيان چند تاهراڻي به ڪالهوڪي ريلي ۾ شرڪت نه ڪئي

مون کي ڪيس ريلي جي دعوت هئي پر ڪنهن مجبوري سبب شرڪت نه ڪري سگهيس: گيان چند تاهراڻي

اسان کي ميزبانن توڙي پ پ ٿرپارڪر جي قيادت پاران ريلي ۾ هلڻ لاءِ ڪنهن به نه چيو آهي: نندلال مالهي

مٺي(رپورٽر) پ پ ضلع ٿرپارڪر جي اڳوڻي صدر انجنيئر گيان چند تاهراڻي به ڪالهوڪي ريلي ۾ شرڪت نه ڪئي. رابطو ڪرڻ تي هن ٻڌايو ته مون کي ڪيس ريلي جي دعوت هئي پر ڪنهن مجبوري سبب شرڪت نه ڪري سگهيس/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ڪراچي پريس ڪلب جي قلم ڌڻين پاران صحافي امتياز مير جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو

سينئر صحافي ميرامتياز جا قاتل گرفتار ڪري ڪين عبرتناڪ سزا ڏني وڃي: صدر ويسٽ پريس ڪلب عليم ميمڻ

جنرل سيڪريٽري محمدعلي وگهيو جوائنٽ سيڪريٽري نجيب احمد خاصخيلي پريس سيڪريٽري منصور چانڊيو شريڪ

ڪراچي اولهہ(رپورٽر) پريس ڪلب جي قلم ڌڻين شهيد سينئر اينڪر پرسن صحافي امتياز مير جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪيو. سينئر صحافي ميرامتياز جا قاتل گرفتار ڪري ڪين عبرتناڪ سزا ڏني وڃي.. صدر ويسٽ پريس ڪلب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

WEST PRESS CLUB
ويسٽ پريس ڪلب ڪراچي
PRESS CLUB
ڪراچي پريس ڪلب جي قلم ڌڻين پاران صحافي امتياز مير جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ احتجاج جو ڏيک

سامارو نجي اسپتال ۾ ڦر جي واردات پوليس لاءِ امتحان، ڪيمرائن جي رڪارڊنگ تحويل ۾ ورتي وئي

عام ڏينهن ۾ اينڊز ليڊيز مريضن لاءِ تيمداري جو مرڪز بڻيل هوندي آهي سا هڪ خوف جي علامت بڻجي وئي

پوليس پاران اندر لڳل سي سي ٽي وي فوٽيج ۽ آسپاس جي دوڪانن تي لڳل ڪيمرائن جي رڪارڊنگ به حاصل ڪئي آهي

عمرڪوٽ (محمد بچل) سامارو نجي اسپتال ۾ ڦرجي واردات ۽ پوليس لاءِ ڪڙو امتحان 24 سيپٽمبر تي سامارو شهر جي مصروف علائقي ۾ قائم ٿيل هڪ پرائيويٽ سٽي ڪيئر ميٽرنٽي هوم ڪلينڪ جيڪا ايمرجنسي توڙي عام ڏينهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

واهي پاندي ٿاڻي جي حد جي ڳوٺ رسول بخش جمالي جي رهواسين پاران احتجاجي مظاهرو

اسان پيءُ پٽ واهي پاندي اسپتال مان علاج ڪرائڻ بعد واپس ڳوٺ وڃي رهيا هئاسين: مظاهرين

موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن هٿيارن جي زور ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ته مزاحمت تي ڦورو جو نقاب لهي پيو

دادو (رپورٽر) واهي پاندي ٿاڻي جي حد جي ڳوٺ رسول بخش جمالي جي رهواسين قابل ۽ سندس پٽ 12 سالا نوجوان سومر جمالي دادو پريس ڪلب پهچي سخت احتجاج ڪندي ميڊيا اڳيان دانهيون ته اسان پيءُ پٽ واهي پاندي اسپتال مان علاج/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ ۽ راهول جيوڻ سان ٻني جي مامري تي تڪرار هلندڙ

ارباب لطف الله ۽ ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ جو پاڻ ۾ سياسي ناه ٿيڻ جو اثر ظاهر ٿيڻ لڳو

مينگهواڙ برادري جو تعداد به نه هجڻ جي برابر هو ته ٺڪر برادري جا ماڻهو به آڱرين تي ڳڻڻ جيترا نظر اچي رهيا هئا.

جيئي پٿوجي نعرن سان ريلي ۾ مينگهواڙ برادري سان تعلق رکندڙ ڪو به اڳواڻ توڙي پ پ ايم پي اي ۽ عهديدار نظر نه آيا

مٺي (محمدرحيم مگريو) پ پ پ ضلع ٿرپارڪر جي چونڊيل نمائندن ايم پي اي ارباب لطف الله سان چونڊن بعد ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ڪمار ملاڻي جا سخت ترين سياسي اختلاف پيدا ٿيڻ بعد ٺڪر جي مينگهواڙ برادري جي وڏي اثر رسوخ رکندڙ شخصيت ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ ۽ راهول جيوڻ سان ٻني جي مامري تي ملاڻي سان سالن کان هلندڙ تڪرار جو پ پ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

پيران پير غوث اعظم دستگير رح جي يارهين شريف حوالي سان درگاه شريف ڪامارو پير تي جلسو

درگاه شريف ڪامارو پير نور محمد شاه جيلاني رح تي يارهين شريف جي جلسي جو انعقاد ڪيو ويو

اسان ۽ توهان جو رشتو صدين کان قائم آهي منافقن جي چال بازين کان ٽٽي نٿو سگهي: امير علي شاه

انسانيت اولين خدمت ڪندي پيش اچو پنهنجي نياڻين اولاد کي ديني دنياوي تعليم ڏياريو نماز قائم ڪيو

عمرڪوٽ (محمد بچل) پيران پير غوث اعظم دستگير رح جي يارهين شريف حوالي سان درگاه شريف ڪامارو پير نور محمد شاه جيلاني رح تي يارهين شريف جي جلسي جو انعقاد ڪيو ويو جلسي جي شروعات قرآن شريف جي تلاوت سان ڪئي وئي جنهن ڪانپوءِ سهڻي آقا آخري پيغمبر جي شان ۾ نعت شريف پڙهيا ويا جلسي جي شروعاتي تقرير پير سائين غلام دستگير ڪئي جنهن ڪانپوءِ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

عمرڪوٽ: پيران پير غوث اعظم دستگير رح جي يارهين شريف حوالي سان درگاه شريف ڪامارو پير تي جلسو منعقد آهي

سوڀوديرو ٿاڻي جي حد ڳوٺ عالم ٽنيو جي رهواسين پاران بااثرن جي زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو

سوڀوديرو (رپورٽر) سوڀوديرو ٿاڻي جي حد ڳوٺ عالم ٽنيو جي رهواسين مسمات ثمينا ٽنيو پنهنجي مڙس نوشاد ۽ معصوم ٻار کي ساڻ ڪري پريس ڪلب سوڀوديرو پهچي احتجاج ڪيو ان موقعي تي مسمات ثمينا ۽ سندس نوشاد ٽنيو ميڊيا وارن کي دانهيندي ٻڌايو ته اسان پاڻ ۾ زال ۽ مڙس رشتي ۾ سوٽ آهيون هنن وڏيڪا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

پ پ اڳواڻ عدنان الطاف حسين انڙ جي سرپرستيءَ ۾ مختلف ذاتين جي ماڻهن جا معاملا حل ڪيا ويا

فيصلي دوران ڌرين مٿان مجموعي طور 30 لک ڏنڊ وجهي ڪين پاڪ ڪتاب تي ڪير ڪنڌ ڪري ڇڏيو

سڱاوتي تڪرار، ذريعي زمين، پلاٽن جي ڏيتي ليتي سبب پيدا ٿيل چڪتاڻ کي ختم ڪيو ويو آهي

رات ڪوششون ڪري رهيا آهيون پنهنجي تڪ جي عوام کي سهولتون فراهم ڪرڻ کي عبادت سمجهون ٿا

ڏوڪري (رپورٽر) پ پ اڳواڻ عدنان الطاف حسين انڙ جي سرپرستيءَ ۾ مختلف ذاتين جي ماڻهن جا معاملن مسئلا ٻڌي نبيرو ڪيو ويو آهي ، ڌرين مٿان مجموعي طور 30 لک ڏنڊ وجهي ڪين پاڪ ڪتاب تي ڪير ڪنڌ ڪري ڇڏيو آهي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

پ پ اڳواڻ عدنان الطاف حسين انڙ جي سرپرستيءَ ۾ مختلف ذاتين جي ماڻهن جا معاملا حل ڪيا پيا وڃن

عبدالسميع پنيرو محنت، ايمانداري ۽ فرض نڀائڻ جي هڪ روشن ڪهاڻي آهن: هنگورجا جا ساجاهه وند

هنگورجا (رپورٽر) عبدالسميع پنيرو هڪ استاد، هڪ آفيسر، جن جي 13 مهينن جي ڪارڪردگي اوهان جي پيش نظر آهي، اهي 13 مهينا محنت، ايمانداري ۽ فرض نڀائڻ جي هڪ روشن ڪهاڻي آهن، جن ۾ علم جي چراغ کي وڌيڪ روشن ڪرڻ، شاگردن جي مستقبل کي سنوارڻ ۽ تدريسي عمل کي جديد تقاضائن سان هم آهنگ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

مڪلي سميت پوري ضلعي ۾ منشيات جو آزار وڌڻ ڪري نوجوان نسل تباهي طرف ڌڪجڻ لڳو

پوليس رڳو ڪارروايون ڏيکاءَ طور ڪرڻ لڳي، پر منشيات فروشن خلاف سخت ڪاروائي ڪري ناهي سگهي

منشيات فروش سرفراز ڪونياٽي ولد رفيق ڪونياٽي به گرفتار ڪيو ويو هو، پر انهن مٿان اهڙا قلم ئي نٿا لڳن

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) ٺٽي، مڪلي سميت پوري ضلعي ۾ منشيات جو آزار وڌڻ ڪري نوجوان نسل تباهي طرف ڌڪجڻ لڳو، پر پوليس خاموش تماشائي بڻجي ويئي، پوليس رڳو ڪارروايون ڏيکاءَ طور ڪرڻ لڳي، پر منشيات فروشن خلاف سخت ڪاروائي ڪري ناهي سگهي، گذريل رات پڻ ڊيرسان ٺٽو پوليس سي آءِ اي پوليس سان گڏ ٺٽي جي منشيات فروش عاشي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ڪينجهر ۾ مبينا طور امدادي سامان لڪائڻ تي ماهيگيرن جو احتجاجي مظاهرو

اربين رپين جو امدادي سامان ڪينجهر ۽ مڪلي فشريز ويئر هائوس ۾ رکيو ويو آهي: اڳواڻ

آئيس بڪس، سائيڪلون، ٻيڙين جون مشينون، ٽُف، تيلا، رڇ ۽ ٻيا قيمتي سازو سامان شامل هو

قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ گڏوگڏ اصل امداد فوراً ڪينجهر جي ملاحن تائين پهچائي وڃي: ڳالهيون

ٺٽو(رپورٽ واحدشورو) ڪينجهر: امدادي سامان لڪائڻ تي ماهيگيرن جو احتجاج ڪينجهر اڳواڻن طرفان انصاف ۽ ڪارروائي جو مطالبو ڪينجهر ڪنزرويشن نيٽورڪ جي اڳواڻن دعويٰ ڪئي آهي ته ڪينجهر ۽ مڪلي فشريز ويئر هائوس ۾ رکيو ويو اربين رپين جو امدادي سامان، جيڪو اڳوڻي دور حڪومت دوران ملاحن لاءِ مقرر ڪيو ويو هو، جيڪو هڪ هفتي مڪلي فشريز ويئر هائوس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

عمرڪوٽ ۾ سيو دي لائوز فائونڊيشن پاران پاڪستان يوٿ ليڊرشپ انيشيٽو منصوبي تحت ٽريننگ مڪمل

يوٿ ليڊرشپ انيشيٽو منصوبي تحت عمرڪوٽ ۾ ڇهين يوٿ ليڊرشپ ٽريننگ ڪاميابي سان مڪمل ڪئي وئي

، هائير ايجوڪيشن ڪميشن، واٽر ايڊ، يو اين ڊي پي، ۽ سول سوسائٽي تنظيمن جي پائيواري حاصل آهي: سماجي اڳواڻ

تربيت حاصل ڪندڙ نوجوان مستقبل ۾ پاڪستان جي ماحولياتي استحڪام ۽ پائيدار ترقي ۾ مرڪزي ڪردار ادا ڪندا

عمرڪوٽ (محمدبچل) سيو دي لائوز فائونڊيشن (Save the Lives Foundation)پاران پاڪستان يوٿ ليڊرشپ انيشيٽو (PYLI)جي منصوبي تحت عمرڪوٽ ۾ ڇهين يوٿ ليڊرشپ ٽريننگ ڪاميابي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

عمرڪوٽ ۾ سيو دي لائوز فائونڊيشن پاران پاڪستان يوٿ ليڊرشپ انيشيٽو منصوبي تحت ٽريننگ مڪمل ٿي آهي

دادو عوامي فورم جي اڳواڻن پاران پ پ پ چونڊيل نمائندن جي نااهلي ۽ ڪرپشن خلاف مظاهرو

دادو (رپورٽر) عوامي فورم جي اڳواڻن سردار عاشق زئونر، جي ايم پنهور، گلڻ پنڊ، ضمير ڪوريجو، جبار ٻبر خادم چانڊيو غلام نبي لغاري قربان ڪوڪر جبار ٻبر اسد ملاح سعيد سومرو فاروق ملڪ انور پنهور ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريلوي اسٽيشن کان هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي پيادل مارچ پ پ پ جي چونڊيل نمائندن جي نااهلي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

باڊهہ تعلقہ موومينٽ پاران شهر کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ هلندڙ احتجاجي تحريڪ جاري

زيب علي ساريو جي اڳواڻي ۾ هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي باڊهہ ميڊيا هائوس کان مظاهرو ڪيو

مولا بخش قلپوٽو، مرتضيٰ گوپانگ، بابر علي سومرو، محمد صفر مغيري، احمد خان زهري، غلام شبير شريڪ

شهرين جي خوشحالي چاهيو ٿا ته فوري طور باڊهہ تعلقي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪري شهرين ۾ ڦهليل بيچيني ختم ڪيو

باڊهہ (رپورٽر) باڊهہ تعلقہ موومينٽ پاران شهر کي تعلقي جو درجو ڏيارڻ لاءِ هلندڙ احتجاجي تحريڪ کي جاري رکندي 323هين هفتي به موومينٽ جي ڊپٽي ڪنوينر زيب علي ساريو جي اڳواڻي ۾ هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي باڊهہ ميڊيا هائوس کان ٽائون هال تائين ريلي ڪڍي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو. احتجاجي مظاهري ۾ باڊهہ جي مختلف مڪتبہ فڪر سان لاڳاپيل شخصيتن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

جيڪب آباد ۾ واپارين پاران ايس ايس پي جيڪب آباد خلاف شٽربند هڙتال ڪري ڌرڻو هنيو ويو

احتجاجي ڪيمپ قائم، پوليس واپاري هريش ڪمار خلاف ڪوڙو ڪيس داخل ڪيو آهي: مظاهرين

صرافا يونين جي صدر سميع الله سرهيو پاران مڪمل صرافا بازار بند ڪري صرافہ چوڪ تي ڌرڻو هنيو ويو

گهرياتين کي هريش ڪمار کي ڇڏڻ جا دلاسا ڏيندي رات دير سان هريش ڪمار خلاف ڪوڙو ڪيس داخل ڪري ڇڏيو

جيڪب آباد (رپورٽر) جيڪب آباد ۾ واپارين پاران ايس ايس پي جيڪب آباد خلاف شٽربند هڙتال ڪري ڌرڻو هنيو ويو، احتجاجي ڪيمپ قائم، پوليس واپاري هريش ڪمار خلاف ڪوڙو ڪيس داخل ڪيو آهي جنهن جي مذمت ڪيون ٿا/ واپاري، خبر موجب جيڪب آباد جي سٽي ٿاڻي تي سرڪار پاران سوناري هريش ڪمار پٽ آتو مل خلاف ڪوڙو فراڊ جو ڪيس داخل ٿيڻ خلاف /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

جيڪب آباد ۾ واپارين پاران ايس ايس پي جيڪب آباد خلاف شٽربند هڙتال ڪري ڌرڻو هنيو ويو آهي

سنڌي ادبي سنگت شاخ سڪندرآباد پاران شاعر ولي محمد تراب چيئر قائم ڪرڻ جو مطالبو

نارو (رپورٽر) سنڌي ادبي سنگت شاخ سڪندرآباد شاه عبداللطيف يونيورسي خيرپور ۾ صوفي بزرگ ۽ شاعر ولي محمد تراب چيئر قائم ڪرڻ جو مطالبو ڪري ڇڏيو رپورٽ موجب سنڌي ادبي سنگت شاخ سڪندرآباد جي دستوري گڏجاڻي صوفي بزرگ ۽ شاعر ولي محمد تراب جي شاعري ۽ شخصيت جي عنوان سان فردوس/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12